Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):	Doyle, Arthur Conan.; A. Conan Doyle ; oversat af P. Jerndorff-Jessen.
Titel | Title:	De Fires Tegn
Udgivet år og sted | Publication time and place:	Aarhus : Jydsk Forlags-Forretning, 1894
Fysiske størrelse | Physical extent:	196 s.

DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

58,- 67 8°

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 58 8°

1 1 58 0 8 03038 7

+ REX

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

DE FIRES TEGN

Oversat af *P. Jerndorff-Jessen.*

A. CONAN DOYLE

SHERLOCK HOLMES' OPDAGELSER

(FORBRYDER-FORTÆLLINGER)

III.

DE FIRES TEGN

AARHUS
JYDSK FORLAGS-FORRETNING
1894

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

AARHUS STIFTSBOGTRYKKERI.

Første Kapitel.

Følgeslutningernes Videnskab.

Sherlock Holmes tog sin lille Flaske ned fra Kaminhyldens Hjørne og sin Morfinsprøjte ud af dens nydelige Saffians-Etui. Med de lange, hvide, nervøse Fingre anbragte han den fine Naal i Sprøjten og smøgede Skjorteærmet op paa den venstre Arm. I nogle Øjeblikke lod han tankefuld Øjnene hvile paa den senestærke Underarm, som var oversaaet med Smaaprikker og Ar; endelig stak han Naalen ind under Huden, trykkede Stemplet ned og sank med et langt Tilfredshedens Suk tilbage i den fløjlsbetrukne Lænestol.

I flere Maaneder havde jeg nu tre Gange hver Dag overværet denne Operation, men var endnu ikke bleven vænnet til at forsone mig med den. Tværtimod, for hver Dag blev jeg mere irriteret ved at se den, og min Samvittighed plagede mig stedse heftigere, fordi jeg manglede Mod til at for-

hindre den. Atter og atter havde jeg lovet mig selv, at *nu* vilde jeg skride ind, men der var noget i min Husfælles kolde, nonchalante Væsen, som sikrede ham imod, at andre blandede sig i hans Anliggender. Hans enestaaende Evner, hans overlegne Væsen og de Erfaringer, jeg havde gjort med Hensyn til hans øvrige ypperlige Egenskaber — alt dette havde hidtil, naar Øjeblikket kom, da jeg skulde skride ind, lukket Munden paa mig og gjort mig forsagt og tilbageholden over for ham.

Men enten det nu var det gode Glas Kognac, jeg havde taget til min Lunch, der gav mig Kurage, eller hans Optræden denne Aften var mere end almindelig udfordrende — nok er det, jeg følte, at jeg nu ikke kunde tie længere.

»Hvad er det i Dag?« spurgte jeg, »Morfin eller Cocain?«

Han løftede med en lad Dvælen Øjnene fra Bogen, som han lige havde aabnet.

»Det er Cocain,« sagde han, »en syv Procents Opløsning, har De Lyst til at prøve den?«

»Nej aldeles ikke,« svarede jeg lidt brysk. »Jeg har endnu ikke forvundet Feberen fra mit afghanske Felttog og tør ikke byde min Konstitution slige Ubesindigheder.«

Han smilede ad min Ivrighed. »Maaske har De Ret Watson,« sagde han. »Jeg tror selv, at det i fysisk Henseende har en slet Indvirkning; men paa den anden Side finder jeg det saa dejlig stimu-

lerende og livsvækkende for Sindet og Tankerne, at dets sekundære Virkning i Sammenligning hermed træder ganske i Baggrunden.

»Men tænk Dem dog rigtig om,« sagde jeg. »Betænk, hvad de endelige Følger vil blive. Maaske bliver Deres Hjerne, som De siger, stimuleret og hidset til forøget Virksomhed; men denne er og bliver dog sygelig og unaturlig og vil absolut efterlade en stedse større Afmattelse. De ved jo selv, og det meget bedre end jeg, hvorledes Reaktionen er, der følger efter. Nej, denne søde Kløe er sandelig ikke den sure Svie værd. Hvorfor vil De dog for en forbigaaende Lysts Skyld udsætte Dem for at miste de store og rige Evner, som De er bleven begavet med. Husk paa, at jeg ikke her taler som det ene Menneske til det andet; men som Lægen til den Patient, for hvis Helbred han paa en Maade er ansvarlig.«

Det lod slet ikke til, at han blev fornærmet; tværtimod, han satte Fingerspidserne sammen og placerede Albuerne paa Stolens Arme, som en, der sætter sig til Rette til en behagelig Samtale.

»Min Hjerne,« sagde han, »gør Oprør mod Uvirksomheden. Giv mig Problemer at løse, giv mig Arbejde at udføre, giv mig det mest kunstfærdig sammensatte Kryptogram eller den mest indviklede Sag at udrede, og jeg vil befinde mig som Fisken i Vandet. Jeg kan da undvære al kunstig Stimuleren. Men al kedelig Hverdagsslendrian af-

skyer jeg; jeg maa have aandelig Stimulans, og det er derfor, jeg har valgt mig min egen ejendommelige Levevej, eller rettere sagt skabt den; for jeg er den eneste af min Slags i Verden.

»Den eneste private Opdager?« sagde jeg.

»Den eneste private raadgivende Opdager,« svarede han. »Jeg er den sidste og højeste Instans paa Opdager-Omraadet. Naar Gregson eller Lestrade eller Jones ere kørte fast — hvilket forøvrigt er deres normale Situation — saa lægges Sagen frem for mig. Jeg undersøger Kendsgerningerne med den øvedes Skarpsyn og fremsætter min Mening med den erfarnes Myndighed. Men jeg forlanger ingen Lovprisning i slige Tilfælde; mit Navn figurerer aldrig i Aviserne. Selve Arbejdet, Nydelsen ved at finde et Virkefelt for mine ejendommelige Evner, er min bedste Belønning. Men dette ved De jo altsammen, De har jo selv erfaret det og min Metode fra Deres Deltagelse i Jefferson Hope Sagen.«

»Ja,« svarede jeg hjertelig. »Saa længe jeg har levet, har intet gjort et saa stærkt Indtryk paa mig, som den Sag, og det var ogsaa derfor, jeg gjorde den kendt i videre Kredse ved at nedskrive den og udgive den under Titelen: »En Studie i Rødt«.«

Han rystede betænkelig paa Hovedet.

»Jeg har læst den,« sagde han, »men ærlig talt kan jeg ikke ønske Dem til Lykke med den. Det, jeg befatter mig med, er eller burde i alt Fald

være en exakt Videnskab og bør som saadan behandles koldt og lidenskabsløst. De har forsøgt at meddele den et Stænk af Romantik; men det er jo omtrent det samme, som om De vilde indføre en Kærlighedshistorie i en latinsk Grammatik.«

»Ja, men Romanen var der jo,« indvendte jeg; »jeg kunde jo dog ikke forvanske Kendsgerningerne.«

»Aah nej, men nogen af dem kunde uden Skade have været udeladte eller skudte længere tilbage i Baggrunden. Det eneste i denne Sag, som fortjener at omtales, var den ejendommelige analytiske Slutning fra Virkning til Aarsag, ved hvilken det lykkedes mig at finde Ophavsmanden til det gaadefulde Mord.«

Jeg ærgrede mig over denne Kritik af et Værk, som var bleven til alene for at behage ham, og jeg tilstaar, at jeg blev meget irriteret ved den Egoisme, der syntes at forlange, at hver Linje af mit lille Skrift skulde helliges hans Foretagender. I de Aar, jeg havde boet sammen med Sherlock Holmes i Baker Street, havde jeg mere end een Gang lagt Mærke til, at der laa en ikke saa lille Del Forfængelighed skjult under min Husfælles rolige og didactiske Væsen. Jeg svarede ham imidlertid ikke paa hans Bemærkning, men gav mig til at stryge mit saarede Ben. Det var under mit afghanske Felttog bleven gennemboret af en Jezait Kugle, og Saaret var vel lægt; men jeg følte dog endnu stærke Smerter i Benet, naar der var Forandring i Vejret.

»Min Praksis er nylig bleven udstrakt til Konti-

nentet,« sagde Holmes efter en Stunds Forløb, idet han stoppede sin lille Træpibe. »For en Uges Tid siden blev jeg spurgt til Raads af François le Villard, der, som De maaske ved, i den sidste Tid har vunden stor Berømmelse som Opdager i Frankrig. Han besidder i fuldt Maal den hurtige, umiddelbare Opfattelse, som er ejendommelig for Gallerne, men han mangler de mange og forskelligartede Kundskaber, som er saa nødvendig, naar det gælder en højere Udvikling af hans Kunst. Sagen angik et Testamente og var meget interessant, og jeg kunde henvise ham til to aldeles lignende Tilfælde, det ene fra Riga 1857 og det andet fra St. Louis i 1871, hvilke straks hjalp ham til at finde Sagens Nøgle. Her er et Brev fra ham, som jeg fik i Morges, og hvori han takker mig for min Hjælp.«

Med disse Ord kastede han et sammenkrøllet Brev over til mig. Jeg løb det igennem og opfangede en Mængde Beundringsudbrud som »Mesterstykke«, »enestaaende Evner«, »uovertræffelige Kundskaber« o. s. v.

»Han taler som en Lærling til sin Mester,« sagde jeg.

»Aah, han vurderer den Smule Hjælp alt for højt,« sagde Holmes med Ligegyldighed. »Han besidder selv meget betydelige Evner og ejer to af de tre Egenskaber, som ere nødvendige for Idealet af en Opdager. Han forstaar baade at observere og at drage sine Slutninger; men Kundskaberne

mangler han som sagt — naa, dem kan han jo faa med Tiden. Han er nu i Færd med at oversætte mine Smaaskrifter paa Fransk.«

»Deres Skrifter?«

»Ja, kender De ikke dem,« udbrød han smaaleende. »Jo, jeg har saamænd bedrevet adskillige Smaasynder i den Retning, og de behandler alle rent tekniske Emner. Se her er nu f. Eks. et om »Forskellen mellem de mangfoldige Tobakssorters Aske, tydeliggjort ved 140 Illustrationer, der hver fremstiller Asken af en bestemt Tobakssort, forekommende i Cigarer, Cigaretter eller Pibetobakker. Tobaksaske er nemlig noget, som hyppig spiller en stor Rolle i Kriminelsager, og som tit kan afgive et meget vigtigt Spor. Hvis De for Eksempel med Bestemthed kan sige, at et eller andet Mord er bleven begaaet af en Person, der har røget paa en indisk Lunkah, saa er det jo indlysende, at Deres Undersøgelses-Felt er bleven meget betydelig indsnævret, og for det øvede Øje er der netop megen Forskel paa de enkelte Tobakkers Aske.«

»De er ligefrem genial i alt, hvad der angaar Detailler,« sagde jeg.

»Ja, jeg har i alt Fald Øjet aabent for deres store Betydning. Her er et andet Skrift, om Undersøgelse af de forskellige Fodspor, og her er et om, hvilken Indvirkning de forskellige Professioner har paa deres Udøveres Hænder. De ser, at der er Afbildninger af Haandformer tilhørende Matroser,

Skifertækkere, Korkskærere, Vævere, Urtekræmmere, Murere og Diamantslibere. Dette er en Ting af overmaade stor praktisk Betydning for den videnskabelige Opdager. Men jeg keder Dem vist ved stadig at ride paa denne min Kæphest.«

»Paa ingen Maade,« svarede jeg ivrig; »den interesserer mig tværtimod i høj Grad, især siden jeg har faaet Lejlighed til at se Dem anvende Deres Teorier i Praksis. De talte før om at observere og drage Slutninger; disse to Ting gaar dog vel næsten altid Haand i Haand.«

»Nej — langt fra,« svarede han, idet han med Velbehag lagde sig tilbage i Lænestolen og sendte tætte Røgskyer op fra den korte Pibe. Min Observation siger mig for Eksempel, at De har været paa Posthuset i Wigmore Street i Formiddag, men min Evne til at drage Slutninger lader mig vide, at De afsendte et Telegram, mens De var der.«

»Rigtig!« sagde jeg. »Fuldstændig rigtig i begge Henseender! Men jeg tilstaar, at jeg ikke forstaar, hvorledes De kan vide dette. Det skete ifølge en pludselig Indskydelse, og jeg har ikke omtalt det til en eneste Sjæl.«

»Det hele gaar overmaade simpelt og naturligt til,« svarede han og lo ad min Forbavselse »— saa simpelt og naturligt, at al Forklaring næsten er overflødig; men en saadan kan dog tjene til at betegne Observationens og Slutningens Grænser, og derfor skal De nu faa den. Observationen viser

mig, at De har lidt rød Jord siddende paa Indersiden af Deres Benklæder. Lige over for Posthuset i Wigmore Street har man i disse Dage opbrudt Brolægningen og opkastet nogen rød Jord, der ligger saaledes, at man vanskelig kan undgaa at træde i den, naar man gaar ind i Posthuset. Denne Jord har netop den samme ejendommelig røde Farve, som ses paa Deres Benklæder, men som ikke findes andre Steder her i Nærheden. Saa meget hører til Observationen, Resten er Slutning.«

»Og hvorledes kom De saa til den — til Telegrammet?«

»Jo, ser De, jeg vidste godt, at De ikke havde skrevet noget Brev, thi jeg har jo siddet lige over for Dem hele Formiddagen. Paa Deres Skrivebord ser jeg endvidere, at De har et helt Ark Frimærker og en Pakke Brevkort liggende, hvad andet Ærinde kunde De da have paa Posthuset end at afsende et Telegram? Tag alle usandsynlige Faktorer bort, saa maa De til sidst beholde den sandsynlige tilbage.«

»Ja, i dette Tilfælde slaar det ganske rigtig til,« svarede jeg, efter et Øjebliks Betænkning. »Men denne Sag hører nu ogsaa, som De selv sagde, til de allersimpleste. Vilde De imidlertid finde det meget uforskammet af mig, om jeg stillede Deres Teorier paa en strengere Prøve?«

»Nej tværtimod,« sagde han, »det vil afholde mig fra at tage en ny Dosis Cocain. Det skal

være mig en stor Fryd at faa et rigtig vanskeligt Problem at løse.«

»Nu vel, jeg har flere Gange hørt Dem sige, at det var vanskeligt for et Menneske at have en Genstand i daglig Brug, uden at efterlade Indtryk af sin Individualitet paa den, og det paa en saadan Maade, at en øvet Iagttager kunde læse og forstaa det. Her har jeg nu et Ur, som nylig er kommen i min Besiddelse; vil De være saa god at fremsætte Deres Mening med Hensyn til dets tidligere Ejer, hans Karakter og Vaner.«

Med lidt skadefro Tilfredshed rakte jeg ham Uret; thi denne Prøve forekom mig at være saa svær, at han umulig kunde bestaa den; og den Ydmygelse, han derved paadrog sig, kunde være en god Lektion mod hans noget for belærende Tone og Væsen.

Han vejede Uret i Haanden, saa opmærksomt paa Skiven, aabnede Kapselen og eftersaa Værket, først med de blotte Øjne og derefter med en meget stærk Loupe. Jeg kunde næppe bare mig for at smile af det noget forlegne Ansigt, han satte op, idet han til sidst smækkede Kapselen i og gav mig Uret tilbage.

»Der er ikke meget at holde sig til,« sagde han; »thi det er nylig bleven renset, og derved er jeg bleven berøvet de mest oplysende Kendsgerninger.«

»Deri har De Ret,« sagde jeg. »Det blev renset, før det blev sendt til mig.«

Ved mig selv beskyldte jeg allerede min Husfælle for at have fundet paa denne Undskyldning alene for at skjule sit Nederlag. Hvilke Oplysninger kunde han vel vente fra et urenset Urværk?

»Men skønt min Undersøgelse har været temmelig utilfredsstillende, saa har den dog ikke været helt uden Resultat,« fortsatte han, idet han stirrede op mod Loftet med et drømmende, aandsfraværende Blik. »Jeg ser, at De med stor Fryd venter paa, at jeg skal gøre Fiasko; men desuagtet vil jeg dog vove at formode, at Uret har tilhørt Deres ældste Broder, som igen har arvet det efter sin Fader.«

»Ja, det slutter De Dem temmelig let til fra det H. W., der staar paa Bagsiden.«

»Ja, ganske rigtig. W'et antyder jo Deres eget Navn. Uret er omtrent et halvt Hundrede Aar gammelt, og Initialerne er lige saa gamle som Uret. Det er altsaa lavet i den Generation, der ligger foran os. Saadanne Sager som Ure plejer altid at gaa i Arv til den ældste Søn i Familien, og det er ogsaa almindeligt, at han har samme Fornavn som Faderen, eller det var i alt Fald almindeligt for et Par Snese Aar tilbage. Saa vidt jeg husker, har De før fortalt mig, at Deres Fader har været død i mange Aar. Uret har derfor været i Deres ældste Broders Hænder.«

»Hidtil har De været meget heldig,« sagde jeg. »Men har De saa ikke set andet?«

»Jo, at han har ført et temmelig uregelmæssigt Liv og har været en Del skødesløs af Naturen. Deres Fader efterlod ham en meget god Stilling, men han forspildte sine gode Chancer og kom tilsidst til at leve i Fattigdom, afbrudt af enkelte korte Perioder, hvor han havde Penge nok. Til sidst blev han forfalden til Drik og døde saa. Mere kan jeg ikke se.«

Jeg sprang op fra Stolen og hinkede utaalmodig omkring i Værelset, opfyldt af bitter Harme mod min Husfælle.

»Det er meget lavt gjort af Dem, Holmes,« sagde jeg til sidst. »Det troede jeg dog ikke, De vilde have nedværdiget Dem til. De har gaaet og opsnuset alt dette om min ulykkelige Broder og hans Skæbne, og nu giver De det Udseende af, at De er kommen til denne Kundskab paa en halv overnaturlig Maade; thi De vil dog vel ikke have mig til at tro, at De har læst det, De der siger mig, i hans gamle Ur. Det er meget lidt venligt gjort af Dem, og oprigtig talt synes jeg, det smager lidt for meget af Charlataneri.«

»Men min kære Doktor dog,« sagde han med stor Venlighed, »giv Dem dog Tid til at høre paa mine Forklaringer. Jeg var saa optaget af Sagen og saa den kun som et rent abstrakt Problem, og derfor tænkte jeg slet ikke paa, at det maatte være

pinligt for Dem at høre, hvad jeg læste i Uret. Thi jeg læste det virkelig altsammen, jeg forsikrer Dem paa Ære, at jeg før De rakte mig Uret ikke engang har vidst, at De havde en Broder.«

»Men hvor i al Verden kunde De da se alle disse Fakta? Thi jeg maa desværre indrømme, at de er i enhver Henseende i nøje Overensstemmelse med Sandheden.«

»Se, se, ja saa har jeg altsaa været meget heldig. Jeg kunde i dette Tilfælde nemlig kun sige, hvad der forekom mig sandsynligt, jeg havde ikke ventet at træffe Sømmet saa nøjagtig paa Hovedet.«

»Ja, men det kan dog ikke have været blot og bart Gætteri?«

»Nej, nej, Gætteri giver jeg mig aldrig af med. Det er en meget forkastelig Vane — absolut ødelæggende for den logiske Evne. Hvad der forekommer Dem saa sælsomt, synes kun saa, fordi De ikke kan følge min Tankegang eller observere de Smaating, paa hvilke jeg bygger mine Slutninger. Jeg begyndte med at anføre, at Deres Broder var skødesløs. Naar De vil lægge Mærke til den nederste ydre Halvdel af Urkapselen, vil De kunne se, at den ikke alene er bulet paa to Steder, men ogsaa, at den er skrabet og ridset, paa Grund af at Ejeren har haft den slette Vane at bære andre haarde Genstande som Mønter og Nøgler o. s. v. i Urlommen. Der er visselig ikke Spor af Hekseri i at kunne slutte sig til, at et Menneske, der behandler

et kostbart Guldur saa uagtsomt, maa være en temmelig skødesløs Person. Ej heller er det meget vanskeligt at regne ud, at en Mand, der arver et saa kostbart Familiestykke, ogsaa i andre Henseender maa sidde i gode Formuesomstændigheder.«

Jeg nikkede for at vise, at jeg fulgte hans Tankegang. Han vedblev:

»Det er meget almindeligt, at Pantelaanere — i alt Fald de her i London — naar de faar et Ur i Pant, indridser Laaneseddelens Numer paa Urkapselens Inderside med en lille spids Naal. Dette er meget mere bekvemt end at skrive det paa en Kontrolseddel, thi en saadan kan jo lettere tabes eller bortkomme. Ved Hjælp af min Loupe har jeg opdaget ikke mindre end fire saadanne forskellige Numere paa Deres Broders Ur, hvilket tyder paa, at han ikke sjældent har været i stor Pengeforlegenhed. Men da han har kunnet løse Uret hjem igen, maa han engang imellem atter være kommen oven Vande. Endelig beder jeg Dem se paa den inderste Flade, den, hvorpaa Nøglehullet findes. Se engang paa de utallige Ridser rundt omkring Hullet — det er Mærker af Urnøglen. En sober Mands Urnøgle behøver ikke at lave slige Skrammer, der vidner om, at Haanden ved Aftenstid har været meget usikker. Men paa en Drankers Ur vil De altid finde dem. Han trækker sit Ur op ud paa Natten og efterlader Mærkerne paa det fra sin rystende Haand. Er der noget mysteriøst i dette?«

»Nej, det er saa klart og ligefrem som Dagen,« svarede jeg. »Jeg fortryder oprigtig, at jeg før gjorde Dem saa bittert Uret og beder Dem om Forladelse for mine uoverlagte Ytringer. Jeg burde jo have haft mere Tiltro til Deres vidunderlige Evner. Sig mig, er der ellers nogen Forbrydelse, som plager Dem for Øjeblikket?«

»Nej; det er jo netop derfor, jeg maa ty til Cocainen. Jeg *kan* ikke leve uden Beskæftigelse for Hjernen. Hvad andet er der vel ellers at leve for? Gaa engang hen og se ud ad Vinduet. Har De kendt Mage til det Stykke Verden, De der ser, saa trist, kedeligt, utiltalende og uindbydende? Se, hvor den graagule Taage slæber sig ned ad Gaden og synker ned over de smudsige Huse. Kan De tænke Dem noget mere prosaisk og aandløst? Hvad nytter det at have Evner, Doktor, naar der ikke gives en Lejlighed til at bruge dem, udnytte dem — skærpe dem? Alle Forbrydelser og Forbrydere er hverdagsagtige og uinteressante, hele Tilværelsen er uinteressant, og det er kun de uinteressante Evner og Egenskaber, der er Brug for i Verden.«

Jeg aabnede Munden for at give Svar paa denne Tirade, da vor Værtinde bankede paa Døren og med et hastigt Ryk rev den op, hvorefter hun traadte ind med et Visitkort paa en lille Messingbakke.

»Der er en ung Dame derude, som gerne vil

tale med Dem, Sir,« sagde hun henvendt til min Husfælle.

»Miss Mary Morstan« læste han. »Hm, det Navn har jeg aldrig hørt før. Bed den unge Dame om at træde ind, Mrs. Hudson. Nej, De skal ikke gaa, Doktor; jeg vil helst have, at De bliver, hvis De ikke har noget imod det.

Andet Kapitel.

En gaadefuld Forsvinden.

Miss Morstan traadte med sikre Trin og tilsyneladende rolig Holdning ind i Værelset. Hun var en blond ung Dame, temmelig lille, smuk og klædt med megen Smag. Dog var der noget ved hendes Dragt, som tydede paa, at hun maatte spare, for at faa sine Penge til at slaa til. Kjolen var af et ensartet, graat Stof uden Kniplinger eller anden kostbar Pynt, og hendes Hat var af samme graa Farve og uden andre Prydelser end en lille hvid Fjer. Ansigtet kunde egentlig ikke kaldes regelmæssig smukt, og hendes Teint var heller ikke fuldkommen, men Udtrykket var i høj Grad sjælfuldt

og indtagende, og hendes store, blaa Øjne vare fulde af Aand og Liv. Jeg havde færdedes blandt mange Folkeslag i tre forskellige Verdensdele og iagttaget mange Kvinder og Kvindeansigter, men aldrig havde jeg set et Ansigt, der saa tydelig og umiskendelig bar Vidne om en gennemdannet og sympatetisk Aand. Da hun tog Plads paa Stolen, som Sherlock Holmes satte hen til hende, kunde jeg ikke undgaa at lægge Mærke til, at hendes Læber skælvede, og hendes Hænder rystede, som om hun var betagen af en heftig Sindsrørelse.

»Jeg har henvendt mig til Dem, Mr. Holmes,« sagde hun, »fordi De for nogen Tid siden hjalp min Principal Mrs. Forrester med at faa Rede paa en Sag angaaende et Tyveri, der var begaaet hos hende, og som antoges at være forøvet af en af hendes Tjenestefolk. Hun har baade til mig og andre med stor Begejstring lovprist Deres Venlighed og store Skarpsindighed.«

»Mrs. Cicil Forrester,« gentog han eftertænksom. »Ja, nu husker jeg ogsaa, at der var en Dame af det Navn, jeg hjalp lidt til Rette; men det var jo en overmaade simpel og ligefrem Sag.«

»Ja, det syntes hun nu ikke. Men *min* Sag kan De da i alt Fald ikke kalde simpel og ligefrem. Jeg kan ikke tænke mig noget mere sælsomt, noget saa uforklarligt, som den Situation, hvori jeg befinder mig.«

Holmes gned sine Hænder og hans Øjne

straalede af Glæde. Han bøjede sig frem i Stolen med et Udtryk af den mest koncentrerede Opmærksomhed i det glatragede, høgelignende Ansigt.

»Fortæl den Sag,« sagde han hurtig og i en forretningsmæssig Tone.

Jeg følte, at min Stilling her var lidt underlig.

»De vil undskylde, at jeg nu forlader Dem,« sagde jeg og rejste mig fra Stolen.

Til min Forbavselse rakte den unge Dame Haanden op for at holde mig tilbage.

»Hvis Deres Ven vilde være saa venlig at blive, saa vilde han derved gøre mig en meget stor Tjeneste,« sagde hun.

Jeg lod mig atter synke tilbage i Stolen.

»I al Korthed,« fortsatte hun, »er Sagen denne: Min Fader var Officer i et indisk Regiment, og han sendte mig her hjem til England medens jeg endnu var Barn. Min Moder var død, og jeg havde ingen Paarørende her i England, men jeg blev anbragt i et meget behageligt og vel anset Pensionat i Edinburgh, og her blev jeg, indtil jeg var 17 Aar. I Aaret 1881 opnaaede min Fader, der var ældste Kaptajn i sit Regiment, et Aars Orlov for at rejse hjem til England. Han telegraferede til mig fra London, at han var ankommen i bedste Velgaaende, og bad mig straks komme ned til sig samt opgav mig sin Adresse, nemlig Langham Hotel. Jeg husker saa tydelig dette Brev; det var fuld af faderlig Kærlighed og Ømhed. Saa snart

jeg var kommen til Waterloo Stationen tog jeg en Cab og kørte til Langham Hotellet, men blev der modtaget med den Besked, at Kaptajn Morstan vel for Tiden boede der, men at han var gaaet ud Aftenen før og ikke endnu var vendt tilbage. Jeg ventede hele Dagen paa ham, men han kom ikke. Efter Hotelværtens Raad henvendte jeg mig saa om Aftenen til Politiet, og næste Dag averterede vi i alle Blade. Vore Undersøgelser førte imidlertid ikke til noget Resultat, og fra den Tid og indtil den Dag i Dag har man hverken hørt eller set noget til min stakkels Fader. Han kom hjem med Hjertet fuldt af Haab og Glæde for at finde Hvile, Opmuntring og Kærlighed og i Stedet —«

Hun førte Haanden op til Ansigtet, og en kvalt Hulken afbrød brat hendes Fortælling.

»Datoen?« spurgte Sherlock Holmes, og aabnede sin Lommebog.

»Han forsvandt den 3die December 1881 — omtrent for elleve Aar siden.«

»Hans Bagage?«

»Laa endnu i Hotellet. Men der var intet i den, som kunde give os den mindste Oplysning — kun nogle Klæder, Bøger, samt en hel Del Smaamærkværdigheder fra Andamanerne. Han havde nemlig været Officer for det Soldaterkorps, som bevogter de Deporterede paa hine Øer.«

»Havde han nogen Venner her i Byen?«

»Saa vidt jeg ved kun een eneste, nemlig en

Major Sholto af hans eget Regiment, det 34te Bombay Infanteri-Regiment. Majoren havde nogen Tid i Forvejen taget sin Afsked fra Tjenesten og boede nu i Upper Norwood. Ham henvendte vi os naturligvis straks til, men han vidste ikke engang af, at hans Kammerat var kommen til England.«

»En mærkelig Sag,« sagde Holmes.

»Ja og jeg har endda ikke fortalt Dem det allermærkeligste ved den. Omtrent for seks Aar siden, eller for at tale mere bestemt den 4de Maj 1885, stod der i *Times* et Avertissement, i hvilket en Miss Morstan blev anmodet om at opgive sin Adresse, hvorhos det bemærkedes, at det vilde være til hendes Fordel, om hun vilde melde sig; men dette skulde ske i *Times*, og der stod intet Navn eller nogen Adresse under Bekendtgørelsen. Paa den Tid var jeg netop kommen i Huset hos Mrs. Forrester som Lærerinde, og efter hendes Raad opgav jeg min Adresse i Bladet. Samme Dag ankom der med Posten en lille Papæske adresseret til mig, og den indeholdt en meget stor og klar Perle; men der fulgte ikke det mindste skriftlige med. Fra den Tid er der hvert Aar paa den selvsamme Dato ankommen en lignende Æske indeholdende en lignende Perle, men uden ringeste Oplysning om Afsenderen. Jeg har ladet en Juveller se paa Perlerne, og han sagde, at de var af en meget sjælden Slags og af stor Værdi. Se her, De kan selv overbevise Dem om, at de er meget smukke.«

Med disse Ord fremtog og aabnede hun en lille Æske og viste os seks af de smukkeste Perler, jeg nogensinde havde set.

»Deres Fortælling er overmaade interessant,« sagde Sherlock Holmes. »Er der ellers ikke hændet Dem andet.«

»Jo, og det netop i Dag; det er derfor, jeg er kommen til Dem. I Morges fik jeg et Brev, som De maaske vil være saa god at læse selv.«

»Tak,« sagde Holmes. »Maa jeg ogsaa se Konvoluten. Hm, Postmærke: London S W, Dato: 7de Juli. Mærke af en Mands Tommelfinger oppe i Hjørnet til højre — formodentlig Postbudets. Papiret: bedste Kvalitet, 3 Shilling Pakken. Ingen Adresse. »Mød ved den tredje Pille fra venstre uden for Lyceum Teatret i Aften Kl. 7. Er De bange, maa De medbringe to Venner. Der er gjort Dem stor Uret, nu skal der ydes Dem Retfærdighed. Men tag ikke Politi med; gør De det, vil De gaa forgæves. Deres ukendte Ven.« »Ja, min Sandten, om dette her ikke er et nydeligt lille Mysterium. Hvad har De tænkt at gøre, Miss Morstan?«

»Ja, det er netop det, jeg gerne vilde spørge Dem til Raads om.«

»Nu — vil De lyde mit Raad, saa gaar vi derhen begge to, De og jeg og — ja, og Dr. Watson. Deres Ven giver Dem jo Lov til at tage to Venner med, og Doktoren og jeg har arbejdet sammen før.«

»Men vil De gaa med?« spurgte hun henvendt til mig og med noget bedende i sin Røst og sit Udtryk.

»Det skal være mig en stor Ære og Glæde,« sagde jeg med Varme, »hvis jeg kan være til nogen Nytte.«

»Tak, det er meget venligt af Dem begge to,« svarede hun. »Jeg har ført et meget tilbagetrukket Liv og har ingen Venner, som jeg kan henvende mig til. Naar jeg er her Kl. 6, er det vel tidligt nok, antager jeg?«

»Ja, De maa ikke komme senere,« sagde Holmes. »Men der er endnu en Ting, jeg gerne vilde vide. Er denne Haandskrift den samme, som har været paa Perle-Æskerne?«

»Jeg har taget dem med,« svarede hun og tog seks Stykker Pap frem.

»De er sandelig en ren Mønster-Klient. De opfatter de vigtigste Sider af Sagen selv. Lad os nu se.« Han spredte Papirstykkerne ud paa Bordet og lod Blikket glide fra det ene til det andet. »Det er fordrejede Haandskrifter allesammen undtagen her i Brevet,« sagde han derpaa; »men der er ellers ingen Tvivl om, at de skyldes den samme Haand. Se, hvor det lille e efter et r stadig er uregerligt og viser sig i sin sande Skikkelse som et græsk ε, og se saa ogsaa rigtig paa Slutningssvingene paa alle s'erne. Det er utvivlsomt en og den samme Haand. Jeg vil ikke gerne opvække falske For-

haabninger, Miss Morstan, men vil dog spørge Dem, om der er nogen Lighed mellem denne Haandskrift og Deres Faders?«

»Nej, ikke den fjerneste.«

»Det ventede jeg heller ikke. Naa — men nu venter vi Dem altsaa Kl. 6. Vil De tillade mig at beholde disse Papirer saa længe, jeg vil gerne i Mellemtiden undersøge Sagen noget nærmere. Den er kun halvfire endnu. Altsaa: paa Gensyn!«

»Au revoir,« sagde vor Gæst og med et klart, aabent og venligt Blik først til den ene og saa til den anden stak hun Perle-Æsken ind paa Brystet og skyndte sig bort.

Jeg gik hen til Vinduet og kiggede ned efter hende, medens hun med raske Fjed vandrede hen ad Gaden, indtil den graa Hat med den hvide Fjer kun var en lille Prik i den mørke Menneskemasse.

»Hvor det dog var en sjælden indtagende ung Dame,« udbrød jeg derpaa og vendte mig om mod min Husfælle.

Han havde tændt sin Pibe og lænet sig tilbage i Stolen med halvlukkede Øjne. »Var hun det?« sagde han dovent. »Det lagde jeg slet ikke Mærke til.«

»De er ogsaa en ren Automat — en blot og bar Tænke-Maskine,« udbrød jeg. »Der er til Tider noget aldeles umenneskeligt ved Dem.«

Han smilede blidt.

»Det er den første Betingelse for en Opdager,« sagde han, »ikke at tillade sin Dømmekraft at blive

paavirket af et rent personligt Ydre. En Klient er for mig kun en Ener, en Faktor i et Problem. De Egenskaber, der paavirker Følelsen, er afgjort Modstandere af klar Tænkning. Jeg kan fortælle Dem, at den mest indtagende Kvinde, jeg nogen Sinde har set, blev dømt til Galgen, fordi hun havde forgivet sine tre Børn, for at hun kunde faa udbetalt den Sum, hun havde ladet dem forsikre for. Og den af Ydre mest frastødende Person, jeg kender, er en beskeden Filantrop, der har givet omtrent en Kvart Million Pund til Londons Fattige.«

»Ja, men i dette Tilfælde —«

»Jeg gør aldrig nogen Undtagelse. Undtagelsen gendriver Regelen. Har De aldrig haft Lejlighed til at studere et Menneskes Karakter af hans Haandskrift? Hvad kan De faa ud af denne Fyrs Skrift?«

»Den er fast og regelmæssig,« svarede jeg. »Det er en Mand, der er vant til Forretninger, og som besidder en bestemt Karakter.«

Holmes rystede paa Hovedet.

»Se engang paa hans lange Bogstaver,« sagde han. »De hæver sig næppe op over de mindres Flok. Dette d kunde lige saa godt være et a, og dette l lige saa godt et e. De Mennesker, der besidder en fast Karakter, gør altid betydelig Forskel paa deres lange og korte Bogstaver, selv om de skriver aldrig saa uregelmæssig. Der er stor Vægelsindethed i hans k'er og megen Selvfølelse i hans store Begyndelsesbogstaver. — Men nu maa jeg af

Sted; der er flere Ting, jeg skal have undersøgt. Jeg vil anbefale Dem denne Bog — en af de mærkeligste, der nogensinde er skrevet. Det er Winwood Reades »Menneskets Martyrium«. Om en Times Tid skal jeg være her igen.«

Jeg satte mig hen til Vinduet med Bogen i Haanden, men mine Tanker vandrede langt bort fra Forfatterens dristige Ideer. De dvælede ved den unge Dame, der nylig havde besøgt os — hendes Smil, hendes dybe, velklingende Røst og det sælsomme Mysterium, der hvilede over hendes Liv. Hvis hun havde været sytten Aar, da hendes Fader forsvandt, saa maatte hun være henved syv og tyve nu — en smuk Alder, i hvilken Ungdommen har tabt sin Indbildskhed og er bleven mere sober ved sine Erfaringer. Jeg tænkte videre, indtil mine Tanker blev saa vilde og farlige, at jeg maatte hente dem hjem ved en Kraftanstrengelse, hvorefter jeg skyndte mig hen til Skrivebordet og med stor Iver styrtede mig ind i min sidste Afhandling om Patologien. Hvad var jeg, en stakkels Feltlæge med et svagt Ben og en endnu svagere Livsstilling, at jeg kunde driste mig til at tænke paa sligt? Hun var en Ener, en Faktor — slet intet andet eller mere. Var min Fremtid sort, saa var det bedre at se den i Øjnene som en Mand end at forsøge paa at gøre den lysere ved at bygge slige Luftkasteller.

Tredje Kapitel.

Paa Jagt efter en Løsning.

Klokken var halvseks, før Holmes kom tilbage. Hans Ansigt straalede, og han var i et udmærket Humør.

»Der er ikke meget gaadefuldt i denne Sag, sagde han, idet han tog den Kop Te, jeg havde skænket til ham. Dens Omstændigheder tillader kun een Forklaring.«

»Hvad! har De allerede fundet Løsningen?«

»Naa — det vilde nu være *for* meget sagt. Jeg har opdaget en meget talende Kendsgerning; det er det hele; det staar endnu tilbage at tilføje Enkelthederne. Ved at gennemgaa Bagsiderne af *Times* har jeg fundet, at Major Sholto fra Upper Norwood, forhen ansat ved det 34te Bombay Infanteri-Regiment, døde den 28de April 1885.«

»Ja, det kan maaske være overmaade oplysende, Holmes; men De maa undskylde — jeg kan ikke se, hvor Oplysningen ligger.«

»Ikke? Det forundrer mig rigtignok. Tænk Dem nu om: Kaptajn Morstan forsvinder. Den eneste Person i London, som han kan have besøgt, er Major Sholto. Major Sholto nægter at have hørt, at han har været i London. Fire Aar efter dør Sholto. Ikke en Uge efter hans Død modtager Morstans Datter en værdifuld Present, og dette gentager sig

derefter hvert Aar og kulminerer nu i et Brev, hvori hun kaldes en forurettet Kvinde. Hvilken anden Forurettelse kan her menes end den, at hun er bleven berøvet sin Fader? Og hvorfor skulde denne Senden Presenter begynde umiddelbart efter Sholtos Død, naar det ikke var, at Sholtos Arvinger kendte i alt Fald til noget af Mysteriet og ønskede at gøre noget af Uretten god igen? Har De maaske nogen anden Teori, der kan passe bedre til Kendsgerningerne?

Nej, men det er jo dog en mærkelig Erstatning at yde hende, og en underlig Maade at yde hende den paa. Og hvorfor skulde Vedkommende nu mere end for seks Aar siden begynde at skrive til hende. Og saa taler Brevet om at yde hende Retfærdighed. Hvilken Retfærdighed kan der ydes hende? Er det for meget at antage, at hendes Fader lever endnu? Hverken De eller jeg kender jo til andre Uretfærdigheder i denne Sag.«

»Der er Vanskeligheder — store Vanskeligheder,« sagde Sherlock Holmes tankefuldt; »men vor Udflugt i Aften vil nok løse dem alle. Ah, her har vi Vognen med Miss Morstan. Er De færdig til at tage med? Naa — saa maa vi helst gaa ned straks, for det er den høje Tid.«

Jeg tog min Hat og min tungeste Stok, men jeg saa, at Holmes stak sin Revolver i Lommen. Det var tydeligt, at han ventede, Sagen vilde blive meget alvorlig og maaske farlig.

Miss Morstan var indhyllet i en mørk Kaabe, og hendes sjælfulde Ansigt var fattet, men blegt. Og hun maatte ogsaa have været mere end en Kvinde, hvis hun ikke havde følt nogen Uro ved det sælsomme Foretagende, vi stod i Begreb med. Dog var hendes Selvbeherskelse fuldkommen, og hun besvarede rolig og tænksomt de faa yderligere Spørgsmaal, som Holmes stillede hende.

»Major Sholto var en af Faders bedste Venner,« sagde hun, »og Faders Breve var altid fulde af Hentydninger til Majoren. Han og Fader havde Kommando over Tropperne paa Andamanerne, og derfor havde de haft en hel Del sammen. Der blev for Resten fundet et underligt Papir i Faders Skrivemappe, et Brev, som vi slet ikke kunde forstaa. Jeg tror ikke, det har mindste Betydning, men jeg tænkte mig, at det maaske kunde interessere Dem at se det, og derfor tog jeg det med. Se, her er det.«

Med stor Forsigtighed udfoldede Holmes Papiret og bredte det ud over sine Knæ. Derefter undersøgte han det grundig og metodisk gennem sin Dobbelt-Loup.

»Papiret er lavet i Indien,« bemærkede han, »og det har en Tid været heftet fast til et Bræt. Den Tegning, som ses paa det, er Planen af en Del af en stor Bygning med talrige Forhaller, Korridorer og Gange. Et Sted staar der et lille Kors tegnet med rødt Blæk, og oven over dette staar der »3,37

fra venstre« i halvt udvisket Blyantsskrift. I det venstre Hjørne foroven staar der paa en underlig hieroglyfisk Maade fire Kors i lige Linje saaledes, at deres Arme rører ved hinanden, og ved Siden af dem staar med meget simple og grove Bogstaver: »De Fires Tegn. — Jonathan Small, Muhamed Singh, Abdullah Khan, Dost Akbar.« — Nej, jeg tilstaar, at jeg ikke kan indse, hvad dette vedkommer Sagen. Dog er det tydeligt nok et Dokument af stor Betydning. Det er omhyggelig bleven opbevaret i en Lommebog; thi den ene Side er lige saa smudsig og ikke mere falmet end den anden.

»Ja, det var i hans Lommebog, vi fandt det.«

»Bevar det nu omhyggelig Miss Morstan; thi det vil maaske kunne blive af stor Betydning for os. Jeg begynder at faa en Mistanke om, at denne Sag vil vise sig at være langt dybere og langt mere lødomsfuld, end jeg først troede. Jeg maa igen gennemtænke mine Ideer.«

Han lænede sig tilbage i Cab'en, og jeg kunde paa hans rynkede Bryn og hans aandsfraværende Blik se, at hans Hjerne arbejdede med fuld Kraft. Imens talte Miss Morstan og jeg i en dæmpet Tone om vor Expedition og dens mulige Resultat, og vor Ledsager bibeholdt sin Tavshed, lige til vi vare ved Maalet for vor Udflugt.

Det var en September Aften, og Klokken var endnu ikke syv, men Dagen havde været meget mørk og trist med en tæt Støvregn, som endnu

dryssede ned over den store By. Ned ad Strand flimrede Gaslygterne som taagede Lyspletter, der kastede et svagt cirkelrundt Lys paa den sølede Gade. Det gule Lysskær fra Butiksvinduerne strømmede ud i den tykke, fugtige Luft og kastede dunkle og ustadige Striber henover Menneskemængden, som bevægede sig henad Fortovet. Der var for mig noget spøgelsesagtigt ved den uendelige Procession af Ansigter, som strømmede hen over disse Lysstriber — sørgmodige Ansigter og glade, medtagne og muntre. Som hele Menneskeslægten drog de fra Mørket ind i Lyset og tilbage til Mørket igen. Jeg plejer ellers ikke at lade mig betage af slige Stemninger, men denne tunge og triste Aften tilligemed vort sælsomme Ærinde gjorde mig meget nedtrykt og nervøs, og jeg kunde se paa Miss Morstan, at hun havde det ligesom jeg. Holmes lod sig derimod ikke anfægte af saadanne Smaating han havde lagt sin aabne Notitsbog paa Knæene og sad og tegnede Figurer og nedskrev Notitser ved Lyset fra den lille Lommelygte, han førte med sig.

Ved Lyceum Teatret var der allerede stor Trængsel af Mennesker, især ved Sideindgangene, og foran Teatret bevægede sig en uafbrudt Strøm af Drosker og Landauere, der holdt stille og aflæssede deres Fragt af pyntede Mænd og Kvinder, for derefter atter at køre videre. Næppe havde vi naaet den tredje Pille, hvor Mødet var fastsat, før-

vi bleve tiltalte af en lille, mørk og rask Mand, der var klædt som Droskekusk.

»Er det Miss Morstan og hendes Ledsagere?« spurgte han.

»Ja jeg er Miss Morslan,« tog hun Ordet, »og disse to Herrer er mine Venner.«

Han maalte os med et Par mærkelig grimme, borende Øjne.

»Undskyld mig, Miss Morstan,« sagde han paa en ejendommelig knarvoren Maade; »men jeg vil gerne bede Dem give mig Deres Ord paa, at ingen af Deres Ledsagere hører til Politiet.«

»Ja, det giver jeg Dem mit Æresord paa,« svarede hun.

Han udstødte en gennemtrængende Fløjten, hvorefter en Dreng kom trækkende med to Heste spændte for en Droske og aabnede Døren. Manden, som havde talt til os, sprang op paa Bukken, medens vi andre tog Plads inde i Vognen. Næppe havde vi sat os, før Kusken piskede paa Hestene, og vi for af Sted med frygtelig Fart gennem de taagede Gader.

Vor Stilling var højst ejendommelig: vi vare paa Vejen til et ubekendt Sted og i et ubekendt Ærinde, og enten var det en eller anden Fælde, vi bleve førte i, eller ogsaa betød vor Udflugt en stor og glædelig Forandring i Miss Morstans Stilling. Hendes Holdning var lige saa resolut og fattet, som den fra Begyndelsen havde været. Jeg

søgte at opmuntre og adsprede hende ved at fortælle om mine Hændelser i Afghanistan, men naar jeg skal være ganske ærlig, var jeg selv saa ophidset ved vor Situation og saa betagen af ængstelig Nysgerrighed med Hensyn til Udfaldet af dette Eventyr, at der vist kun var liden Mening og slet ingen Opmuntring i mine Anekdoter. Fra først af havde jeg søgt at holde Rede paa den Retning, Vognen tog, men vor hurtige Fart, den tætte Taage og mit stærkt begrænsede Kendskab til Londons ydre Kvarterer bragte mig snart i Vilderede med vor Kurs, saa at jeg til sidst ikke vidste andet, end at vi havde kørt meget langt. Anderledes med Sherlock Holmes, han mumlede Navnet paa hver ny Gade, vi rullede ind i, og var, kunde jeg høre, hele Tiden paa det rene med, hvor vi befandt os.

»Rochester Row«, sagde han, »og Vauxhall Bridge Road, det er ad Surrey Kanten, vi kører. Saa, nu er vi paa Broen, der kan De se Vandet.«

Vi opfangede et flygtigt Glimt af Themsens brede, rolige Strøm, der blev belyst af Brolygternes Skær; men Vognen kørte hastig videre, og snart befandt vi os atter inde i Gadernes Labyrinth paa den anden Side Floden.

»Wordsworth Road«, sagde min Ledsager. »Priory Road, Robert Street, Cold Harbour Lane, det lader ikke til, at vort Bestemmelsessted ligger i noget særlig fint Kvarter.«

Vi vare ganske rigtig nu komne ind i en

meget tvivlsom og skummel Bydel. De lange Rækker af høje, smudsige Huse oplivedes kun hist og her af de stærkt oplyste Beværtninger med deres lurvede Flitterstads. Saa naaede vi ud til Villavejene med deres toetages Smaahuse og de smaa Haver foran; men efter dem kom igen et nybygget, uhyggeligt Fattigkvarter — uhyre Fangarme, som Kæmpebyen strakte ud i Landet.

Endelig holdt Vognen stille foran det tredje Hus paa en nylig anlagt Vej. Ingen af de andre Huse vare endnu beboede, og dette var lige saa mørkt som de andre, naar undtages en enkelt lille Lysstribe, der kastedes gennem Køkkenvinduet. Paa vor Banken blev Døren imidlertid straks aabnet af en Hindo-Tjener, klædt i en gul Turban, en Slags hvid, løs Kjortel og et gult Skærf. Der var noget mærkeligt uoverensstemmende mellem denne orientalske Skikkelse og den Ramme, den fremtraadte i — en almindelig Dørkarm i en simpel Forstadsvilla.

»Sabib, dem vente,« sagde han, og endnu medens han talte, hørtes en høj, pibende Røst inde fra Husets Indre:

»Vis dem ind til mig Khitmutgar,« raabte Røsten. »Vis dem straks ind til mig.«

Fjerde Kapitel.

Den skallede Mands Beretning.

Vi fulgte Indieren ned ad en smudsig, meget daarlig oplyst Korridor; omtrent ved Enden af den var der en Dør til højre, som han lukkede op. Et stærkt gult Lys skinnede ud om os og midt i Lysskæret stod der en lille Mand med et meget højt Hoved, en Krans af uredt, rødt Haar strittende ud fra Hovedets nederste Parti, og en skallet, skinnende Skalp, der skød sig op mellem Haaret som en Bjærgspids mellem Fyrretræer. Hans Hænder vare i uafbrudt Bevægelse, og det samme gjaldt hans Ansigt, der snart smilede, snart skulede, men ikke et eneste Øjeblik var i Hvile. Naturen havde endvidere skænket ham en hængende Underlæbe og en altfor synlig Række af gule, uregelmæssige Tænder, som han søgte at skjule ved stadig at fare med Haanden hen over Ansigtet. Trods hans fremtrædende Skallethed gjorde han dog Indtryk af at være en ung Mand, og i Virkeligheden var han da ogsaa kun tredive Aar gammel.

»Deres Tjener, Miss Morstan,« vedblev han at gentage med sin høje, tynde Stemme. »Deres Tjener, mine Herrer. Behag at træde ind i min lille Helligdom. Lidt indskrænket med Hensyn til Pladsen, Miss, men udstyret efter min egen Smag. En Kunstens Oase midt i Syd-Londons nøgne Ørk.«

Vi bleve alle i højeste Grad forbavsede, da vi traadte ind i Værelset. Det tog sig i dette yderst tarvelige Hus ud som en Diamant af det reneste Vand indfattet i en Messingring. De sjældneste og kostbareste Gardiner, Forhæng og Tapeter skjulte Vinduerne og Væggene, hist og her heftede tilbage for at give Plads for et Maleri i kostbar Ramme eller en dejlig orientalsk Vase. Gulvet var bedækket med et mørkt, persisk Tæppe, saa tykt og blødt, at Foden sank ned i det som i et Mosbed. To store Tigerskind, der vare kastede tværs over det, og en uhyre Hukah, som stod paa en Maatte i et Hjørne, fuldendte Indtrykket af østerlandsk Pragt. En Sølvlampe i Form af en Due hang i en næsten usynlig Guldtraad i Midten af Rummet og fyldte Luften med en fin aromatisk Vellugt.

»Mr. Thaddæus Sholto,« sagde den lille Mand, stadig bevægende Ansigtet og Hænderne, »det er mit Navn; og De er naturligvis Miss Morstan. Men disse Herrer —«

»Dette er Mr. Sherlock Holmes og dette Dr. Watson.«

»Læge, hvad?« udbrød han meget ivrig. »Har De Deres Stethoskop med? Maa jeg ikke spørge Dem — vil De ikke have den Godhed? Jeg tror bestemt, at der er noget i Vejen med den højre Hjerteklap, om De vil være saa venlig at undersøge mig. Den venstre tror jeg er god nok, men jeg vilde gerne høre Deres Mening om den højre.«

Jeg lyttede til hans Hjerte, men kunde ikke finde nogen Fejl. Ganske vist slog det meget stærkt, men det maatte være af Sindsbevægelse — formodentlig Frygt; thi jeg kunde mærke, at han rystede over hele Kroppen som af Ængstelse.

»Det lader til at være ganske normalt,« sagde jeg; »De har slet ingen Grund til at være urolig.«

»De vil undskylde min Ængstelse, Miss Morstan,« sagde han med et Lettelsens Suk. »Jeg har lidt meget og har længe været bange for, at det var galt fat med mit Hjerte; men nu hører jeg jo til min store Beroligelse, at den Frygt er ugrundet. Hvis Deres Fader, Miss Morstan, havde været mere forsigtig og ikke havde budt sit Hjerte saa store Anstrengelser, saa kunde han have været levende den Dag i Dag.«

Jeg kunde gerne have slaaet denne Tølper lige i Ansigtet, saa harmfuld blev jeg over denne brutale og tankeløse Hentydning, der kun kunde virke pinlig paa Miss Morstan. Hun blev ogsaa saa bleg som et Lig, hendes Læber dirrede, og hun maatte sætte sig ned paa en Stol.

»Jeg følte jo ved mig selv, at han var død,« hviskede hun smertelig.

»Jeg kan give Dem alle de Oplysninger, De begærer, om hans Død,« sagde han; »ja, hvad mere er, jeg kan yde Dem Retfærdighed, og jeg *vil* gøre det, hvad Broder Bartholomæus saa siger til det. Det glæder mig overordentligt, at De har Deres

Venner med, ikke alene fordi de kan beskytte Dem, men ogsaa fordi de kan være Vidne til det, jeg staar i Begreb med at gøre og sige. Vi tre kan nok byde Broder Bartholomæus Spidsen. Men lad os ikke faa andre Uvedkommendes Indblanding — hverken Politi eller Øvrighed. Vi kan godt afgøre alt i Mindelighed imellem os, uden andres Mellemkomst. Intet vil ærgre Broder Bartholomæus mere, end at Sagen kom for Offentligheden.«

Han satte sig paa en Pudeløjbænk og blinkede spørgende til os med de svage, vandblaa Øjne.

»Jeg for min Part,« sagde Holmes, »har ikke i Sinde at bringe Sagen for Øvrigheden.«

Jeg nikkede for at antyde min Tilslutning hertil.

»Godt — meget godt!« sagde han. »Maa jeg byde Dem et Glas Chianti, Miss Morstan? Eller Tokajer maaske? andre Vine holder jeg ikke. Skal jeg ikke trække en Flaske op — hvad? Naa, ikke! Nu, ja, saa haaber jeg, at De i det mindste ikke har noget imod lidt Tobaksrøg, mod den østerlandske Tobaks balsamiske Duft. Jeg er lidt nervøs, og mine Hukah virker altid meget beroligende paa mig.«

Han anbragte et Vokslys til den store Beholder, og Røgen boblede muntert gennem det rosenduftende Vand. Vi tre sad i en Halvkreds med Hovederne fremadbøjede og Kinden støttet mod Haanden, medens den mærkelige lille Sprællemand med det

høje, skinnende Hoved urolig sad og bakkede inde i Centrum.

»Da jeg bestemte mig til at gøre Dem bekendt med Sagen,« sagde han, »kunde jeg jo have givet Dem min Adresse, men jeg var bange for, at De ikke vilde gøre, som jeg forlangte, men at De vilde bringe besværlige Mennesker med Dem. Derfor tog jeg mig den Frihed at bringe et Møde i Stand først med min trofaste Williams, at han kunde se, hvem der kom. Jeg stoler i et og alt paa ham, og han havde Ordre til, hvis der var det mindste mistænkelige ved Deres Ledsagere, at køre tilbage uden at tage Dem med. De vil undskylde disse Forsigtighedsregler; jeg er en noget indesluttet Mand med en temmelig fin Smag, og der er intet saa uæstetisk som en Politimand. Jeg har af Naturen Afsky for enhver Form af den raa Materialisme og kommer saa at sige aldrig i Berøring med den simple Hob. Jeg lever, som De ser, i en Sfære af Elegance, det er nu *min* Svaghed. Jeg vil gerne kalde mig Kunstens Beskytter. Dette Landskab der er en ægte Corot, og dette der er en Salvator Rosa. Især er jeg dog en Beundrer af den ny franske Skole.«

»De maa undskylde mig, Mr. Sholto,« sagde Miss Morstan, »men jeg antager, at De har noget andet end dette at fortælle mig. Det er temmelig sent allerede, og jeg ønsker ikke, at denne Sammenkomst skal vare længere end nødvendig.«

»Ja, *nogen* Tid maa den dog vare,« svarede han lidt stødt; thi vi bliver nødt til at tage til Norwood og tale med Broder Bartholomæus. Vi maa derhen allesammen og se, om vi kan faa ham overtalt. Han er meget forbitret paa mig, fordi jeg vil give Dem det, der med Rette tilkommer Dem, og i Aftes havde vi et meget haardt Sammenstød om denne Sag. De kan ikke tænke Dem, hvor han er skrækkelig, naar han bliver vred.«

»Skal vi til Norwood, saa er det vist bedst, vi kommer af Sted straks,« tillod jeg mig at bemærke.

Han lo, indtil hans Ører var ganske røde.

»Nej, det gaar paa ingen Maade an,« udbrød han. »Gud ved, hvad han vilde sige, hvis jeg faldt saadan med Døren ind i Huset. Nej, jeg maa forberede Dem først ved at vise Dem, hvorledes Sagens Sammenhæng er. Dog maa jeg straks bekende, at der er flere Omstændigheder ved Historien, som jeg selv ikke ved Rede paa. Men alt, hvad jeg ved, skal jeg nu fortælle Dem.«

»Min Fader var, som De vel kan tænke Dem, Major John Sholto, forhen tjenende i den indiske Armee. Han tog sin Afsked for omtrent elleve Aar siden og købte sig saa et lille Landsted, Pondicherry kaldte han det, i Upper Norwood, hvor han slog sig ned. Han havde haft Held med sig i Indien og medbragte derfra en betydelig Sum Penge, en stor Samling værdifulde Kuriositeter og en Skare indfødte Tjenestefolk. Med alt dette slog han sig nu ned

paa det omtalte Landsted, hvor han førte et meget luxuriøst Liv. Min Tvillingbroder Bartholomæus og jeg var hans eneste Børn.«

»Jeg husker godt den Sensation, der vaktes ved Kaptajn Morstans Forsvinden. Vi læste jo det hele i Bladene, og da vi vidste, at han havde været en Ven af Fader, omtalte vi Sagen ganske uforbeholdent i hans Nærværelse. Han plejede ogsaa at udbrede sig tilligemed os i Formodninger om, hvorledes Sagen kunde hænge sammen. Det faldt os ikke et Øjeblik ind, at han gik og bar paa hele Hemmeligheden, og at han var det eneste Menneske, som kendte Arthur Morstans Skæbne.«

»Imidlertid vidste vi, at noget gaadefuldt, men tillige meget farligt, truede vor Fader. Han var meget angest for at gaa ud alene, og han havde altid i sin Tjeneste to øvede Boxere og erfarne Slagsbrødre til at passe paa Indgangen til Landstedet. De skiftedes til at holde Vagt ved Porten. Williams, som kørte Dem herhen, var den ene af dem, han var i sin Tid Englands berømteste Boxer. Fader vilde dog aldrig rykke ud med, hvad det var, han frygtede for; men vi kom efterhaanden under Vejr med, at han nærede en uovervindelig Skræk og Afsky for Folk med Træben. En Gang skød han endogsaa ligefrem paa en saadan Stakkel, der viste sig at være en skikkelig, omvandrende Vinagent. Vi blev naturligvis nødt til at betale Manden en betydelig Sum Penge for at faa Sagen neddysset.

Min Broder og jeg troede i lang Tid, at denne Afsky var en fiks Ide af Fader, men de senere Begivenheder har givet os en anden Mening derom.

»I Begyndelsen af Aaret 1885 modtog min Fader et Brev fra Indien, og dette Brev virkede paa ham som et Lyn fra en klar Himmel. Han sad ved Frokostbordet, da han modtog det, og havde nær besvimet, da han læste dets Indhold. Fra den Dag blev han aldrig rigtig Menneske mere, men sygnede kendelig hen, indtil det endte med Døden. Hvad der stod i Brevet, naaede vi aldrig at faa opdaget, men medens han læste det, kunde jeg se, at det var meget kort og skrevet med en fordrejet Haand. Min Fader havde i flere Aar lidt af en Leversygdom; nu blev han som sagt meget daarligere, og hen imod Slutningen af April underrettedes vi om, at han ikke kunde leve, og at han ønskede at have en sidste Samtale med os.

»Da vi traadte ind i hans Sygeværelse, sad han op i Sengen, støttet med Puder og Trøstere og dragende Aande med stort Besvær. Han bad os indstændig om at laase Døren efter os og at stille os hver ved sin Side af Sengen. Derpaa greb han vore Hænder og fortalte os en meget mærkelig Historie med en Røst, der var brudt lige saa meget af Sindsbevægelse, som af Smerte. Jeg skal nu forsøge at meddele hans Fortælling med hans egne Ord.

»Der er kun een Ting,« sagde han, »som ligger mig tungt paa Sinde i dette mit Livs sidste Øjeblikke.

Det er den Maade, hvorpaa jeg har behandlet den stakkels Morstans forældreløse Datter. Den forbandede Gerrighed, som har været min Orm gennem hele Livet, har bragt mig til at forholde hende Halvdelen af den Skat, der med Rette tilhører hende. Og dog har jeg ikke haft nogen Nytte af den selv, saa taabelig og blind en Ting er Gerrigheden. Den blotte Følelse af at besidde den har været mig saa kær, at jeg ikke har kunnet faa mig selv til at dele den med andre. Se, den lille Krans af Perler, som ligger der ved Siden af Kinin-Flasken. Ikke engang den kunde jeg faa Sind til at skille mig ved, da det kom til Stykket, endskønt jeg dog havde fremtaget den med den Hensigt at sende den til hende. Men I, mine Sønner, vil give hende den Del, der tilkommer hende af Agra-Skatten. Dog — I maa intet sende hende — ikke engang Perlekransen der, før jeg er død. Det er jo før sket, at Folk har været lige saa daarlige, som jeg nu, og dog er bleven raske igen.

»Jeg vil fortælle Jer, hvorledes Morstan døde,« fortsatte han. »Han havde i mange Aar lidt af en Hjertefejl, men han skjulte det for alle, selv sine nærmeste. Kun jeg vidste det. Da han og jeg var sammen i Indien, kom vi ved et vidunderligt Sammentræf af Omstændigheder i Besiddelse af en stor Skat. Jeg førte den med her over til England, og samme Aften, Morstan kom hjem til London, tog han straks ud til mig for at kræve sin Andel. Han

spadserede hertil fra Stationen og blev indladt af min gamle tro Lal Chowdar, som nu er død. Morstan og jeg var imidlertid ikke enige om Delingen af Skatten, og det kom til en heftig Trætte imellem os. Morstan var sprungen op af Stolen i et voldsomt Anfald af Hidsighed — da trykkede han pludselig Haanden mod sin Side, hans Ansigt blev blodrødt, og han faldt baglængs om paa Gulvet og slog Hovedet mod det skarpe Hjørne paa den Kiste, der indeholdt Skatten. Da jeg bøjede mig ned over ham, fandt jeg til min store Rædsel, at han var død.

»I lang Tid stod jeg aldeles forvirret uden at vide, hvad jeg skulde gøre. Min første Indskydelse havde været at raabe om Hjælp, men i næste Øjeblik gik det op for mig, at der vilde være ai Udsigt til, at jeg fik Skyld for at have myrdet ham, hvis nogen nu kom ind til os; thi hans Død lige efter vor højrøstede Trætte og Hullet i hans Hoved vilde vidne stærkt imod mig. Og kom Sagen for Politiet og Øvrigheden, vilde desuden Hemmeligheden angaaende Skatten komme for Dagens Lys, men den vilde jeg, hvad det saa skulde koste, ikke have aabenbaret for nogen. Han havde fortalt mig, at han slet ikke havde sagt til et eneste Menneske, hvor han var gaaet hen, og der var jo da heller ingen Nødvendighed for, at nogen nu skulde faa det at vide.

»Jeg stod endnu og spekulerede paa, hvad jeg

skulde gøre, da jeg ved at se op opdagede min Tjener Lal Chowdar i Døren. Han listede sig nu ind og laasede Døren efter sig. »Du ikke frygte Sahib,« sagde han, »ingen behøve at vide, at du ham dræbe. Vi ville ham skjule, og saa den Sag glemmes.« »Jeg har ikke dræbt ham,« sagde jeg; men Lal Chowdar rystede paa Hovedet og smilede. »Jeg alt hørte, Sahib,« sagde han, »jeg jer hørte trætte og jeg hørte Slaget. Men mine Læber ere forseglede. Alle i Huset her ere i Seng og sove, lad os sammen faa ham bort.«

»Dette var tilstrækkelig til straks at lade mig fatte min Beslutning. Naar min egen Tjener ikke kunde tro paa min Uskyldighed, hvorledes kunde jeg da vente at godtgøre den for tolv enfoldige Borgere i en Jury? Lal Chowdar og jeg skaffede Liget af Vejen samme Nat, og nogle faa Dage efter var Aviserne fulde af Beretninger om Kaptajn Morstans gaadefulde Forsvinden. Men af det, I nu har hørt, vil I kunne forstaa, at jeg ikke er Skyld i hans Død. Min Skyld er, at vi skjulte ej alene Liget men ogsaa Skatten, og at jeg har beholdt Morstans Andel af den tilligemed min egen. Men dette vil jeg nu bede jer gøre godt igen. Læg jeres Ører til min Mund. Skatten er skjult i —«

»I dette Øjeblik undergik hans Ansigtsudtryk en skrækkelig Forandring; hans Øjne stirrede vildt, hans Mund aabnedes, og han skreg med en Røst, som jeg aldrig skal glemme: »Aah, hold ham borte,

for Guds Skyld, lad ham ikke komme ind!« Vi vendte os begge om mod Vinduet bag ved os, som han stirrede hen til. Ude fra Mørket kiggede et Ansigt ind til os. Vi kunde se, hvorledes Næsen blev trykket flad mod Ruden. Det var et skægget Ansigt med strittende Haar, et Par vilde, grusomme Øjne og et Udtryk af den mest afskyelige Ondskabsfuldhed. Min Broder og jeg styrtede begge hen imod Vinduet, men Manden var igen forsvunden. Da vi kom tilbage til Fader, var hans Hoved sunket ned mellem Puderne, og hans Puls havde ophørt at slaa.

»Vi gennemsøgte Haven samme Aften, men fandt intet andet Spor af den fæle Gæst end et enkelt Fodspor i Blomsterbedet under Vinduet. Hvis vi ikke havde fundet dette Spor, maatte vi have troet, at det vilde, frygtelige Ansigt kun var et Foster af vor Indbildning. Snart fik vi dog et andet og mere slaaende Bevis paa, at der var hemmelige Kræfter i Virksomhed rundt om os. Om Morgenen fandtes Vinduet i min Faders Værelse aabnet, hans Skabe og Kister var bleven aabnede og endevendte, og paa hans Bryst var heftet en afreven Lap Papir, hvorpaa der stod »De Fires Tegn«. Men hvad dette skulde betyde, eller hvem vor hemmelige Gæst havde været, det fik vi aldrig at vide. Saa vidt, vi kunde afgøre, var ingen af Faders Ejendele bleven stjaalen, de var kun kastede omkring mellem hinanden. Som naturligt var, satte min Broder og jeg

denne Hændelse i Forbindelse med den Angest, der havde plaget vor Fader under hele hans Ophold i England. Men hvorledes det ellers hænger sammen er indtil denne Dag forbleven en Gaade for os.«

Den lille Mand standsede for at tænde sin Hukah, som var gaaet ud, og røg derefter tankefuld i nogle Minutter. Vi havde alle med den største Opmærksomhed lyttet til denne mærkelige Historie. Ved den korte Beretning om hendes Faders Død var Miss Morstan bleven dødbleg, og jeg blev meget ængstelig for, at hun skulde besvime. Hun fattede sig imidlertid efter at have drukket et Glas Vand, som jeg saa stille som mulig skænkede hende af en venetiansk Karaffel, som stod paa et Sidebord. Sherlock Holmes sad tilbagelænet i Stolen med halvlukkede Øjne og et meget tankefuldt Udtryk. Idet jeg skottede hen til ham, maatte jeg tænke paa, hvorledes han denne selvsamme Dags Morgen havde beklaget sig over Livets Trivialitet. Her var da endelig igen et Problem, som kunde sætte hans Skarpsindighed paa Prøve. Mr. Thaddæus Sholto saa fra den ene af os til den anden øjensynlig meget stolt over den Virkning, hans Fortælling havde gjort paa os. Derefter vedblev han, stadig sugende paa sin Pibe:

»Min Broder og jeg var, som De nok kan tænke Dem, meget optaget af den Skat, som Fader havde talt om. I Uger og Maaneder gravede og rodede vi overalt i Haven, uden at kunne opdage

den, og det var forfærdelig ærgerligt at tænke paa, at han havde haft Skjulestedet paa Læberne i det Øjeblik, han døde. Vi kunde danne os et Begreb om de savnede Rigdomme ved at se paa Perlekransen, som han havde taget frem. Om denne Perlekrans blev min Broder Bartholomæus og jeg for Resten meget uenige. Perlerne var tydelig nok af meget stor Værdi, og han var meget utilbøjelig til at skille sig ved dem; thi mellem os sagt har min Broder arvet noget af min Faders Gerrighed. Desuden gjorde han gældende, at det vilde vække Opsigt, hvis vi gav den til andre, saa at vi gerne derved kunde komme i Forlegenhed. Til sidst fik jeg dog hans Samtykke til at udfinde Miss Morstans Adresse og sende hende en enkelt Perle med bestemte Mellemrum, saa at hun da i det mindste ikke kunde komme til at lide Mangel.«

»Det var meget venligt gjort af Dem,« sagde vor Ledsagerske med Varme, »det takker jeg Dem meget for.«

Mandslingen vinkede afværgende med Haanden:

»Vi var jo Deres Formyndere,« sagde han, »paa den Maade betragtede jeg vort Forhold, skønt Broder Bartholomæus slet ikke kunde se Sagen fra dette Synspunkt. Vi havde jo selv Penge nok, jeg i alt Fald forlanger ikke flere. Desuden vilde det jo have været skammeligt af os at behandle en ung Dame paa saa lurvet en Maade. Imidlertid blev min Broders og min Uenighed til sidst saa bitter og

uforligelig, at jeg fandt det rigtigst at bo for mig selv, altsaa forlod jeg Pondicherry Landstedet og tog den gamle Khitmutgar og Williams med mig. I Gaar fik jeg imidlertid at vide, at en stor og vigtig Begivenhed var sket. Skatten var bleven opdaget. Øjeblikkelig satte jeg mig da i Forbindelse med Miss Morstan, og nu staar kun tilbage for os at køre ud til Norwood og forlange vor Andel. I Aftes underrettede jeg Broder Bartholomæus om min Hensigt, saa vi er ventede om end ikke velkomne Gæster.«

Her tav Mr. Thaddæus Sholto og flyttede sig frem og tilbage paa sit yppige Sæde. Vi andre sagde heller intet, dertil vare vi for meget optagne af den Vending, som denne gaadefulde Sag havde taget. Holmes var den første, som brød Tavsheden, idet han sprang op og sagde:

»De har handlet rigtigt Sir fra først til sidst. Det er muligt, at vi kan blive i Stand til at yde Dem lidt Gengæld herfor ved at kaste Lys over det, som endnu er mørkt for Dem. Men, som Miss Morstan nylig sagde, det er sent, og det er bedst, at vi fører denne Sag til Ende uden Opsættelse.«

Vor ny bekendt rullede meget langsomt og forsigtigt Pibeslangen sammen og fremtog derefter fra et Skab bag et Forhæng en meget lang Kappe med Astrakans Krave og Opslag. Han tog den paa og knappede den højt op i Halsen og fuldendte derefter sin Udrustning med en Kaninskinds Hue

med hængende Øreklapper, som han bandt under Hagen, saa at man nu ikke saa andet af ham end det spidse, bevægelige Ansigt.

»Mit Helbred er noget skrøbeligt,« bemærkede han, idet han gik foran ned ad Korridoren, »og jeg er derfor nødt til at være forsigtig.«

Vognen holdt endnu uden for Døren, og vort Program var tydelig nok arrangeret i Forvejen, thi uden at vente paa nogen Ordre rullede Kusken af Sted med os, saa snart vi vare stegne ind. Thaddæus Sholto talte uophørlig med en Røst, der overdøvede Hjulenes Rullen.

»Bartholomæus er en snu Rad,« sagde han. »Hvorledes tror De, han udfandt, hvor Skatten var? Han var kommen til den Slutning, at den maatte være et Sted inde i Huset; derfor udmaalte han hele dettes Kubikindhold og tillige alle de enkelte Rums Længde og Brede og Højde, saa at ikke en eneste Kubiktomme kunde forputte sig for ham. Iblandt andet fik han da ud, at Bygningens Højde var 74 Fod, men naar han sammenlagde Rummenes Højde fra Kælder til Tag og tog Gulvenes og Lofternes Tykkelse med i Beregning, kunde han ikke faa mere end 70 Fod ud af det. Der blev altsaa 4 Fod tilovers, som maatte findes et eller andet Sted, og efter nøjere Undersøgelser fandt han ud, at de kun kunde findes oppe under det øverste Loft. Her slog han derfor Hul og, ganske rigtig,

her fandtes et lille Rum, som var skjult mellem Loftet og Gibsdækket, og som ingen vidste noget af. Midt i dette Rum stod Skatkisten, hvilende paa to Bjælker. Han fik den saa firet ned i Værelset nedenunder, og der staar den nu. Han anslaar Værdien af Juvelerne til ikke mindre end en halv Million Pund Sterling.«

Da han nævnede denne enorme Sum, saa vi alle paa hinanden med store Øjne og i den højeste Forbavselse. Hvis vi kunde hævde Miss Morstans Ret til Skattens Halvdel, vilde hun forvandles fra en fattig Lærerinde til en af Englands rigeste Arvinger, og som hengiven Ven af hende burde man jo glæde sig herover; men jeg maa med Skam tilstaa, at Egenkærligheden saaledes havde Overhaand hos mig, at mit Hjerte blev saa tungt som Bly ved denne Underretning. Jeg fremstammede nogle usammenhængende Ord, der skulde være en Lykønskning og sad derefter nedtrykt og med bøjet Hoved ganske døv for vor ny Bekendts uafbrudte Pludren. Det var tydeligt, at han var en afgjort Hypokondrist, og jeg havde en vag Fornemmelse af, at han i et Væk udbredte sig over sine mange Sygdomssymptomer og Midlerne, han anvendte imod dem, og som han førte med sig i et Læderetui i Lommen. Jeg drog et dybt Lettelsens Suk, da Vognen standsede med et Ryk, og vor Kusk sprang ned for at aabne Døren.

»Dette her er Pondicherry-Landstedet, Miss Morstan,« sagde Thaddæus Sholto, idet han rakte hende Haanden for at hjælpe hende ud.

Femte Kapitel.

Landstedets Tragedie.

Klokken var omtrent elleve, da vi naaede det sidste Maal for vore natlige Eventyr. Vi havde ladet den store Bys Røg og Taage bag os, og befandt os nu under en hel anden Himmel. En varm Brise blæste fra Vest, og mørke Skyer drev langsomt hen under Himlen, medens Maanen nu og da kiggede ned mellem deres Rifter. Natten var lys nok, men Thaddæus Sholto tog alligevel en af Vognens Sidelygter med sig og gik foran os.

Landstedet laa midt i en temmelig stor Have, der var omgivet af en høj Stenmur, som for oven endte med spidse Jærnpigge. En smal, jærnbeslaaet Dør dannede den eneste Indgang, og paa denne bankede vor Fører nu med gentagne, ejendommelige Slag.

»Hvem er det?« lød det fra en grov Stemme indenfor.

»Det er mig, Mc. Murdo. Du kender vel nok min Banken nu?«

Der hørtes en Knurren og en Raslen af Nøgler. Døren lukkedes op og en lavstammet, bredskuldret Mand viste sig i Aabningen, hvor Lampens gule Skær belyste hans fremadbøjede Ansigt med dets blinkende, mistroiske Øjne.

»Er det Dem, Mr. Thaddæus? Men hvem er de andre? Dem har jeg ingen Ordre til at lukke ind.«

»Ikke Mc. Murdo? Det forbavser mig! Jeg fortalte dog min Broder i Aftes, at jeg vilde komme med nogle Venner.«

»Han har ikke været ude af sine Værelser i Dag, Mr. Thaddæus, og jeg har ingen Ordrer. De ved jo godt, at jeg maa holde mig nøjagtig til, hvad der er sagt mig. Dem kan jeg nok lukke ind, men Deres Venner maa blive, hvor de er.«

Dette var en uventet Hindring. Thaddæus Sholto saa sig hjælpeløs og forvirret omkring.

»Dette her er skammelig gjort af dig, Mc. Murdo! sagde han. »Naar jeg garanterer for dem, saa maa det vel være dig nok. Du kan jo se, at her er en ung Dame med, hun kan da ikke blive staaende ude paa offentlig Vej paa denne Tid af Døgnet.«

»Det gør mig ondt, Mr. Thaddæus,« sagde Portneren ubønhørlig, »men Folk kan jo godt være Deres Venner uden derfor at være Deres Broders. Han betaler mig en god Løn, for at jeg skal gøre

min Pligt, og min Pligt vil jeg derfor ogsaa gøre. Jeg kender ikke en eneste af Deres Venner.«

»Aah, jo vist gør De saa, Mc. Murdo,« udbrød Sherlock Holmes muntert. »Jeg kan ikke tro, at De helt har glemt mig. Husker De ikke nok den Amatør, som tog tre Omgange med Dem i Alisons Cirkus, den Aften, da De havde Benefice for fire Aar siden.«

»Det er da ikke Mr. Sherlock Holmes!« raabte Boxeren. »Gud forlade mig, hvor kunde jeg dog tage fejl af Dem? Naar bare De i Stedet for at staa der saa stille var traadt frem og havde givet mig det Tværstød lige under Kæben, saa skulde jeg straks ha' kendt Dem. Ak ja, De har skammelig forsømt Deres Gaver; De kunde ha' blevet til noget enestaaende, hvis De var gaaet til min Profession.«

»Ja der ser De selv, Watson, at hvis alle andre Leveveje slaar mig fejl, saa er der dog een endnu, som staar mig aaben,« sagde Holmes leende. »Nu antager jeg ikke, at vor Ven vil lade os staa længere her ude i Kulden.«

»Nej, trin bare ind, Sir, trin dog bare ind — baade De og Deres Venner,« svarede han. »Det gør mig ondt, at jeg har maattet opholde Dem, Mr. Thaddæus, men De ved jo selv, hvor strenge mine Ordrer er. Jeg maatte være helt sikker paa Deres Venner, før jeg lukkede dem ind.«

Inde i Haven bugtede en grusbelagt Gang sig op til en stor klodset og prosaisk Bygning, der laa

skjult i Skyggen med Undtagelse af et enkelt Hjørne, hvor Maanens Straaler glimtede paa et Kvistvindue.

Bygningens vældige Størrelse, dens Mørke og Dødsstilhed virkede meget knugende og isnende. Om det saa var Thaddæus Sholto, saa lod det til, at han følte sig ilde tilpas, og Lygten rystede og raslede i hans Haand.

»Jeg forstaar ikke dette her,« sagde han. »Det maa være en Misforstaaelse. Jeg sagde jo udtrykkelig til Bartholomæus, at vi vilde komme her, og dog er der slet intet Lys i Vinduerne. Jeg ved ikke, hvad dette skal betyde.«

»Er hans Hus altid bevogtet saa omhyggeligt?« spurgte Holmes.

»Ja, han følger Faders Eksempel. Han var hans Yndlingsson, skal De vide, og undertiden har jeg en Mistanke om, at Fader har fortalt ham mere, end han har betroet mig. Det er Bartholomæus's Vindu deroppe, hvor Maanen skinner. Det er lyst nok, men jeg synes ikke der kommer Lys indenfra.«

»Nej,« sagde Holmes; »men jeg ser et svagt Lysglimt i det lille Vindue ved Siden af Døren.«

»Ah, ja, det er Husholderskens Værelse; der sidder den gamle Mrs. Bernstone. Hun kan nok sige os, hvorledes alt dette her hænger sammen. Men De har vel ikke noget imod at vente lidt her udenfor; hvis vi kommer ind allesammen paa een Gang, saa kan hun let blive forskrækket og gore

Vrøvl, skal jeg sige Dem, for hun ved jo slet ikke af, at vi kommer. Men hys! hvad er det!«

Han holdt Lygten op, og hans Haand rystede, saa Lyskredsen dansede omkring os. Miss Morstan greb mig om Haandleddet, og vi stod alle med bankende Hjerter og lyttede i stor Spænding. Fra det store mørke Hus lød gennem den tavse Nat den sørgeligste og mest jammerfulde af alle Lyde — en forskræmt Kvindes gennemtrængende, klagende Skrig.

»Det er Mrs. Bernstone,« sagde Sholto. »Hun er den eneste Kvinde i Huset. Vent her; jeg skal være her igen om et Øjeblik.«

Han ilede hen til Døren og bankede paa sin ejendommelige Maade. Vi kunde se en høj, gammel Kvinde lukke ham ind, efter at have rakt Armene i Vejret af Glæde over at se ham.

»Aah, Mr. Thaddæus, aah, jeg er saa glad ved, at De er kommen!« hørte vi hende udbryde.

Vor Fører havde efterladt os Lygten; Holmes løftede den op, lod dens Lys glide hen over Bygningen samt over den oprodede øde, vanrøgtede Have med dens vældige Grusdynger. Imens stod Miss Morstan og jeg tæt sammen med hinanden i Haanden. En vidunderlig lønlig Ting er Kærligheden, thi her stod nu vi to, der ikke havde set hinanden før i Dag, og ikke havde vekslet eet Kærlighedens Ord eller Blik, men hvis Hænder dog i Angestens Øjeblik uvilkaarlig havde søgt hinanden. Siden efter undredes jeg over det, men i det Øjeblik forekom

det mig den naturligste Ting af Verden. Der stod vi altsaa Haand i Haand som to Børn og trods alt det uhyggelige, der omgav os, var der dog Fred og Glæde i vore Hjerter.

»Hvilket sælsomt Sted,« sagde hun, idet hun saa sig omkring.

»Ja, det ser ud, som om alle Englands Muldvarpe var bleven slupne løs her. Paa en Bakkeside i Nærheden af Ballarat, hvor Guldsøgerne havde gaaet og rodet, har jeg set noget lignende.«

»Af samme Aarsag,« sagde Holmes; »dette, vi ser her, er naturligvis Skattesøgernes Værk. Husk paa, at de har gaaet og rodet her i seks Aar; det er ikke saa underligt, at Haven ser ud som en Samling Grusgrave.«

Medens han endnu talede, fløj Døren op, og Thaddæus Sholto kom styrtende ud med fremstrakte Hænder og den højeste Rædsel malet i ethvert Træk.

»Der er noget galt med Bartholomæus!« skreg han. »Aah, hvor jeg er bange; mine Nerver kan ikke udholde dette her!«

Han saa virkelig ud, som om han kunde dø af Skræk, hvad Øjeblik det skulde være.

»Følg med ind i Huset,« sagde Holmes paa sin korte, bestemte Maade.

»Ja, aah, gør det,« sagde Thaddæus Sholto og stak sit blege Ansigt med det hjælpeløse, bønfaldende Udtryk ud af den store Astrakans Krave.

Vi fulgte alle med ind i Husholderskens Væ

relse, der laa paa venstre Haand, naar man kom ind i Korridoren. Den gamle Kvinde gik frem og tilbage derinde og kastede forskræmte Blikke omkring sig, men det lod til, at Synet af Miss Morstan beroligede hende.

»Gud velsigne Deres søde, rolige Ansigt,« sagde hun med en hysterisk Hulken. »Det gør mig saa godt at se Dem. Aah, hvor det har været en streng Dag for mig.«

Vor Ledsagerske klappede hendes magre, af Arbejde haarde Haand og fremmumlede nogle venlige, trøstende Ord, som atter bragte Farven frem i den andens blodløse Kinder.

»Herren har lukket sig inde og vil ikke svare mig,« forklarede hun. »Hele Dagen har jeg ventet paa at faa ham at se, thi det er ikke saa sjældent, at han saaledes vil være alene en halv Dags Tid; men saa for en Time siden blev jeg bange for, at der var noget galt fat, og saa gik jeg oven paa og kiggede ind ad Nøglehullet. De maa ogsaa gaa derop, Mr. Thaddæus — De maa selv gaa op og se. Jeg har set Mr. Bartholomæus Sholto i Glæde og Sorg nu i ti lange Aar, men aldrig har jeg set ham med saadant et Ansigt som det, jeg saa for lidt siden.«

Sherlock Holmes tog Lampen og gik foran; thi Thaddæus Sholtos Tænder klaprede i Munden paa ham, og jeg maatte tage ham under Armen og hjælpe ham op ad Trapperne, saa angest var han.

Medens vi steg op, tog Holmes to Gange sin Loupe op af Lommen og undersøgte omhyggelig nogle Mærker, der forekom mig kun at være nogle ganske almindelige vg intetsigende Smudspletter paa Kokusmaatten, der tjente som Tæppe paa Trappen. Han steg langsomt fra Trin til Trin, holdt Lampen lavt ned og stirrede opmærksomt til højre og venstre. Miss Morstan var bleven tilbage nede hos den forskræmte Husholderske.

Den tredje Trappe førte til en temmelig lang og lige Korridor med et indisk Billed-Tapet paa Væggen til højre og tre Døre til venstre. Holmes skred langsomt frem gennem den paa samme metodiske Maade, medens vi andre fulgte lige bag efter. Det var den tredje Dør, vi søgte; Holmes bankede paa, men fik intet Svar og søgte saa selv at lukke den op; men den var laaset af indvendig, og Nøglen var taget ud af Laasen, saa at man kunde kigge ind gennem Nøglehullet. Sherlock Holmes bøjede sig ned til det, men sprang straks op igen med et Gisp.

»Der er noget Djævelskab ved dette her, Watson,« sagde han i saa stærk Bevægelse, som jeg endnu aldrig havde set hos ham. »Hvad kan De faa ud af det?«

Jeg bøjede mig ned til Hullet, men sprang rædselsslagen tilbage. Maanelyset strømmede ind i Værelset, men saaledes, at det nederste af det laa i Skygge. Med opspilede Øjne, der stirrede lige imod

mig, ligesom hang et Ansigt — thi jeg saa kun Ansigtet; Kroppen var nede i Mørket — og dette Ansigt var vor Ledsager Thaddæus Sholtos. Der var det samme høje, skinnende Hoved, den samme Krans af rødt, strittende Haar, det samme blodløse Aasyn. Trækkene vare imidlertid stivnede i et rædselsfuldt Smil, et stillestaaende, unaturligt Grin, der i det stille, maanelyse Værelse virkede langt mere rystende paa mine Nerver end den gyseligste Smertens Fortrækning. Saa ligt var Ansigtet med vor lille Vens, at jeg uvilkaarlig saa mig tilbage for at overbevise mig om, at han virkelig stod uden for Døren hos os. Men saa huskede jeg paa, at han havde sagt, at han og hans Broder vare Tvillinger.

»Det er skrækkeligt,« sagde jeg til Holmes. »Hvad skal vi dog gøre?«

»Vi maa se at faa Døren op,« svarede han, og dermed styrtede han sig ind imod den med hele sin Vægt.

Den knagede og bragede, men gav dog ikke efter. Men nu stemmede vi begge to Ryggen imod, og denne Gang gik Laasen itu, og vi tumlede ind i Bartholomæus Sholtos Værelse.

Det saa ud, som om det var indrettet til et kemisk Laboratorium. Paa en Hylde over Døren stod en dobbelt Række Flasker med Glaspropper, og Bordet var fyldt med Bunsenske Lamper, Prøveglas og Retorter. Henne i et Hjørne stod flere Glasballoner med Syre i Vidjekurve, og det saa ud

som en af Ballonerne var slaaet itu; thi en Strøm af en mørk Vædske flød ud fra den og bugtede sig hen over Gulvet, og Luften var svanger med en ejendommelig tung, trykkende, tjæreagtig Lugt. Tæt ved den ene Væg stod en Trappestige midt i en Hob nedfalden Gibs og Lægter, og lige oven over den var der et Hul i Loftet, stort nok til at en Mand kunde krybe igennem det. Ved Trappestigens Fod laa en Tovrulle henslængt.

Ved Bordet i en Arm-Træstol sad Husets Herre sammensunken med Hovedet hængende ned paa den venstre Skulder og det gyselige, uudforskelige Smil paa Ansigtet. Han var kold og stiv og havde tydelig nok været død i flere Timer. Det forekom mig, at ikke alene hans Ansigtstræk, men ogsaa hans Legeme og Lemmer vare fordrejede paa den uhyggeligste Maade. Paa Bordet tæt ved hans Haand laa der et ejendommeligt Instrument — en brun Stok, paa hvilken der med en grov Traad var fastbunden en Sten ligesom et Hammerhoved. Ved Siden af den laa der en Lap Papir, paa hvilken der var nedkradset nogle faa Ord. Holmes tog det op og læste det, hvorefter han rakte mig det.

»Der ser De,« sagde han med en betegnende Hæven af Brynene.

Ved Lygtens Skær læste jeg med en Rædselens Bæven: »De fires Tegn.«

»Barmhjertige Gud, hvad betyder dog alt dette?« spurgte jeg.

»Det betyder Mord,« sagde han og bøjede sig ned over den døde. »Ah, jeg tænkte det nok; se her!«

Han pegede paa noget, der saa ud som en lang, mørk Torn, der var stukken ind i Huden lige oven over Øret.

»Det ser ud som en Torn,« sagde jeg.

»Det er ogsaa en Torn. De kan gerne trække den ud; men vær forsigtig, thi den er forgiftet.«

Jeg tog den mellem Tommelen og Pegefingeren, den gik saa let ud, som om den næppe var kommen inden for Huden. Kun en ganske lille bitte Blodplet viste, hvor Spidsen havde siddet.

»Dette her er en fuldstændig Gaade for mig,« sagde jeg. »Den bliver stadig mørkere i Stedet for at opklares.«

»Nej, tværtimod,« sagde han, »den bliver klarere for hvert Minut. Jeg savner nu kun et Par manglende Led for at have hele Kæden samlet.«

Vi havde efter at være traadt ind i Værelset næsten helt glemt vor Ledsagers Nærværelse. Han stod endnu i Døren — et sandt Billede paa Rædsel, vridende sine Hænder og stønnende højt. Paa een Gang brød han ud i et skarpt, hvinende Skrig.

»Skatten er borte!« raabte han. »De har røvet den fra ham! Der er Hullet, som vi firede den ned af; jeg hjalp ham jo med den. Og jeg var den sidste, som saa ham, jeg forlod ham her i Aftes, og jeg hørte ham laase Døren, da jeg gik fra ham.

»Hvad Tid var det?«

»Omtrent Kl. 10. Og nu er han død, og der vil blive sendt Bud efter Politiet, og jeg vil blive mistænkt for at have været delagtig i dette. Oh, ja, det er jeg vis paa! Men De tror det da ikke, mine Herrer? De tror da ikke, at det var mig. Vilde jeg saa vel have ført Dem herhen, hvis det var mig, der havde gjort det? Aah Gud! aah Gud! jeg tror, jeg bliver vanvittig!«

Han fægtede med Armene og trampede med Fødderne i en Slags krampagtig Raseri.

»De har ingen Grund til at ængste Dem i den Henseende, Mr. Sholto, sagde Holmes venlig og lagde Haanden paa hans Skulder. »Følg nu mit Raad, kør ned til Politistationen og meld Sagen der. Tilbyd at være dem behjælpelig med, hvad De kan. Saa vil vi vente her, til De kommer tilbage.«

Mandslingen adlød ligesom halv bedøvet, og vi hørte ham tumle ned ad Trapperne i Mørket.

Sjette Kapitel.

Forbrydelsens Spor.

»Naa, Watson,« sagde Sherlock Holmes og gned sig i Hænderne, »nu har vi en halv Times Tid for os selv. Lad os nu se at benytte den godt. Jeg

har, som sagt, omtrent fuldstændig Rede paa Sagen, men vi maa ikke overvurdere os selv, og derved tage Fejl. Saa simpelt, som det hele synes, kan der dog godt ligge noget dybere under det.«

»Simpelt!« udbrød jeg.

»Ja, meget simpelt,« sagde han i en Tone og med en Mine som en medicinsk Professor til sit Auditorium. »Sæt Dem nu ned i Hjørnet der, for at De ikke skal bringe Uorden i Fodsporene, og saa til Værket! For det første: Hvorledes kom disse Folk, og hvorledes gik de? Døren har ikke været aabnet hele sidste Nat. Hvorledes forholder det sig med Vinduet? Han tog Lampen i Haanden og gik hen til det, idet han hele Tiden mumlede sine Bemærkninger ved sig selv. »Vinduet lukket indvendig, meget solid Karm; ingen Hængsler paa Siderne; det er til at skyde op; lad os gøre det. Ingen Tagrende i Nærheden. Taget uden for Rækkevidde, dog er en Mand stegen ind ad Vinduet. Det regnede lidt sidste Nat, og her er Sporet af en tilsølet Fod paa Karmen. Her er et rundt Fodspor ved Siden af, og der er det samme paa Gulvet, og et til henne ved Bordet. Se her, Watson; det er et overmaade smukt Bevis.«

Jeg saa paa de skarpt begrænsede, runde Smuds-Spor.

»Det er da ikke et Fodspor,« sagde jeg.

»Det er noget langt værdifuldere; det er Mærket af et Træben. Ser De, her paa Karmen er Sporet

af en Støvle, en meget svær Støvle med jærnbeslaaet Hæl, og ved Siden af den er der Mærke af Træbenet.«

»Det er altsaa Manden med Træbenet.«

»Akkurat. Men der har været en til — en meget behændig og nyttig Hjælper. Kunde De vel klatre op ad denne Mur, Doktor?«

Jeg saa ud ad det aabne Vindue. Maanen skinnede endnu klart paa Husets Hjørne. Vi vare omtrent tredive Alen over Jorden, og hvor jeg end saa hen, kunde jeg dog ikke opdage det mindste Fodfæste — ikke saa meget som en Sprække i Muren.

»Det er absolut umuligt,« svarede jeg.

»Ja, uden Hjælp. Men sæt nu, at De havde en Ven her oppe, som firede dette gode, stærke Reb der henne i Krogen ned til Dem, og gjorde det fast til denne solide Krog i Væggen — saa tror jeg nok, at De, naar De ellers havde gode Kræfter og nogen Behændighed, kunde klavre herop, selv om Deres ene Ben var af Træ. Ned kunde De jo sagtens komme paa samme Maade, hvorefter Deres Hjælpere vilde hale Rebet op, løse det fra Krogen, lukke Vinduet, gøre det fast indvendig og gaa bort paa samme Maade, som han var kommen. Som en mindre betydende Omstændighed kan jeg anføre,« fortsatte han, idet han lod Rebet glide imellem sine Fingre, »at vor træbenede Ven ikke har været professionel Sømand, om end han har været en udmærket

Klatrer. Han har nemlig ikke haft barkede Hænder. Gennem min Loupe opdager jeg nemlig flere smaa Blodmærker, især nedad mod Enden af Rebet. Det er han øjensynlig gledet ned ad med en saadan Fart, at det har taget Huden af hans Hænder.«

»Ja, det er altsammen meget godt,« sagde jeg; »men derved bliver Sagen jo kun end mere uforstaaelig. Hvorledes forholder det sig med denne mystiske Hjælper? Hvorledes er han kommen ind i Værelset?«

»Ja Hjælperen!« gentog Holmes tankefuld; »han frembyder flere interessante Træk. Det er ham, der løfter Sagen op over det dagligdags, det almindeliges Niveau. Jeg bilder mig ind, at denne Hjælper bryder nye Baner paa dette Lands Forbryder-Omraade, dog har Indien fremvist flere Tilfælde, der har en Del Lighed med dette, og hvis jeg husker ret, er der ogsaa forekommet et i Senegambien.«

»Ja, men hvorledes er han kommen her ind?« gentog jeg. »Døren var jo laaset, og Vinduet var uoplukkeligt. Gennem Skorstenen maaske?«

»Nej, Kaminaabningen er altfor snæver,« svarede han; »jeg har allerede tænkt paa den Mulighed.«

»Hvorledes da?« vedblev jeg.

»De vil ikke anvende min Recept,« sagde han og rystede paa Hovedet. »Hvor tit har jeg ikke sagt Dem, at naar De har bortfjernet alle Umulighederne, saa maa det, der bliver tilbage, selv om

det synes umuligt, dog være det gældende? Vi ved, at han ikke er kommen gennem Døren, gennem Vinduet eller Kaminen. Endvidere ved vi, at han heller ikke kan have været skjult i Værelset, thi det har ikke været muligt at skjule sig der. Hvorfra er han da kommen?«

»Fra Hullet i Loftet!« udbrød jeg.

»Ja, naturligvis; derfra maa han være kommen. Hvis De vil have den Godhed at holde Lampen for mig, saa skal vi nu udstrække vore Undersøgelser til Rummet oven over os — det hemmelige Rum, i hvilket Skatten blev funden.«

Han steg op paa Trappestigen, greb fat i Bjælkerne og svang sig op. Derpaa lagde han sig ned, rakte ned efter Lampen og holdt den, mens jeg med noget Besvær fulgte ham.

Rummet, som vi nu befandt os i, var omtrent ti Fod paa den ene Led og seks paa den anden. Gulvet dannedes af tynde Bjælker med Gibsdækket imellem sig, saa at vi, naar vi gik, maatte træde fra den ene Bjælke til den anden. Loftet løb op i en Spids, og var tydelig nok den indre Skal af Husets rigtige Tag. Der var ingen Møbler af nogen Slags, og mange Aars Støv laa tykt paa Gulvet.

»Se her,« sagde Holmes og lagde sin Haand mod den skraa Væg; »dette er en Falddør, som fører ud til Taget; jeg kan skyde den tilbage, og her er Taget selv, der skraaner ganske lidt udad. Dette er altsaa den Vej, ad hvilken Nr. 1 kom.

Lad os se, om vi ellers kan finde noget Spor af ham.«

Han holdt Lampen ned mod Gulvet, og idet han gjorde dette, saa jeg for anden Gang den Aften et studsende, overrasket Udtryk i hans Ansigt. Idet jeg fulgte hans Blik, løb det koldt ned ad Ryggen paa mig. Gulvet fremviste overalt Spor af en nøgen Fod — en velskabt, smukt formet Fod, men kun halvt saa stor som en almindelig voksen Mands.

»Holmes,« sagde jeg hviskende; »det er et Barn, der har været med at forøve denne skrækkelige Forbrydelse.«

Han havde øjeblikkelig genvunden sin Fatning.

»Jeg blev noget forfjamsket i Øjeblikket,« sagde han. »Men Sagen er ganske naturlig, jeg maatte have kunnet forudsige den. Her er ikke mere at undersøge; lad os gaa ned igen.«

»Hvad er da Deres Formodning med Hensyn til disse Fodspor?« spurgte jeg ivrig, da vi atter var kommen ned i Værelset.

»Kære Watson, prøv at analysere lidt selv,« sagde han noget utaalmodig. »De kender jo min Metode; anvend den, og De vil komme til det rigtige Resultat.«

»Jeg kan ikke komme til nogen Slutning, der kan passe sammen med Kendsgerningerne,« sagde jeg.

»Nu — Sagen vil snart blive Dem klar,« sagde han afvisende. »Jeg antager ikke, her er mere af Vigtighed at opdage; men vi kan dog se efter.«

Han fremtog sin Loupe og en lille Tommestok og kravlede rundt paa Gulvet paa Knæene, maalende, sammenlignende, undersøgende med den lange, tynde Næse lige nede ved Bræderne og de skarpe Øjne glimtende fra deres dybtliggende Huler som en Rovfugls. Saa hurtige, stille og listende vare hans Bevægelser, som en velafrettet Blodhunds, der er ved at finde et Spor, at jeg ikke kunde lade være at tænke paa, hvor skrækkelig en Forbryder han kunde være bleven, hvis han havde anvendt sine Evner og Energi imod Loven, i Stedet for at benytte dem i dennes Tjeneste. Idet han saaledes snusede omkring, vedblev han at mumle ved sig selv, og tilsidst brød han ud i et lydeligt Frydeskrig.

»Hvilket Held!« udbrød han; nu behøver vi aldeles ikke at frygte for Udfaldet. Nr. 1 har haft det Uheld at træde i Kreosoten. De kan se Omridsene af hans lille Fod her tæt ved den ildelugtende Vædske. De har jo nok lagt Mærke til, at Ballonen er slaaet itu, og at dens Indhold er løbet ud.«

»Ja, men hvad saa?« spurgte jeg.

»Hvad saa? Dermed er han fangen, det er det hele,« sagde han. »Jeg kender en Hund, der kan følge denne Lugt lige til Verdens Ende, om det skal være. Naar en Flok Jagthunde kan følge Sporene af en Sild, der er slæbt hen ad Jorden, gennem en hel Provins, hvor meget mere maa da ikke en veldresseret Sporhund kunne følge en saa

gennemtrængende Lugt som denne? Dette her er som Mellemleddet i et Reguladetri-Stykke, og Facit bliver — naa, der har vi Lovens ægte og justerede Haandhævere.«

Tunge Trin og høje Røster lød op til os neden fra, og Indgangsdøren blev smækket i med stort Brag.

»Før de kommer, skulde De dog prøve at føle paa den stakkels Fyrs Arme og Ben. Nu, hvad synes De?«

»Musklerne er saa haarde som Træ,« svarede jeg.

»Ja, akkurat. De er unaturlig sammentrukne i en Grad, der langt overstiger den sædvanlige *rigor mortis* (Dødsstivhed). Naar De nu sammenholder dette med hans Ansigtsfordrejning, dette hippocratiske Smil eller *risus sardonicus*, som de gamle Forfattere kalde det, hvilken Slutning kommer De saa til?«

»Død af et eller andet stærkt vegetabilsk Alkaloid!« svarede jeg. »En eller anden strykninlignende Substans, der vil fremkalde en stærk *Tetanus* (Stivkrampe).«

»Ja, det var netop det, jeg straks kom til at tænke paa, saa snart jeg saa hans fortrukne Ansigtsmuskler, og da jeg kom ind i Værelset, var det første, jeg saa efter, det Middel, hvorved Giften var indbragt i Legemet. Som De saa, opdagede jeg da en Torn, som meget lempelig var bleven skudt eller stødt ind i hans Hovedhud, og De lagde vel ogsaa

Mærke til, at det Sted, der var bleven ramt, maa have vendt op mod Hullet i Loftet, naar Manden har siddet oprejst i sin Stol. Se nu engang lidt nøjere paa Tornen.«

Jeg tog den forsigtig op og holdt den hen i Lampelyset. Den var lang, skarp og sort og blank ude i Spidsen, som om den var bleven smurt ind med en eller anden gummiagtig Substans, der saa var tørret ind i den. Den butte Ende var bleven rundet af med en Kniv.

»Er det en engelsk Torn?« spurgte han.

»Nej, det er det ganske bestemt ikke.«

»Ved Hjælp af alle disse Kendsgerninger maa De nu være i Stand til at slutte en hel Del. Men her har vi nu den regulære Hær, saa maa Friskarerne helst trække sig tilbage.«

Medens han talte, vare Trinene stadig kommen nærmere, og nu traadte en svær og anselig Mand, iført en graa Dragt, med tunge Fjed ind i Værelset. Hans Ansigt var noget grovt og meget blodrigt, og de smaa, mørke, glimtende Øjne stirrede skarpt ud fra deres posede Omgivelser. En Politiassistent i Uniform og den endnu stakaandede og urolige Thaddæus Sholdo fulgte ham i Hælene.

»Naa, her er nok en Forretning!« udbrød han med tyk, hæs Røst. »Her er en smuk Forretning! Men hvem er alle disse her? Huset er jo lige saa fuldt som en Kanin-Stald!«

»Kender De mig ikke igen, Mr. Jones?« sagde Holmes rolig.

»Aah, jo nu ser jeg, hvem det er,« hvæsede han. »Mr. Sherlock Holmes Teoretikeren. Jo, jeg husker ham nok; jeg glemmer ikke saa let, hvorledes De belærte os allesammen om Aarsager og Slutninger og Virkninger og Fanden og hans Oldemoder i Bishopgate Juvel-Sagen. Ganske vist satte De os paa det rigtige Spor; men De indrømmer vel selv, at det var mere paa Grund af Held end af Fortjeneste.«

»Det var paa Grund af simple Fornuftslutninger.«

»Aah, naa — lad os lade det staa hen. Men hvad er dette her for noget? En fæl Historie ser det ud til. Men her er da sikre Beviser, ved jeg — ingen Anledning til Teorier. Det var s'gu heldigt, at jeg netop var her ude i Norwood i Anledning af en anden Sag! Jeg var netop paa Stationen, da Budet kom. Naa, hvad tror *De* saa, Manden er død af?«

»Aah, det er jo ikke værd, at jeg spilder mine Teorier paa den Sag, som er saa klar for Dem,« sagde Holmes tørt.

»Nej, nej. Nu — alligevel, vi kan jo ikke nægte, at De undertiden har truffet Hovedet paa Sømmet. Men hvad er saa her paa Færde! Døren laaset, synes jeg, der siges, og Juveler til en halv

Millions Værdi savnet. Hvorledes stod det sig med Vinduet?«

»Forsvarlig lukket, men der er Fodspor paa Karmen.«

»Nu — naar det ellers var lukket, kan Sporene jo ikke have noget med den Sag at gøre; det er en Selvfølge. Manden kan jo være død pludselig; men saa er der rigtignok de omtalte savnede Juveler. Ha, nu faar jeg en Ide. Undertiden kommer der ligesom et Syn over mig. Aa, Sergeant, vil De ikke være saa god at træde uden for, og De med, Mr. Sholto; Deres Venner derimod kan godt blive herinde. — Nu, hvad synes saa De om dette her, Holmes? Sholto var jo efter sit eget Udsagn hos sin Broder i Aftes. Broderen er død pludselig, og derefter er Sholto stukket af med Skatten? Hvad?«

»Hvorpaa den døde meget betænksom er staaet op igen og er gaaet hen for at lukke Døren i Laas!«

»Hm, ja, der er jo rigtignok lidt uforstaaeligt i dette. Men lad os nu bruge vor gode, sunde Forstand. Denne Thaddæus Sholto *var* jo hos Broderen, og de *var* oppe at trættes, det er sikkert. Han har ikke sovet i sin Seng, og Thaddæus er i en meget ophidset Sindsstemning. Hans Ydre er nu, mildest talt, ikke videre tiltalende. De ser, hvorledes jeg spinder Thaddæus tættere og tættere ind i mit Garn. Det begynder allerede at lukke sig om ham.«

»Ja, men De kender jo ikke endnu alle Sagens Omstændigheder,« sagde Holmes. »Denne Træsplint, som jeg har al mulig Grund til at tro, er forgiftet, fandtes i Mandens Hoved, hvor De endnu kan se Mærker af den, og dette Stykke beskrevne Papir laa paa Bordet tillige med denne mærkelige Stenhammer. Hvorledes kan alt dette passe til Deres Teori?«

»Bekræfter den i enhver Henseende,« sagde den fede Opdager med Vished. »Huset er fuldt af indiske Kuriositeter. Thaddæus har nu hentet sig denne, og hvis Træsplinten er forgiftet, saa kan han lige saa vel have gjort morderisk Brug af den som enhver anden. Det beskrevne Papir er noget Hokus-Pokus — noget, der skal lede os paa Vildspor; det er saa vist som noget. Det eneste Spørgsmaal er nu, hvorledes han slap herfra? Ah, men her har vi jo et Hul i Loftet!«

Med en Adræthed, man ikke skulde have tiltroet den svære Person, steg han op paa Trappestigen, klemte sig igennem Hullet, og straks derpaa forkyndte et Glædesudraab os, at han havde fundet Lemmen i Taget.

»Noget kan han dog finde,« bemærkede Holmes og trak paa Skuldrene. »Lejlighedsvis har han ogsaa et Anfald af Fornuft.«

»*Il n'y a pas de sots si incommodes que ceux qui on de l'e e'sprit.*«

»Der ser De selv,« begyndte Jones, lige saa snart han atter viste sig paa Trappen, »at Fakta er bedre end Teorier. Mit Syn paa Sagen er nu fuldt bekræftet. Der er en Falddør oppe i Taget, som fører udenfor, og den stod paa Klem.«

»Det var mig, som aabnede den.«

»Saa, De har altsaa været deroppe og set det? Det lod til, at han blev lidt modfalden ved denne Oplysning. Naa, ligemeget, hvem der opdagede det, det viser jo lige godt, hvorledes vor Mand slap bort. Assistent!«

»Ja, Sir!« lød det ude fra Korridoren.

»Aah, bed Mr. Sholto om at træde herind. Mr. Sholto, det er min Pligt at underrette Dem om, at alt, hvad De herefter siger, vil blive brugt imod Dem. Jeg arresterer Dem herved i Dronningens Navn som mistænkt for at have dræbt Deres Broder!«

»Aah, Gud! sagde jeg det ikke nok!« udbrød den stakkels Mandsling med skrækslagent Ansigt og saa fra den ene til den anden.

»Lad det ikke bekymre Dem, Mr. Sholto,« sagde Holmes, »jeg tænker nok, jeg kan paatage mig at rense Dem for Beskyldningen.«

»Aah, De skulde dog tage Dem i Agt med at love for meget, Hr. Teorist,« snerrede Opdageren. »Det kunde dog være, at det blev vanskeligere, end De tror.«

»Jeg vil ikke alene paatage mig at bevise hans Uskyldighed, Mr. Jones; »men jeg vil forære *Dem*

Navnet og Signalementet paa den ene af de to Mænd, som har været her inde i Nat. Hans Navn er temmelig sikkert Jonathan Small, han er en Person uden Skolekundskaber, lille, behændig, mangler det højre Ben og bærer i Stedet for et af Træ, som er noget slidt paa den indvendige Side. Hans Støvle — altsaa til venstre Fod — har en tyk, firkantet Saal med Jærnsinke omkring Hælen. Han er en midaldrende Mand, meget solbrændt og har været deporteret. Disse smaa Oplysninger kan maaske blive til Nytte for Dem, især naar De tillige faar at vide, at han nu mangler en Del af Huden paa de indre Haandflader. Den anden Mand —«

»Hvad? Den anden Mand?« spurgte Jones atter snerrende, men dog ikke desto mindre øjensynlig imponeret ved Holmes' bestemte og selvsikre Optræden.

»Ja, det er en temmelig mærkelig Person,« sagde Sherlock Holmes og drejede sig paa Hælen. »Inden lang Tid haaber jeg at blive i Stand til at præsentere dem begge to for Dem. Maa jeg saa tale et Par Ord med Dem, Watson.«

Han førte mig ud paa Trappeafsatsen.

»Denne uventede Hændelse,« sagde han, har bevirket, at vi saa temmelig har tabt det oprindelige Formaal for vor Rejse herud af Syne.«

»Ja, jeg har netop staaet og tænkt paa det

samme,« svarede jeg. »Det er ikke rigtigt, at Miss Morstan bliver længere paa dette skrækkelige Sted.«

»Nej, De maa følge hende hjem. Hun bor hos Mrs. Cecil Forrester i Nedre Camberwell, saa det er ikke langt herfra. Men maaske er De for træt?«

»Nej, nej, paa ingen Maade. Jeg tror ikke, jeg kan hvile, før jeg faar mere at vide om denne fantastiske Historie. Jeg har set adskilligt af Livets Vrangside, men jeg forsikrer Dem, at denne hurtige Rækkefølge af sælsomme Hændelser har rystet mine Nerver i en frygtelig Grad. Dog vil jeg gerne sammen med Dem følge Sagen til dens Ende, nu da jeg er kommen med ind i den.«

»Deres Hjælp vil være mig til overordentlig stor Nytte,« svarede han. »Nu vil vi ganske uafhængig af alle andre tage fat paa Historien og overlade denne Jones at hovere over de Fantasterier, han selv laver. Naar De har fulgt Miss Morstan hjem, vil jeg bede Dem køre hen til Nr. 3 i Pinchin Lane, tæt nede ved Floden ved Lambeth. Det tredje Hus paa venstre Haand beboes af en Fugleudstopper ved Navn Sherman. De kan kende det paa, at der i Vinduet staar en Væsel, som holder en Kaninunge i Gabet. Bank den gamle Sherman op, og hils ham fra mig, at jeg straks har Brug for Toby. De kan bringe ham med Dem i en Cab.«

»Toby er en Hund antager jeg.«

»Ja, en meget sjælden Køter med en højst

mærkværdig Sporsans. Jeg vil hellere have Toby til Hjælp end hele Londons Opdager-Bande.«

»Ja, jeg skal nok hente ham,« sagde jeg. »Nu er Klokken et, og før tre kan jeg formodentlig være tilbage, hvis jeg kan faa en frisk Hest.«

»Og jeg,« sagde Holmes, »skal nu se, hvad jeg kan faa at vide af Mrs. Bernstone og fra den indiske Tjener, der, efter hvad Mr. Thaddæus har sagt mig, sover i et Kvistværelse, der maa støde op til Rummet, som vi har undersøgt. Derefter vil jeg studere den store Jones's Metode og høre paa hans ikke overdrevne hensynsfulde Sarkasmer. *Wir sind gewohnt, dass die Menschen verhöhnen, was sie nicht verstehen.* Goethe taler altid med Fynd og Klem.«

Syvende Kapitel.

Tønden.

Politiet var kommet i en Cab, som endnu holdt udenfor, og i den bragte jeg Miss Morstan hjem. Hun havde baaret Aftenens rædselsfalde Hændelser med stor Sjælsstyrke, saa længe der var en svagere at trøste og hjælpe, og en saadan havde hun funden i Husholdersken, som hun sad og trøstede og beroligede, da jeg kom for at hente hende. Men i

Cab'en forlod hendes tilkæmpede Fatning hende, hun sank bleg og svag tilbage i det ene Hjørne og brød ud i en krampagtig Hulken. Jeg sad forlegen og beklemt lige over for hende og vidste ikke, hvad jeg skulde sige eller gøre, saa hun har sikkert fundet mig kold og udeltagende. Hun anede ikke, hvilken Kamp der foregik i mit Indre, eller den Selvbeherskelse, jeg maatte opbyde for at bevare min Kulde og Ro. Min Sympati og min Kærlighed vilde flyve hende i Møde ligesom min Haand derinde i Haven havde mødt hendes, og jeg følte, at mange Aars konventionelle Omgang ikke halvt saa godt kunde have lært mig hendes skønne Karakter og brave Sjæl at kende som denne sælsomme Nats Hændelser. Men der var to Ting, som lukkede Munden paa mig. Hun var svag og hjælpeløs og dybt rystet, og det forekom mig som en Slags Uærlighed at paatrænge hende min Kærlighed, mens hun var i den Tilstand. Dette var det første; det andet var endnu værre: Hun var nu en rig Arving. Hvis Holmes's Undersøgelser fik et heldigt Udfald, vilde hun som sagt blive en af Englands rigeste Damer. Var det da *fair* af mig, en stakkels fattig Læge, at benytte mig af et fortroligt Forhold, som en Tilfældighed havde skabt. Havde hun i saa Tilfælde ikke Ret til at betragte mig som en simpel Lykkejæger? Jeg kunde ikke udholde den Tanke, at hun kunde tro dette om mig. Denne Agra-Skat

havde stillet sig som en uoverstigelig Skranke imellem os.

Klokken var omtrent to, da vi naaede Mrs. Cecil Forresters Bolig. Tjenestefolkene vare forlængst gaaede i Seng; men Mrs. Forrester var bleven saa optaget af det sælsomme Budskab, Miss Morstan havde modtaget, at hun var bleven siddende oppe for at vente paa hendes Tilbagekomst. Hun lukkede derfor selv Døren op for os, og det var mig en stor Trøst og Beroligelse at se, hvor ømt og moderligt denne midaldrende, yndefulde Kvinde tog imod Miss Morstan. Hun blev tydelig nok ikke betragtet som Tyende, men som en kær Ven. Jeg blev forestillet for Mrs. Forrester, og hun bad mig træde ind med og fortælle hende om vore Hændelser, men jeg forklarede hende, at jeg nødvendigvis maatte skynde mig videre til Pinchin Lane, men lovede at komme igen en anden Dag og aflægge Beretning om Sagens Gang. Idet jeg kørte bort, kastede jeg et stjaalent Blik tilbage, og jeg kan endnu i Tankerne se den lille Gruppe paa Dørtrinet, de to yndefulde Skikkelser med Armene om hinandens Liv, den halvaabne Dør og Forhallens Lys skinnende gennem de farvede Ruder. Der var noget mildnende og husvalende ved at kaste et Blik paa dette rolige engelske Hjem, før jeg atter kørte ind i de vilde, mørke Omgivelser, som ventede mig.

Jo mere, jeg tænkte paa det, der var sket, des vildere og mørkere forekom det mig. Jeg lod hele

den sælsomme Rækkefølge af Hændelser passere gennem mine Tanker, medens jeg rullede gennem de tomme Gader. Der var først det oprindelige Problem, der i det mindste nu havde fundet sin Løsning. Kaptajn Morstans Død, Perlernes Sending, Avertissementet, Brevet — alt dette havde vi faaet Forklaring paa. Men det havde kun ført os ind i et langt dybere og mere tragisk Mysterie. Den indiske Skat, den sælsomme Plan, som fandtes mellem Morstans Bagage, det sælsomme Optrin ved Major Sholtos Død, Genopdagelsen af Skatten, umiddelbart efterfulgt af Opdagerens Mord, de Mærkeligheder, som stod i Forbindelse med Forbrydelsen, Fodsporene, det underlige Vaaben, Ordene paa Papiret, de samme, som stod paa Kaptajn Morstans Kort — alt dette dannede i Sandhed en Labyrint, som enhver anden end netop min Husfælle nødvendigvis maatte fare vild i. —

Pinchin Lane var et meget simpelt Stræde i Lambeths Fattigkvarter. Jeg maatte banke flere Gange paa Nr. 3, før jeg fik nogen af dets Beboere paa Benene. Endelig viste der sig dog et svagt Lysglimt bag Gardinet, dette blev trukket fra, og et Ansigt saa ud af det øverste Vindue.

»Af Sted med dig, dit drukne Svin,« lød det fra Personen. »Hvis du prøver paa at gøre mere Spektakel, saa skal jeg lukke op for Hundehusene og lade alle tre og fyrre fare ud paa dig.«

»Ja, jeg vil dog være tilfreds med een af dem; det er netop det, jeg er kommen for,« sagde jeg.

»Stik af med dig!« hylede Manden. »Ved den lede Satan! jeg staar her og har en Giftslange i Svansen, og den slipper jeg ud paa dig, hvis du ikke skrupper af lidt hurtigt!«

»Nej, det er en Hund, jeg ønsker!« raabte jeg.

»Jeg bryder mig slet ikke om, hvad du siger!« raabte Mr. Sherman. »Tag dig nu i Agt, for naar jeg har talt til tre, saa kommer Slangen!«

»Mr. Sherlock Holmes —« begyndte jeg, og dette Navn havde en ligefrem magisk Virkning; thi Vinduet blev øjeblikkelig smækket i, og et halvt Minut efter blev Døren lukket op, og Mr. Sherman viste sig; det var en høj, mager gammel Mand med en lang, tynd Hals og blaa Briller.

»En Ven af Mr. Sherlock er altid velkommen,« sagde han. »Træd inden for, Sir; men kom ikke for nær til Fyren der, for han bider. Ah, dit forbandede Bæst! Vil du lade den fremmede Herre gaa!« raabte han til en stor Væsel, der stak sit spidse Hoved ud mellem Tremmerne i sit Bur. »Bryd Dem bare aldrig om ham!« fortsatte han, da jeg sprang til Side for en Hugorm, der laa og hvæsede nede under Buret, »han kan ingenting gøre, hans Gifttænder er taget fra ham; jeg lader ham løbe frit omkring her i Huset, for han holder Kakerlaker og andet Skab saa rart i Ave. De maa ikke tage mig det ilde op, at jeg tog lidt hvast

imod Dem, da De kom, for jeg har min Hyre med de Satans Gadedrenge, de gaar og driller mig og banker mig op midt om Natten. Hvad var det, Mr. Sherlock Holmes vilde have, Sir?«

»Han ønskede en af Deres Hunde.«

»Ah, det var vel sagtens Toby?«

»Ja, rigtig, det var Toby, han hed.«

»Toby bor i Nr. 7, her paa venstre Haand.«

Han gik langsomt frem med Lyset i Haanden mellem den løjerlige Dyreflok, han havde samlet omkring sig. I det svage, usikre Lysskær kunde jeg se, hvorledes store og smaa funklende Øjne stirrede ud paa os fra alle Hjørner og Kroge. Selv oppe under Bjælkerne sad paa Tværpinde lange Rækker af højtidelige Fugle, der skiftede deres Vægt fra det ene Ben til det andet, idet vi med vor Tale forstyrrede deres Slummer.

Toby viste sig at være en grim, langhaaret Køter, halv Silkepudel og halv Lurker, brun og hvid af Farve og meget klodset af Bygning. Efter at have betænkt sig noget, tog den endelig et Stykke Sukker af min Haand, hvilket den gamle Dyresælger havde forsynet mig med, og efter at vort Venskab paa denne Maade var beseglet, fulgte den mig villig ud til Cab'en og gjorde ingen Vanskeligheder, da den fik Ordre til at følge mig.

Klokken var lige slaaet tre, da jeg atter befandt mig ved Pondicherry Landstedet. Ex-Boxeren Mc. Murdo var bleven arresteret som medskyldig

og ført til Stationen tillige med Mr. Sholto, og Døren bevogtedes nu af to Politibetjente, men de tillod mig dog at komme ind med Hunden, da jeg nævnede Sherlock Holmes's Navn.

Han selv stod paa Trappen med Hænderne i Lommen og rygende paa sin Pibe.

»Ah, der er De med ham!« udbrød han. »Ah, go'e Hund, go'e gamle Ven!« Ja, Jones er gaaet. Der er bleven udfoldet en aldeles utrolig Energi, efter at De forlod os. Han gjorde rent Bord og arresterede ikke alene vor Ven Thaddæus, men ogsaa Dørvogteren, Husholdersken og den indiske Tjener. Jeg begyndte at blive bange for, at han vilde tage mig med. Men nu har vi det hele for os selv, naar undtages, at der sidder en Overbetjent oven paa. Lad nu Hunden blive her, saa gaar vi derop.«

Vi bandt Toby til Bordet i Forhallen og gik saa op ad Trapperne. Værelset laa i samme Tilstand, som da vi havde forladt det, kun havde man hængt et Lagen over Liget. En Overbetjent med et træt og søvnigt Udtryk sad henne i en Krog.

»Aah, laan mig Deres Lygte, Hr. Betjent,« sagde Holmes. »Bind saa dette Stykke Papir om min Hals, saa at det hænger ned foran mig. Tak. Nu maa jeg have mine Støvler og Strømper af. Vil De tage dem med ned, Watson. Jeg skal nu til at klatre lidt for min egen Fornøjelse. Vil De

dyppe dette Lommetørklæde i Kreosoten; saa, det er godt. Vil De saa følge med op i Rummet et Øjeblik.«

Vi klavrede op gennem Hullet, og Holmes lod atter Lygtelyset falde paa Sporene i Støvet.

»Jeg vil gerne have, at De lægger rigtig godt Mærke til disse Fodspor,« sagde han. »Kan De ikke se noget særlig mærkeligt ved dem?«

»Det maa være af et Barns eller en lille Kvindes Fødder,« sagde jeg.

»Ja, men se nu bort fra deres Størrelse, er der saa ikke noget andet mærkeligt?«

»Aah, jeg synes, de ligner andre Fodtrin omtrent.«

»Nej, slet ikke. Se nu engang her. Dette er Sporet af en Højrefod i Støvet. Nu skal jeg sætte et andet med min nøgne Fod ved Siden af. Se, hvad er nu den største Forskel?«

»Deres Tæer er allesammen lagt op mod hinanden; men paa det andet Spor er de alle tydelig adskilte.«

»Netop; se, det er Pointet; husk vel paa det. Vil De saa være saa god at træde over til Tagvinduet og lugte til Kanten af Træværket. Jeg bliver staaende herovre, fordi jeg har dette Lommetørklæde i Haanden.«

Jeg gjorde, som han bød, og mærkede straks en stærk Tjærelugt.

»Det er fra det Sted, hvor han satte sin Fod,

da han traadte ud. Naar *De* kan spore ham ved Lugten, maa det jo være en smal Sag for Toby at gøre det samme. Løb nu ned underneden, løs Hunden og gaa ud i Haven, saa skal De se Løjer.«

Da jeg var kommen ud i Haven, var Sherlock Holmes allerede ude paa Taget, og jeg kunde se ham som en stor Sankthansorm kravle langsomt hen ad Rygningen. Jeg tabte ham af Syne, da han var kommen om bag nogle Skorstene, snart efter kom han dog frem igen, men forsvandt saa atter ned paa den anden Side af Taget. Da jeg løb der om, saa jeg ham sidde paa Taget af en lille Kvist.

»Er det Dem, Watson?« raabte han.

»Ja.«

»Her er Stedet. Hvad er det for en sort Ting dernede?«

»En Vandtønde.«

»Er der Laag paa?«

»Ja.«

»Intet Spor af Stige?«

»Nej.«

»Pokker til Fyr! Det bliver et halsbrækkende Arbejde; men jeg maa dog vel kunne komme ned, hvor han er kommen op. Det lader til, at Tagrenden sidder godt fast. Saa — nu kommer vi!«

Jeg hørte, hvorledes han begyndte at kravle ned og saa Lygten glide langsomt ned ad Muren. Med et let Spring kom han endelig ned paa Tønden og derfra ned paa Jorden.

»Det var let nok at følge hans Spor,« sagde han, medens han trak sine Strømper og Støvler paa. »Skiferne var knækkede hele Vejen henad, og i sit Hastværk havde han tabt dette her. Det bekræfter min Diagnose, som I Læger kalde det.«

Den Genstand, han holdt frem imod mig, var en lille Pose eller Pung, vævet af farvede Græsfibre og med nogle faa simple Perler indsyet langs Randen. Den indeholdt en fem—sex Torne af mørkt Træ, tilspidsede i den ene Ende og afrundede i den anden, akkurat som den, der havde dræbt Bartholomæus Sholto.

»Det er nogle Helvedes Smaatingester,« sagde han. »Pas vel paa, at De ikke stikker Dem paa dem. Det er godt, at jeg har faaet fat i dem, for det er rimeligt, at dette her er alle dem, han har, og saa er der jo mindre Fare for, at De eller jeg en skøn Dag skal finde en af dem i vort Skind. Jeg for min Part vilde meget hellere stille mig til Skive for en Martini-Kugle. Naa — er De kapabel til en halvanden Mils Spadseretur, Watson?«

»Jo, der er intet i Vejen,« svarede jeg.

»Deres Ben kan nok udholde det?«

»Aah jo.«

»Ah, er han der, Hundse; go'e, gamle Toby! Lugt saa til dette her, gamle Dreng!« Han stak Kreosot-Lommetørklædet op til Hundens Næse, medens denne stod og skrævede ud paa de korte Ben og med en højst komisk Drejen af Hovedet

som en Vinkender, der nyder Buketten af en berømt Vinsort. Derefter kastede Holmes Tørklædet langt bort, bandt en stærk Snor i Køterens Halsbaand og trak ham hen til Vandtønden. Øjeblikkelig begyndte Dyret at bjæffe paa en ejendommelig dirrende, hylende Maade og stak derpaa med Næsen i Jorden og Halen i Vejret i Rend ud ad Sporet i en saadan Fart, at vi med Nød og næppe kunde følge ham.

Imidlertid havde det lysnet mere og mere paa den østlige Himmel, og vi vare nu i Stand til at se fremad i nogen Afstand ved Dagningens første graa Lys. Bag ved os hævede sig det firkantede, klodsede Hus med sine sorte, tomme Vinduer og høje, nøgne Mure, trist og forladt. Hunden førte os tværs over Haven, ind og ud mellem de Grøfter og Huller, hvormed den var gennemfuret og vansiret. Hele Pladsen med dens spredte Grusdynger og vanrøgtede Buskadser havde et frastødende, ildevarslende Udseende, der harmonerede godt med den mørke Tragedie, som hang over den.

Da vi kom til Havemuren, løb Toby langs med den i dens Skygge og peb af Ivrighed, indtil han til sidst standsede i et Hjørne, hvor der stod en ung Bøg. Hvor de to Mure stødte sammen, vare flere Sten blevne udtagne, og de Huller, som derved vare fremkomne, vare slidte paa den underste Rand, som om de nylig vare blevne benyttede som Trappe. Holmes klavrede op, tog imod Hunden,

som jeg rakte op til ham, og satte ham ned paa den anden Side.

»Der er Mærket af Træbens Haand,« sagde han, da jeg var kommen op til ham, »De kan se lidt af Blodet paa den hvide Kalk. Det er en Guds Lykke, at vi ikke har haft rigtig Regn siden i Gaar. Lugten vil endnu længe hænge ved Sporene til Trods for Fyrenes otte og tyve Timers Forspring.«

Jeg tilstaar, at jeg havde næret store Tvivl herom, idet jeg tænkte paa al den Færdsel, der havde passeret Vejen i Mellemtiden; men min Frygt blev snart beroliget. Toby hverken nølede eller vaklede, men travede rask fremad paa sin løjerlige vraltende Maade. Det var tydeligt, at Kreosotens gennemtrængende Lugt var stærkt kendelig mellem alt det øvrige duftende.

»De maa ikke tro,« sagde Holmes, »at mit Held i denne Sag beror alene paa den Tilfældighed, at den ene af disse Fyre har faaet sin Fod ned i Kreosoten. Jeg kender nu saa meget til Sagen, at jeg kunde spore dem paa mange andre Maader. Men denne her er den nemmeste, og siden det heldige Tilfælde har givet os den i Hænde, saa vilde det jo være dumt ikke at benytte den. Imidlertid har det hindret Sagen i at blive det smukke lille Skarpsindigheds-Problem, som den fra først af gav Løfte om. Naar denne haandgribelige Nøgle ikke havde været der, vilde man have kunnet hente sig

en lille Smule Anerkendelse ved at opdage Morderen.«

»Aah, jeg synes saamænd, De maa kunne hente mere end nok Anerkendelse for det, De hidtil har gjort,« sagde jeg. »Hvad mig angaar, da beundrer jeg i endnu højere Grad end ved Jefferson Hopes Mordsag, den Maade, hvorpaa De kommer til Deres Resultater. Hvordan kunde De nu f. Ex. med saa stor Bestemthed beskrive den træbenede Mand?«

»Pyh! kære Ven, det var den letteste Sag af Verden. To Officerer, der fører Kommando over et Soldaterkorps, som bevogter en deporteret Forbryderflok, opdager en vigtig Hemmelighed angaaende en nedgravet Skat. Der tegnes et Kort over Stedet for dem af en Englænder ved Navn Jonathan Small; De husker jo, at vi saa Navnet paa Kortet, som havde været i Kaptajn Morstans Besiddelse. Han havde paa sine egne og medforbundnes Vegne undertegnet det med det noget dramatiske Motto »De fires Tegn«. Ved Hjælp af dette Kort faar Officererne — eller den ene af dem — fat i Skatten og fører den til England, men undlader — vil vi antage — at opfylde en eller flere af de Betingelser, under hvilke han modtog den. Men hvorfor tog Jonathan Small ikke Skatten selv? Svaret herpaa ligger nær. Kortet er dateret paa en Tid, da Kaptajn Morstan var i nær Berøring med de deporterede; og Jonathan Small tog

ikke Skatten, fordi han og hans Medvidere selv var deporterede og ikke kunde komme bort.«

»Ja, men alt dette er dog kun Tankefostre,« indvendte jeg.

»Nej, det er noget mere; det er den eneste Hypotese, som kan tilfredsstille Kendsgerningerne. Lad os se, hvorledes den passer med det, der senere sker. Major Sholto lever i Fred i nogle Aar, lykkelig ved Besiddelsen af Skatten. Men saa faar han et Brev fra Indien, som foraarsager ham stor Rædsel. Hvad var det for et Brev?«

»Et Brev, der underrettede ham om, at Mændene, han har bedraget, er blevne satte i Frihed.«

»Eller er flygtede; dette er mere rimeligt, for han maatte jo nok kunne vide, hvornaar deres Straffetid ophørte, og det vilde ikke have voldt ham nogen Overraskelse. Hvad gør han saa? Han beskytter sig mod en træbenet Mand — en hvid Mand kan De lægge Mærke til; thi han tager fejl af ham og en hvid Handelsagent og skyder paa denne sidste. Men der er kun een hvid Mand nævnet paa Kortet, de andre ere Hinduere eller Muhamedanere. Derfor kan vi med Sikkerhed sige, at den træbenede Mand er den samme, som Jonathan Small. Synes De, at der er nogen Fejl i disse Slutninger?«

»Nej, det hele er klart og bestemt.«

»Godt, lad os saa sætte os i Jonathan Smalls Sted. Han kommer til England med det dobbelte

Formaal at generhverve, hvad han anser for sin retmæssige Ejendom, og at hævne sig paa den Mand, der har gjort ham Uret. Han udfinder, hvor Sholto bor, og sætter sig efter al Sandsynlighed i Forbindelse med en af Husets Tjenestefolk. Der er jo f. Ex. denne Tjener Lal Rao, som vi ikke har set, han faar et meget daarligt Skudsmaal af Mrs. Bernstone. Men Small kan ikke finde ud, hvor Skatten er; thi det er der ingen, der ved, med Undtagelse af Majoren og den ene trofaste Tjener, som er død. Pludselig faar Small at vide, at Majoren ligger for Døden. Helt rasende ved Tanken om, at Hemmeligheden ved Skatten skal dø tillige med dens Besidder, trænger han sig paa en eller anden Maade forbi Havens Bevogtere, kommer op til den døendes Vindue og hindres kun fra at trænge ind til ham ved Synet af hans to Sønner. Helt vanvittig af Had imod den døde skaffer han sig imidlertid Adgang til Værelset samme Nat og gennemroder den dødes Papirer i det Haab at finde en eller anden Oplysning om Skatten, hvorefter han efterlader et Memento om sit Besøg i de faa Ord paa Papiret. Rimeligvis har han allerede i Forvejen besluttet, at han, hvis han dræbte Majoren, vilde efterlade en saadan Meddelelse paa Liget til Tegn paa, at det ikke var noget almindeligt Mord, der her var begaaet, men — i alt Fald fra de fire Sammensvornes Standpunkt set — en Slags retfærdig Gengældelse. Slige bizarre Begreber træffer

man ofte paa i Forbryder-Annalerne, og de afgiver i Almindelighed meget værdifulde Antydninger om Forbryderen. Er De med?«

»Ja, fuldstændig.«

»Naa — hvad kan Jonathan Small nu gøre? Kun vedblive i al Hemmelighed at holde Øje med de Bestræbelser, der udfoldes for at finde Skatten. Muligvis forlader han England og vender kun nu og da tilbage. Men nu kommer Opdagelsen af det hemmelige Rum, og dette bliver han øjeblikkelig underrettet om; her sporer vi atter en Medvider blandt Tjenestefolkene. Jonathan med sit Træben er imidlertid ganske ude af Stand til at naa op til Bartholomæus's Kvistrum, men saa medtager han en meget mærkelig Hjælper, der overvinder disse Vanskeligheder, men kommer til at træde i Kreosoten, og saa kommer Toby og en halvanden Mils Galop af en afgaaet Militærlæge med en beskadiget Akilles-Sene.«

»Ja, men det var jo Hjælperen og ikke Jonathan, som begik Mordet.«

»Meget rigtig, og det meget mod Jonathans Vilje at dømme efter den Maade, hvorpaa han har stampet omkring, da han er kommen op i Værelset. Han har ikke haft noget særlig Udestaaende med Sholto og har sikkert foretrukket blot at binde og kneble ham. Han har ikke ønsket at lægge Halsen i Strikken ved at begaa et Mord. Men dette kunde nu ikke undgaas: hans Medhjælpers vilde Instinkter

er brudte løs, Giften har allerede gjort sin Virkning, derfor efterlader Jonathan Small nu sit Kort ligesom første Gang, firer Skatkisten ned og følger selv bagefter. Saaledes er det hele gaaet til, efter hvad jeg kan faa ud af det. Hvad angaar Mandens Udvortes, saa maa han naturligvis være midaldrende og solbrændt efter at have tilbragt saa lang en Tid i en Stegeovn som Andamanerne. Hans Højde kan man slutte sig til af hans Skridts Længde, og vi ved jo fra Thaddæus Sholto, at han er skægget. Hans stærkt behaarede Ansigt var jo een af de Ting, som gjorde stærkest Indtryk paa denne, da han saa ham uden for Vinduet. Andet er der vel ikke at give Oplysning om?«

»Jo, Hjælperen.«

»Naa — ja vel; men ham er der ikke meget mysteriøst ved, og ham vil De snart faa fuld Besked om. Men se nu, hvor smuk Morgenen er bleven! Se, hvor den lille rosenrøde Sky svæver hen over Himlen som et Dun af en eller anden kæmpemæssig Flamingo. Men hør — De har vel ikke en Pistol hos Dem?«

»Nej, jeg har kun min Stok.«

»Det er muligt, vi komme til at bide fra os. Jeg vil i saa Fald overlade Jonathan til Dem, og hvis den anden gør Kvalm, skyder jeg ham ned paa Stedet.«

Med disse Ord fremtog han sin Revolver,

ladede to af Kamrene og puttede den igen i sin Jakkelomme.

Under alt dette havde vi fulgt Toby ned ad de landlige Villaveje, som førte ind til Hovedstaden; men nu kom vi efterhaanden ind i Gaderne, hvor Arbejdere og Haandværkere allerede vare oppe, og hvor søvndrukne Tjenestepiger stod og lukkede Skodderne op og fejede Trappestenene. Herreløse Hunde slentrede hen imod os og snusede til os, idet vi passerede forbi dem, men vor ufejlbare Toby saa hverken til højre eller venstre, han travede blot fremad med Næsen ved Jorden og udstødte nu og da en ivrig Hvinen, der sagde os, at han stadig fastholdt Sporet.

Det lod til, at Mændene, vi forfulgte, hele Tiden havde bevæget sig i Siksak, rimeligvis for derved at undgaa at blive opdagede. De vare altid bøjede af fra deres Vej, saa snart en Sidevej tilbød sig. Da vi kom til det Sted, hvor Miles Street drejer om til Knights Place, vilde Toby ikke længere, men begyndte at løbe frem og tilbage med det ene Øre ret op og det andet hængende ned, et tydeligt Billede paa Ubestemthed. Til sidst begyndte han at gaa rundt, medens han nu og da saa op til os, som for at bede om Medfølelse i sin Forlegenhed.

»Hvad Fanden er der i Vejen med Hunden?« brummede Holmes. »De har for Pokker dog ikke taget en Cab eller er gaaet til Vejrs i en Ballon.«

»Maaske har de staaet her en Tid,« mente jeg.

»Ah, nu er det i Orden, nu er han paa Farten igen,« sagde min Ledsager med et Lettelsens Suk.

Efter at have snuset omkring i en Kreds, havde Toby ganske rigtig pludselig taget en kraftig Beslutning og var stukket i Rend med en Energi og en Bestemthed, som han endnu ikke havde vist. Det lod til, at Sporet var langt tydeligere end før, thi han behovede ikke engang at stikke Næsen til Jorden, men trak uafbrudt i Snoren og løb saa hurtig, jeg kunde følge. Jeg kunde se paa Glimtene i Holmes's Øjne, at han troede, vi vare nær ved vort Maal.

Toby førte os ned ad Nine Elms, indtil vi kom til Nelsons store Tømmerplads et Stykke forbi Beværtningen »Hvide Ørn«. Helt desperat af Ivrighed drejede Toby her ind gennem Porten og ind paa Tømmerpladsen, hvor Folkene allerede stod ved deres Arbejde. Han travede af Sted gennem Savsmuld og Spaaner, saa det føg om Ørene paa ham, ind mellem Bræde- og Plankestablerne, indtil han med et triumferende Galp sprang op paa en stor Tønde, der endnu stod paa den Trækkevogn, hvorpaa den var kørt ind. Med Tungen ud af Halsen og blinkende Øjne stod Toby paa Tønden og saa fra den ene til den anden, som for at kræve et Tegn paa vor Anerkendelse. Tøndens Sider og Hjulene paa Trækkevognen vare tilsølede med et tykt sort Fluidum, og Luften var opfyldt af Kreosot-Lugt.

Sherlock Holmes og jeg saa paa hinanden og brast saa paa een Gang ud i en ubetvingelig Skoggerlatter.

Ottende Kapitel.

Baker Streets Hjælpetropper.

»Hvad nu?« spurgte jeg. »Her har Toby rigtignok grundig forskertset sit Ry for Ufejlbarhed.«

»Han har gjort, hvad han kunde,« sagde Holmes, idet han løftede ham ned fra Tønden og bar ham ud af Tømmerpladsen. »Naar De betænker, hvor meget Kreosot, der blot paa een Dag køres omkring i London, vil De indrømme, at det ikke er saa underligt, at vor Vej er bleven krydset af det. Nu til Dags bruges det meget hyppigt især til Imprægnering af Træ. Den stakkels Toby er derfor ikke at dadle.«

»Nu — vi kan maaske komme paa det rigtige Spor igen.«

»Jeg haaber det; og det er jo heldigt, at vi ikke har langt at gaa hen til det. Det, der forvirrede Hunden, var jo tydelig nok, at der paa Knights Place var to forskellige Spor, der løb i hver

sin Retning. Han valgte uheldigvis den gale; men nu har vi altsaa kun at følge den rigtige.«

Der var ikke nogen Vanskelighed ved dette. Da vi havde ført Toby hen til Stedet, hvor han havde begaaet sin Fejltagelse, løb han atter omkring i en stor Kreds og for saa til sidst af Sted i en ny Retning.

»Nu maa vi passe paa, at han ikke fører os hen til det Sted, hvor Kreosot-Tønden kom fra,« sagde jeg.

»Jeg har tænkt paa dette; men læg Mærke til, at han hele Tiden holder sig paa Fortovet, medens Tønden jo maa være ført ned ad Gaden. Nej, vi er nok paa det rette Spor nu.«

Sporet førte ned mod Floden. Ved Enden af Board Street løb det lige ned til et lille Værft, der laa ved Themsens Bred. Toby førte os helt ned til Vandet, hvor han blev staaende og smaahvinede, idet han saa ud over den mørke Strøm.

»Vi har ikke Lykken med os,« sagde Holmes. »De har taget en Baad her.«

Der laa flere Smaajoller og Pramme langs med Bredden, og vi førte Toby hen til dem alle, men skønt han snusede og snøftede meget ivrigt, fik han dog ikke noget ud af det.

Tæt op til den simple Landingsplads laa et lille Hus, hvorpaa der med store Bogstaver stod malet: »*Mordecai Smith. Baade udlejes timevis eller for hele Dagen.*« En anden Inskription over Døren

fortalte os, at en lille Dampbaad ogsaa var at faa til Leje, hvilket bekræftedes ved en Dynge Kul, der laa ved Husets Gavl. Sherlock Holmes saa sig omkring, og hans Ansigt fik et ildevarslende Udtryk.

»Dette her holder jeg ikke af,« sagde han. »Disse Fyre er snedigere, end jeg havde troet; det ser ud til, at de har skjult deres Spor. Jeg er bange for, at de har arrangeret deres Forsvinden her i Forvejen.«

Han nærmede sig Huset, da Døren aabnedes, og en lille krøltoppet Dreng paa en sex-syv Aar kom løbende ud efterfulgt af et svært Fruentimmer med et rødt Ansigt og en stor Svamp i Haanden.

»Vil du værsgo' komme tilbage og lade dig vaske, Jack!« raabte hun. »Vil du komme, din Satans Unge, siger jeg, eller jeg siger det til din Fa'er, naar han kommer hjem, og saa ved du nok, at der vanker paa Skrinet.«

»Hør du lille Krabat,« sagde Holmes diplomatisk, »var der ikke noget, du kunde ha'e Lyst til, hvad din lille Slyngel?«

Drengen tænkte sig lidt om.

»Jo, en Shilling,« sagde han saa.

»Er der ikke noget, du synes endnu bedre om?«

»Jo, to,« sagde den unge Gavtyv, efter at have betænkt sig lidt.

»Saa skal du ogsaa faa dem — se her, kan du gribe dem! — en dejlig lille Fyr, Mrs. Smith!«

»Ja, Gud velsigne Dem, Lord, det er han ogsaa;

men det ellers et farligt lille Utyske, og jeg kan snart ikke regere ham mere, naar Fa'eren er borte ret længe paa Gangen!«

»Hvad, er Deres Mand borte?« sagde Holmes i en skuffet Tone, »det var da ærgerligt, for jeg vilde netop gerne have talt et Par Ord med ham.«

»Jo, han har saamænd været borte siden i Gaar Morges, Sir, og jeg er lige ved at blive urolig for ham. Men var det en Baad, De vilde have, saa kan jeg ellers nok skaffe Dem den.«

»Nej. Jeg vilde gerne leje hans Damper.«

»Aah, Gud velsigne Dem, Sir, men det er jo netop med Damperen, han er taget væk, og det er det, der ængster mig, for jeg ved jo, at der ikke er mere Kul i den end netop til Woolwich og hjem igen. Havde han været borte med en af Baadene, saa havde det gjort lige meget, for han har saa tit været lige saa langt som til Gravesend, og havde der saa været noget at fortjene der, saa kunde han godt være faldet paa at blive der en Tid. Men hvad kan han gøre med en Dampbaad uden Kul?«

»Aah, han kunde jo have købt noget paa Vejen.«

»Det kunde han nok, Sir; men det plejer han nu ellers ikke, for det er nogle rent ublu Priser, de forlange for dem der ned ad Floden. Men saa er der ogsaa det, at jeg slet ikke syntes om den Karl med Træbenet — uf! sikken et Fjæs han havde, og saa kunde han ikke tale ordentlig En-

gelsk. Hvad har han nu haft at stolpre omkring efter her i saa lang Tid?«

»En Mand med Træben?« udbrød Holmes tilsyneladende meget overrasket.

»Ja, Sir, en brun Røver med et Ansigt præcis som en Abekat; han har gaaet her og holdt Sludder med min Gamle nu i længere Tid, og det var netop ham, der bankede ham op i Gaar Nat, og hvad mere var, den Gamle vidste, at han vilde komme, for han havde Dampen oppe i Baaden. Aah, Gud, Sir, jeg bliver helt beklemt om Hjertet, naar jeg tænker paa alt dette her.«

»Ja, men min gode Mrs. Smith,« sagde Holmes og trak paa Skuldrene, »De gaar vist og gør Dem Bekymringer over ingen Ting. Hvor kan De nu for Eksempel vide, at det var Manden med Træbenet, der kom sidste Nat?«

»Jo, jeg kunde høre det paa Stemmen, Sir, den er lige saa tyk som den værste Taage. Han bankede paa Vinduet. Klokken kunde vel være henved tre den Gang. Op med jer, Manne!« sagde han, »det er Tid at sætte Vagten!« Saa sprang min Gamle op og vaagnede Jim — det er nu min ældste Søn, og derpaa stak de af uden saa meget som at sige et enestens Ord til mig. Jeg kunde tydelig høre Træbenet trampe hen ad Stenene.«

»Og var han saa alene, denne træbenede Herre?«

»Det kan jeg ikke sige Dem for vist, Sir; jeg hørte i alt Fald ikke flere?«

»Det er meget ærgerligt, Mrs. Smith, for jeg vilde nu netop laane Dampbaaden; jeg har hørt den saa godt omtale — hvad er det nu den hedder —?«

»*Aurora*, Sir.«

»Ak, ja, det er jo ikke den gamle grønne Baad med den gule Linje og den brede Bov?«

»Nej, hvor vil De hen, Sir; det er en fiks lille Tingest, og hun er nylig bleven malet — sort med to røde Streger.«

»Tak! Jeg haaber, at De snart vil høre fra Mr. Smith. Jeg skal ned ad Floden, og hvis jeg skulde se noget til *Aurora*, saa skal jeg nok lade ham vide, at De er meget urolig. En sort Skorsten, sagde De?«

»Nej, Sir, nok sort, men med et hvidt Baand.«

»Ja, naturligvis; det var Siderne, som var sorte. God Morgen, Mrs. Smith. Her har vi en Færgemand, Watson, lad os praje ham og komme over Floden.«

»Naar man har med den Slags Folk at gøre, saa er Hovedsagen den, at de ikke faar Indtrykket af, at deres Underretning er til nogen Nytte for Vedkommende,« forklarede Holmes, da vi vare komne til Sæde i Færgebaaden. »Gør de det, saa lukker de sig straks til som en Østers; men i modsat Fald kan man faa ud af dem, hvad det skal være.«

»Ja, nu er der jo ingen Tvivl om, hvad vi har at gøre,« sagde jeg.

»Hvad vil De da gøre?«

»Leje en Dampbaad og gaa ned ad Floden efter *Aurora*.«

»Kære Ven, det vilde være et kolossalt Arbejde. Den kan jo være løbet ind ved hvilket som helst af alle de Værfter, der ligger her fra og til Greenwich. Neden for Broen er der en ligefrem Labyrint af Landingspladser; det vilde vare Uger, før De fik dem gennemgaaet allesammen, hvis De var ene om det.«

»Skal vi da søge Politiets Hjælp?«

»Nej. I det sidste Øjeblik kan det nok være, jeg vil tilkalde Jones, han er i Grunden en meget flink Fyr, og jeg vil ikke fornærme ham eller bringe ham i et daarligt Lys som Politimand. Men jeg har ellers mest Lyst til at føre Sagen til Ende selv, nu da vi har faaet begyndt paa den.«

»Skal vi da avertere og bede om Oplysninger fra Værftsfolkene her ned ad?«

»Nej, det vilde være det værste, vi kunde gøre. Saa vilde jo Flygtningene faa at vide, at vi var efter dem, og de vilde sørge for at stikke ud af Landet. Det vil de nu nok gøre alligevel; men saa længe de tror, at man ikke mistænker dem, vil de give sig god Tid. Jones's Energi vil her være os til god Nytte; han har jo nu fængslet de uskyldige, og De kan være vis paa, at han nu vil gøre stor Blæst i Aviserne af sin Bedrift; det vil Morderne faa at se, og de vil tro, at alle er ført paa Vildspor.«

»Ja, men hvad skal vi da gøre?« spurgte jeg, idet vi landede ved Millbank Penitentiary.

»Tage denne Cab, køre hjem, faa nogen Frokost og et Par Timers Søvn. Det bliver temmelig nødvendigt, at vi kommer paa Farten i Nat igen. Aah, vil De være saa god at standse her ved Telegrafstationen, Kusk! Toby beholder vi, for han kan maaske blive til Nytte for os senere.«

Vi holdt ved Telegrafstationen, og Holmes sendte sit Telegram af Sted.

»Hvem tror De, det var til?« spurgte han, idet vi kørte videre.

»Ja, det er ikke godt for mig at vide.«

»Husker De Baker Street Afdelingen af Opdager-Korpset, som jeg anvendte i Jefferson Hopes Sag?«

»Jo,« sagde jeg leende.

»Nu — dette her er netop en Sag, hvor de kan blive til udmærket Nytte. Skulde de slaa fejl, har jeg andre Resourcer; men jeg vil dog prøve dem først. Telegrammet var til min snavsede lille Lieutenant Wiggins, og jeg tænker, at han og hans Bande er hos os, før vi er færdige med Frokosten.«

Klokken var nu bleven mellem otte og ni, og jeg følte en stærk Reaktion oven paa Nattens oprivende Begivenheder. Mit Ben smertede, og jeg var træt baade paa Legeme og Sjæl. Jeg følte ikke den Kaldets Begejstring, som drev min Ledsager frem uden at lade ham trættes, ej heller kunde jeg se paa Sagen som et blot og bart abstrakt Problem.

Jeg havde kun hørt lidet godt om Bartholomæus Sholto og kunde derfor ikke føle nogen stærk Antipati mod hans Mordere. Men med Skatten var det en anden Sag; den eller en Del af den tilhørte jo med Rette Miss Morstan, og saa længe der var den ringeste Udsigt til at generhverve den, vilde jeg hellige hele mit Liv til denne Opgave. Fandt jeg den, vilde hun ganske vist blive stillet langt uden for min Rækkeevne; men det vilde jo dog være en lav og slet Kærlighed, der lod sig paavirke af sligt Ræsonnement. Naar Holmes satte alle sine Evner og Kræfter ind paa at finde Forbryderen, saa maatte jeg nu gøre det samme for at generhverve Skatten.

Et varmt Bad og en Omklædning oplivede mig godt, og da jeg derefter kom ned til vort Fællesværelse, fandt jeg Frokostbordet dækket og Holmes i Færd med at skænke Kaffen.

»Her har vi det allerede,« sagde han leende og pegede paa en udfoldet Avis. »Den energiske Jones og den allestedsnærværende Reporter har slaaet deres Pjalter sammen, og her er Resultatet. Men nu har De vel faaet nok af den Sag foreløbig; det er bedst, at De faar Dem noget Skinke og Æg først.«

»Jeg tog dog Bladet fra ham og læste den korte Notits, som havde til Overskrift: »Et gaadefuldt Mord i Upper Norwood.«

»Henved Kl. 12 sidste Nat,« stod der videre i *Standard,* »fandtes Mr. Bartholomæus Sholto, boende

paa et Landsted i Upper Norwood, død i sit Værelse under Omstændigheder, der tyde stærkt paa, at her foreligger en Misgerning. Saa vidt vi have kunnet erfare, er der paa Mr. Sholtos Person ikke fundet noget Tegn paa Vold, men en værdifuld Samling af indiske Perler og Ædelstene, som den Afdøde havde arvet efter sin Fader, er forsvunden. Det skete blev først opdaget af Mr. Sherlock Holmes og Dr. Watson, der tillige med den afdødes Broder Mr. Thaddæus Sholto vilde aflægge et Besøg i Huset. Ved et mærkeligt Held traf det sig, at Mr. Jones, den velkendte Opdager, paa samme Tid opholdt sig paa Norwood Politistation og derfor kunde komme til Stede i Løbet af mindre end en halv Time. Hans Erfaring og skarpe Blik fandt straks noget mistænkeligt ved den afdødes Broder, og denne blev derfor arresteret tillige med Husholdersken Mrs. Bernstone, en indisk Tjener ved Navn Lal Rao og en Portner ved Navn Mc. Murdo. Det er tydeligt, at Tyven eller Tyvene have været godt kendte i Huset; thi Mr. Jones's velkendte tekniske Kundskaber og hans Evne til at bemærke selv den mindste Ubetydelighed satte ham straks i Stand til at bevise, at Gerningsmændene ikke have kunnet skaffe sig Adgang gennem Døren eller Vinduet, men maa have banet sig Vej gennem Taget og derfra gennem Loftet ned til Værelset, hvor den afdøde fandtes. Vort Politis hurtige og energiske Optræden giver Løfte om en snarlig Afslutning paa

Sagen, og vi kunne ikke andet end allerede paa dette Stadium udtale vor Anerkendelse til Mr. Jones for den Dygtighed, ja, vi kunne næsten sige Genialitet, hvormed han er optraadt i denne som ogsaa i flere andre Sager.«

»Er det ikke storartet — guddommeligt!« sagde Holmes og lo, saa det rystede i ham. Hvad synes De?«

»Jeg synes, at det var en Guds Lykke, at han ikke arresterede os med som medskyldige i Forbrydelsen.«

»Ja, jeg tør ikke svare for vor Sikkerhed, hvis han en anden Gang faar et af sine Anfald af Energi.«

I dette Øjeblik ringedes der meget heftigt paa Klokken, og jeg kunde høre Mrs. Hudson, vor Værtinde, med hævet Stemme bruge Mund imod de indtrædende.

»Du milde Himmel!« sagde jeg til Holmes, idet jeg sprang op, »der er de vist allerede efter os.«

»Nej, saa galt er det dog ikke. Det er den irregulære Styrke, Baker Streets Hjælpekorps.«

Endnu medens han talede, hørtes der Trin af nøgne Fødder paa Trappen, de kommendes højrøstede Snakken i Munden paa hinanden, og ind styrtede derpaa en halv Snes snavsede og lasede Gadedrenge. De stillede sig straks op i en Række langs Væggen, saa snart de vare komne inden for Døren, og bleve

staaende der og saa paa os med forventningsfulde Ansigter. En af dem, der var lidt højere end de andre, traadte frem foran dem og tog Ordet:

»Jeg har faaet Deres Bud, Sir, og nu har jeg samlet disse hersens Kegler, som nok vil hjælpe til. Hvad er det saa vi skal?«

»I maa se at skaffe mig at vide, hvor en Dampbaad ved Navn *Aurora* er at finde,« sagde Holmes, idet han fremtog nogle Shillings. »Dens Ejer hedder Mordecai Smith, den er sortmalet med to røde Streger, og Skorstenen sort med et hvidt Baand. Den ligger ned ad Floden et Steds. En af jer maa tage Plads ved Smiths Landgangsbro lige over for Millbank for at holde Øje med, om Baaden skulde komme tilbage, og I andre maa sprede jer ned ad Floden, som I selv kan blive enige om. Men saa snart I hører eller ser noget til *Aurora*, maa I straks melde mig det. Har I forstaaet det?«

»Jo, Sir,« svarede Wiggins.

»I faar den sædvanlige Takst, og jeg giver en Guinea til ham, der siger mig, hvor Baaden er. Her er forud for en Dag, og saa afsted med jer.«

Han gav dem hver en Shilling, hvorefter de tumlede ned ad Trapperne, og et Øjeblik efter saa jeg dem sværme hen ad Gaden.

»Hvis Baaden endnu er oven Vande, skal de nok finde den,« sagde Holmes, idet han rejste sig fra Bordet og tændte sin Pibe. »For de kan bore

sig ind alle Vegne og faa alting at se og høre. Jeg er temmelig sikker paa, at de har funden den, før Dagen er til Ende, og imens har vi ikke andet at gøre end vente taalmodig.«

»Gaar De nu i Seng, Holmes?«

»Nej, jeg er hverken træt eller søvnig; det er kun Uvirksomheden, der trætter mig. Nu skal jeg have mig en Pibe, og ved den vil jeg tænke nøjere over denne løjerlige Sag, som vor smukke Klientinde har givet os at løse. Det er endnu min Tro, at det vil blive meget let. Træbenede Mænd er nu engang ikke saa almindelige, og hvad den anden Mand angaar, saa er han vist aldeles enestaaende.«

»Er vi nu igen ved denne anden Mand?«

»Ja, det er slet ikke min Hensigt at gøre ham til en Gaade for Dem. Jeg vil kun have, at De selv danner Dem en Mening om ham. Tænk Dem nu om: Diminutive Fodspor, Tæer, der aldrig har været klemt sammen af Støvler, nøgne Fødder, en Kølle med Stenhoved, stor Behændighed, smaa forgiftede Torne eller Pile. Hvad faar De ud af alt det?«

»En vild!« udbrød jeg. »Maaske en af de Indiere, som Jonathan Small havde forbundet sig med.«

»Næppe,« sagde han. »Da jeg saa det sælsomme Vaaben, var jeg selv tilbøjelig til at tro dette, men de mærkelige Fodspor bragte mig dog snart paa andre Tanker. Nogle af Indbyggerne paa

de smaa indiske Ører ere ganske vist meget smaa Mennesker, men ingen af dem har kunnet efterlade saadanne Fodspor som dem, vi saa. Den egentlige Hindo har lange og smalle Fødder, den Sandalbærende Muhamedaner har den store Taa vel adskilt fra de andre, fordi der lægges en Rem ind mellem dem og de andre. Disse smaa Pile kan ogsaa kun være udslyngede paa een Maade, nemlig fra et Pusterør. Hvor er det saa, vi skal finde vor vilde?«

»I Sydamerika,« gættede jeg.

Han rakte Haanden op til Reolen og tog en Bog ned.

»Hvad staar her: »Andamanerne, beliggende 340 eng. Mile nord for Sumatra i den bengalske Havbugt« — hum—hum! Hvad er nu alt dette her? Fugtigt Vejrlig, Koralrev, Hajer, Port Blair, Deportationsbarakker, Skove af Bomuldstræer — ah, her har vi det! »De oprindelige Indbyggere paa Andamanerne kunne rimeligvis gøre Fordring paa at kaldes de mindste Mennesker paa hele Jorden; thi deres Middelhøjde naar ikke engang to Alen, og mange af de fuldvoksne ere langt mindre. Det er et vildt, frastødende og umedgørligt Folkefærd, dog kunne de med stor Hengivenhed slutte sig til andre, naar man først har vundet deres Tillid.« Mærk Dem det, Watson, og hør saa videre. »Som Regel ere de meget stygge; thi de have store vanskabte Hoveder, smaa, vilde Øjne og fortrukne

Ansigtstræk; men deres Hænder og Fødder ere mærkværdig smaa. De have altid været en Rædsel for de Skibbrudne; thi saa snart disse ere komne til Land, anfaldes de af de indfødte, der dræbe dem med deres Stenhamre eller med deres forgiftede Pile, hvorefter de fortære dem under afskyelige Fester.« Ikke sandt, Watson, det er et meget elskværdigt Folk! Hvis denne Fyr havde faaet Lov til at raade sig selv, saa kunde Sagen have faaet et langt uhyggeligere Udfald, og som det er, tror jeg nok, at Jonathan Small vil give en god Del til, at han aldrig var gaaet i Kompagni med ham.«

»Ja, men hvorledes har han faaet denne sælsomme Kompagnon?«

»Det er mere, end jeg kan sige Dem. Men da vi allerede er saa temmelig sikre paa, at Small er kommen fra Andamanerne, saa er det jo i og for sig ikke saa forunderligt, at han er i Ledtog med en Andamaner. Den nærmere Forklaring herpaa vil vi imidlertid nok senere erhverve os. Men læg Dem nu hellere lidt paa Sofaen, Watson, og prøv paa at faa Dem en lille Blund; De ser meget medtaget ud.«

Han tog sin Violin frem af Kassen, og mens jeg strakte mig paa Sofaen, begyndte han at spille en dæmpet, drømmende, melodiøs Sang — en Improvisation rimeligvis; thi ogsaa som Komponist besad han enestaaende Evner. Jeg har en svag Erindring om hans lange tynde Skikkelse, hans

Høgeansigt og hans let glidende Bue. Derefter gled jeg selv let og umærkelig hen i en fredelig og tryg Slummer, der bar mig til Drømmenes Rige, hvor jeg modtoges af Miss Morstans elskelige Ansigt.

Niende Kapitel.

Et Brud paa Kæden.

Det var langt hen paa Eftermiddagen, før jeg vaagnede, styrket og forfrisket. Sherlock Holmes sad endnu paa samme Sted som før, men nu havde han lagt Violinen til Side og var fordybet i en Bog. Han saa hen til mig, da jeg begyndte at røre mig, og jeg lagde Mærke til, at hans Ansigt var mørkt og bekymret.

»De har sovet godt,« sagde han, »jeg var ellers bange for, at vi skulde have vækket Dem ved vor Snak.«

»Jeg har intet hørt,« svarede jeg. »De har altsaa modtaget ny Efterretninger?«

»Ja, desværre. Jeg maa bekende, at jeg er bleven baade overrasket og skuffet. Jeg havde ventet at faa noget bestemt at vide inden Aften; men Wiggins, der lige har været her, melder, at

der er intet Spor af Dampbaaden at opdage. Det er en ærgerlig Historie, for hvert Minut er kostbart.«

»Kan jeg ikke gøre noget? Jeg er helt frisk nu igen og parat til en ny Natteexpedition.«

»Nej, der er intet for os at gøre — ikke andet end at vente. Hvis vi gaar ud, kan der jo komme Bud under vor Fraværelse, og derved trækkes Sagen blot længere ud. Ja, De kan jo godt gøre, hvad De vil, men jeg maa blive her.«

»Ja, saa tror jeg, at jeg tager over til Camberwel og aflægger Mrs. Cecil Forrester et Besøg; hun bad mig om det i Gaar.«

»Mrs. Cecil Forrester?« spurgte Holmes med et polisk Smil i Øjekrogene.

»Ja, naturligvis ogsaa Miss Morstan. De var meget spændt paa at erfare, hvorledes det videre gik med Sagen.«

»Jeg vilde i Deres Sted ikke fortælle dem altfor meget,« sagde Holmes. »Man kan aldrig stole fuldt ud paa Kvinderne — selv ikke paa de allerbedste.«

Jeg gav mig slet ikke Tid til at bestride denne uforskammede Paastand.

»Jeg skal nok være her tilbage om et Par Timers Tid,« sagde jeg.

»Godt — godt! Men hør, hvis De kommer i Nærheden af Lambeth, saa kunde De gerne tage

Toby med Dem; thi jeg tror ikke, at vi nu faar mere Brug for ham.«

Jeg tog vor gode Køter med og efterlod ham tillige med en halv Guinea hos den gamle Dyreopdrætter i Pinchin Lane. I Camberwell fandt jeg Miss Morstan lidt træt efter Nattens Hændelser, men tillige meget længselsfuld efter at høre Nyt. Ogsaa Mrs. Forrester var meget nysgerrig. Jeg fortalte dem alt, hvad jeg vidste, idet jeg dog forbigik de mest uhyggelige Omstændigheder ved Tragedien. Alligevel blev de meget bestyrtede og forbavsede.

»Det er jo en hel Roman!« udbrød Mrs. Forrester. »En forurettet Dame, en Skat paa en halv Million, en sort Kannibal og en træbenet Forbryder — hele det sædvanlige Apparat med de onde Magter, som ruge over og tilbageholde Rigdommen.«

»Og de to vandrende Riddere, som komme til Hjælp,« tilføjede Miss Morstan, idet hun sendte mig et lysende Blik.

»Ja, Mary, og hele din Rigdom afhænger jo af det Udfald, deres Søgen faar. Jeg synes ikke, at du er tilstrækkelig spændt paa Udfaldet. Tænk dig dog engang, hvad det vil sige at blive saa rig og at have hele Verden liggende for din Fod.«

Det voldte mig en lønlig Glæde at se, at hun slet ikke viste noget Tegn paa Henrykkelse ved at høre om disse Udsigter. Tværtimod, hun gav et Kast med Hovedet, som om dette var en Side af Sagen, der aldeles ikke interesserede hende.

»Det er for Mr. Thaddæus Sholto, jeg er ængstelig,« sagde hun. »Det andet bryder jeg mig slet ikke om; men han har jo været saa venlig og ærlig imod mig. Det er vor Pligt at gøre, hvad vi kan, for at faa ham renset for denne skrækkelige og uretfærdige Beskyldning.«

Det blev Aften, før jeg forlod Camberwel. Da jeg kom hjem, laa min Husfælles Bog og Pibe endnu ved hans Stol; men han selv var forsvunden. Jeg saa mig omkring efter en eller anden skriftlig Besked, men der var ingen at finde.

»Mr. Sherlock Holmes er vel gaaet ud,« sagde jeg til Mrs. Hudson, da hun kom ind for at rulle Persiennerne ned.

»Nej, han er saamænd ej, Sir; han er gaaet ind paa sit Værelse. Jeg skal sige Dem noget, Sir«, tilføjede hun hviskende, men med stærkt Eftertryk, »jeg er bange for, at hans Ho'de — De forstaar nok.«

»Hvorfor det, Mrs. Hudson?«

»Jo, for han er saa underlig, Sir. Efter at De var gaaet, spadserede han frem og tilbage, frem og tilbage paa Gulvet, indtil jeg blev helt tummelumsk af det dernede. Saa hørte jeg ham snakke med sig selv og mumle en hel Del, og hver Gang Klokken ringede, kom han ud og raabte ned: »Hvem er det, Mrs. Hudson?« Nu har han lukket sig inde paa sit Værelse, men der gaar han ogsaa stadig frem og tilbage, kan jeg høre. Bare der ikke er

noget i Vejen med ham, Sir. Jeg prøvede at foreslaa ham noget kølende Pulver; men saa skulde De have set ham, Sir; han vendte sig om imod mig med et Blik, saa De kan tro, jeg kom ud af Værelset i en Fart.«

»Aah, jeg tror ikke, De behøver at ængste Dem, Mrs. Hudson,« svarede jeg. »Jeg har set ham saaledes før i Dag. Der er noget, som stærkt optager hans Tanker, derfor er han saa underlig.«

Saaledes søgte jeg at berolige vor værdige Værtinde; men selv var jeg alt andet end rolig ved hele Natten nu og da at høre Lyden af Holmes's rastløse Skridt og tænke paa, hvorledes hans utrættelige Aand rasede mod denne tvungne Uvirksomhed.

Ved Frokosten saa han meget medtaget ud med smaa Pletter af hektisk Rødme paa de blege indfaldne Kinder.

»De ødelægger jo Dem selv, Mand,« bemærkede jeg. »Hvad ligner det saaledes at trave frem og tilbage hele Natten.«

»Aah, jeg kunde slet ikke sove,« sagde han. »Dette infernalske Problem lader mig hverken Rist eller Ro. Det er ogsaa til at blive gal over, at saadan en ubetydelig Hindring skal ødelægge det hele, naar alt det øvrige dog er klaret. Jeg kender Mændene, Baaden — alt, og dog kan jeg ikke komme videre. Jeg har sat andre Hjælpere i Arbejde og benyttet mig af alle de Midler, der staar

til min Raadighed. Hele Floden er bleven søgt igennem fra begge Sider; men der er intet at opdage, og Mrs. Smith har ikke hørt det mindste fra sin Mand. Man skulde jo næsten tro, at de havde boret Baaden i Sænk!«

»Eller at Mrs. Smith har ført os paa Vildspor.«

»Nej, hverken det ene eller det andet. Jeg har foretaget Undersøgelser, og der findes ganske rigtig en Baad af den Slags.«

»Kunde den saa ikke være gaaet *op* ad Floden?«

»Jeg har tænkt over den Mulighed ogsaa, og har sendt Eftersøgere op lige til Richmond. Kommer der ingen Efterretninger i Dag, saa tager jeg selv af Sted i Morgen og bryder mig ikke mere om Baaden, men eftersøger kun Manden. Men vi *maa* jo dog sikkert høre noget i Dag.« —

Det gjorde vi imidlertid ikke. Vi hørte hverken til Wiggins eller nogen af de andre Hjælpere. I de allerfleste Blade stod der derimod nok om Norwood Tragedien, og de syntes alle at være temmelig fjendtlig stemte imod den stakkels Thaddæus Sholto. Noget nyt fremkom imidlertid ikke med Undtagelse af, at der skulde holdes Forhør den følgende Dag. Om Aftenen tog jeg ud til Camberwell for at meddele Damerne de daarlige Efterretninger, og da jeg kom tilbage, fandt jeg Holmes meget nedtrykt og tillige temmelig gnaven. Han vilde knap svare paa mine Spørgsmaal, og hele Aftenen adspredte han sig med en vanskelig kemisk Analyse, der fordrede

mange Retorters Opvarming og megen Destillation, og til sidst endte med en saa afskyelig Lugt, at jeg blev jaget ud af Værelset. Men lige til hen mod Morgenstunden kunde jeg høre, at han raslede med Reagensglas og endnu havde travlt med sine Forsøg.

I Dagningen vaagnede jeg med et Sæt og blev meget forbavset ved at se ham staa ved min Seng klædt i en simpel Matrosdragt og med et grovt rødt Uldklæde om Halsen.

»Jeg maa af Sted ned ad Floden, Watson,« sagde han. »Jeg har overvejet Sagen atter og atter og er kommen til det Resultat, at der ikke er andet at gøre. Det maa forsøges.«

»Saa maa jeg vel følge med?« spurgte jeg.

»Nej, De kan være til meget større Nytte ved at blive her i Stedet for mig. Jeg er slet ikke glad ved at tage af Sted; thi det er højst sandsynligt, at der vil komme et eller andet Bud i Dag, skønt Wiggins rigtignok mistvivlede om det i Aftes. Men nu vil jeg bede Dem aabne alle Breve og Telegrammer og handle efter Konduite, hvis der skulde ske noget. Jeg kan vel nok stole paa Dem?«

»Ja, i et og alt.«

»Det er kun kedeligt, at De ikke kan telegrafere til mig; men jeg kan jo ikke i Forvejen vide, hvor jeg tager hen. Har jeg Held med mig, vil jeg imidlertid ikke blive borte ret længe; dog maa jeg have opsnuset et eller andet, før jeg kommer tilbage.« —

Endnu ved Frokosttid havde jeg ikke hørt noget til ham; men da jeg udfoldede *Standard,* saa jeg, at der igen stod noget om Sagen. »Med Hensyn til Upper Norwood Tragedien,« læste jeg, »da er der Grund til at antage, at Sagen vil blive endnu mere indviklet og gaadefuld, end man fra først af antog. Nye Vidnesbyrd have godtgjort, at Mr. Thaddæus Sholto ikke kan være skyldig i Mordet, og baade han og Husholdersken Mrs. Bernstone bleve derfor løsladte i Aftes. Imidlertid antager man, at Politiet er paa Spor efter de virkelig skyldige, og at dette Spor er fundet af Mr. Jones fra Scotland Yard. Intet unddrager sig hans Skarpsindighed og Energi. Man kan altsaa, hvad Øjeblik det skal være, vente nye Arrestationer.«

»Paa een Maade er dette her jo meget glædeligt,« tænkte jeg. »Vor Ven Sholto er nu i alle Tilfælde fri. Men Gud ved, hvad det nye Spor er for et. Naa — det er jo for Resten bleven en stereotyp Udtalelse hver Gang, Politiet har begaaet en Fadæse.«

Jeg kastede Avisen paa Bordet, men i samme Øjeblik fik jeg Øje paa et Avertissement i »Ulykkes«-Spalten. Det lød saaledes:

»Forsvunden. Der udloves herved en Sum af fem Pund til den, der kan give Oplysning om, hvor Færgemanden Mordecai Smith og hans Søn Jean samt deres Dampbaad *Aurora* for Tiden befinder sig. De to Mænd forlod Smiths Værft Tirsdag

Morgen Klokken 3 i Dampbaaden, og denne kan kendes paa, at den er sort med to røde Striber samt har en sort Skorsten med et hvidt Baand. Eventuelle Oplysninger afgives til Mrs. Smith, Smiths Værft, eller i Baker Street 221 B.«

Dette var tydelig nok Holmes's Værk; Baker Street Adressen var jo tilstrækkelig til at bevise det. Det slog mig straks som meget snildt udtænkt; thi det kunde jo læses af Flygtningene, uden at de deri kunde se andet end Hustruens naturlige Ængstelse for sin Mand og Søn. —

Det blev en lang Dag. Hver Gang det bankede paa Døren, eller der lød hastige Skridt paa Gaden, tænkte jeg mig, enten at det var Holmes, der vendte tilbage, eller at det var Svar paa Avertissementet. Jeg forsøgte at læse, men mine Tanker søgte stadig tilbage til det forunderlige Spørgsmaal og de to Forbrydere, vi eftersøgte. Kunde der ikke, tænkte jeg, være en eller anden Kapital-Fejl i min Husfælles Slutningsrække? Kunde han ikke have opbygget hele sin vilde og sælsomme Hypotese paa ganske fejlagtige Forudsætninger? Ganske vist havde jeg endnu aldrig set ham tage Fejl, men selv den mest skarpsindige kunde jo dog ledes vild. Dog — paa den anden Side havde jeg jo rigtignok selv set de Beviser, han støttede sin Formodning paa, og havde hørt Grundene for hans Slutninger.

Kl. 3 om Eftermiddagen ringede det voldsomt paa Klokken, der hørtes en myndig Røst nede i

Entreen, og til min Forbavselse traadte ingen ringere end Mr. Jones ind til mig. Men han var meget forskellig fra den stortalende og bryske Professor i sund Menneskeforstand, der saa selvbevidst havde paataget sig at klare Upper Norwood Sagen. Hans Ansigt var meget modfaldent, og hans Holdning ydmyg og ligesom undskyldende.

»Goddag, Sir, Goddag,« sagde han. »Naa — Mr. Sherlock Holmes er nok ikke hjemme, hører jeg.«

»Nej og jeg kan slet ikke sige Dem, naar han kommer tilbage. Men maaske vil De være saa god at vente. Værs'god at tage Plads. Vil De ikke ryge?«

»Nej Tak,« sagde han og tørrede sit Ansigt med sit Lommetørklæde.

»Lidt Sodavand med Whisky da?«

»Ja Tak, et halvt Glas. Det er meget varmt efter Aarstiden, og jeg har haft saa meget Arbejde og saa mange Ærgrelser siden i Morges. Ja, De kender jo min Mening om denne Norwood-Sag?«

»Jo, jeg husker nok, at De havde en.«

»Nu, jeg er bleven nødt til at forandre den. Jeg havde draget mit Garn ganske tæt omkring Mr. Sholto, men saa paa een Gang — vips! stikker han ud ad et Hul i Midten. Han præsterede et Alibi, som ikke kan omstødes. Fra det Øjeblik, han forlod sin Broders Værelse, havde han stadig været sammen enten med denne eller med hin, og

altsaa kan det ikke have været ham, som har klatret paa Taget og gennem Falddøren. Det er en meget gaadefuld Sag, mit Navn som Opdager staar paa Spil, og derfor vilde jeg blive meget glad for lidt Hjælp.«

»Ja, engang imellem trænger vi jo allesammen til Hjælp,« sagde jeg.

»Deres Ven Mr. Sherlock Holmes er et mærkeligt Menneske, Sir,« vedblev han i en dæmpet og fortrolig Tone. »Han er en Mand, der aldrig lader sig standse eller overvinde. Jeg har set ham indlade sig med mangfoldige Sager; men aldrig har jeg endnu set den Ting, som han ikke kunde kaste Lys over. Ganske vist gaar han uden for Reglen med sine Metoder, og han er altid noget rask til at danne sig sine Teorier, men alligevel tror jeg, at han kunde være bleven en udmærket Politimand. Jeg har for Resten faaet et Telegram fra ham i Morges, af hvilket jeg slutter, at han har faaet fat i Nøglen til denne Sholto-Gaade. Se, her er det.«

Han tog Telegrammet op af Lommen og rakte mig det. Det var dateret Poplar Kl. 12 Middag. »Gaa straks til Baker Street,« stod der. »Er jeg ikke kommen tilbage, vent paa mig. Jeg er i Hælene paa Sholto-Banden. De kan følge med os i Aften, hvis De ønsker at se Enden.«

»Dette her ser jo meget godt ud. Han er tydelig nok kommen paa Sporet igen,« sagde jeg.

»Ah, saa har han altsaa ogsaa taget fejl,« udbrød

Jones øjensynlig meget lettet. »Ja, selv de bedste af os kan jo fare vild engang imellem. Naturligvis kan dette her jo gerne være falsk Alarm; men det er min Pligt som Opdager ikke at lade nogen Chance slippe fra mig. Naa, nu er der nogen ved Døren; det er maaske ham.«

Vi hørte tunge Trin op ad Trappen tillige med en lydelig Pusten og Stønnen som fra en Mand, der er nær ved at tabe Vejret. Et Par Gange standsede han, som om han ikke kunde mere, men endelig naaede han dog op til vor Dør og traadte ind. Hans Ydre stemte godt overens med de Lyde, vi havde hørt. Han var en gammel Mand klædt i Matrosdragt og med Jakken knappet helt op i Halsen. Hans Ryg var bøjet, hans Ben kunde næppe bære ham, og hans Aandedræt var uhyggelig asthmatisk. Han støttede sig til en tyk Egeknippel og arbejdede tungt med hele Overkroppen for at faa Luft i Lungerne. Et uldent Halstørklæde gik helt op om Hagen, og jeg kunde ikke se stort andet af hans Ansigt end et Par skarpe mørke Øjne overskyggede af hvide, buskede Bryn. Alt i alt gjorde han Indtryk af at være en respektabel Baadsmand, der var bleven svagelig og fattig.

»Hvad ønsker De, min gode Mand?« spurgte jeg.

Han saa sig omkring med en Oldings Træghed og Grundighed.

»Er Mr. Sherlock Holmes ikke til Stede?« spurgte han.

»Nej, men hvis De har en Besked til ham, kan De godt afgive den til mig.«

»Nej, jeg vil ikke sige den til andre end ham selv,« sagde han.

»Ja, men jeg siger Dem jo, at han har bedet mig om at optræde paa hans Vegne. Var det maaske om Mordecai Smiths Baad?«

»Ja, jeg ved godt, hvor den er, skal jeg sige Dem; og jeg ved ogsaa godt, hvor Mændene er, han er paa Jagt efter, og jeg ved, hvor Skatten er. Jeg ved det altsammen.«

»Saa sig mig det, at jeg kan fortælle ham det igen.«

»Nej, det var til ham selv, jeg skulde sige det,« gentog han med Oldingens gnavne Halsstarrighed.

»Nu, saa maa De vente, til han kommer tilbage.«

»Nej, nej, jeg kan ikke sidde og vente her en hel Dag. Er Mr. Holmes ikke hjemme, saa kan han se, om han selv kan finde det ud. Jeg bryder mig ikke om de Øjne, I begge to staar og sender mig, og jeg siger ikke et Ord.«

Han stolprede hen mod Døren, men Jones stillede sig i Vejen for ham.

»Vent lidt, min gode Mand,« sagde han. »De er i Besiddelse af vigtige Oplysninger, og faar ikke Lov til at gaa. Nu beholder vi Dem her, enten De vil eller ej, indtil vor Ven kommer tilbage.«

Oldingen skyndte sig hen mod Døren, men Jones kom først og stillede sig med sin brede Ryg op imod den. Da indsaa den gamle, at hans Modstand intet nyttede.

»Det maa jeg sige, det er en rar Behandling at faa!« raabte han og stødte i Gulvet med sin Stok. »Jeg kom her for at tale med en Gentleman, og nu bliver jeg med Magt holdt tilbage af to Grobianer, som jeg aldrig før har set.«

»Vi skal ikke gøre Dem noget ondt,« sagde jeg, »og vi skal tilmed erstatte Dem den Tidsspilde, vi volder Dem. Sæt Dem nu her i Sofaen. De vil sikkert ikke faa længe at vente.«

Med et meget gnavent Udtryk satte han sig og skjulte Ansigtet i Hænderne. Jones og jeg tog fat paa vore Cigarer igen og begyndte at tale; men pludselig hørte vi Holmes's Røst.

»I kunde gerne byde mig en Cigar ogsaa,« sagde han.

»Vi sprang op af Stolen højst forbavsede, og der tæt ved os sad Holmes og lo polisk hen til os.

»Holmes!« udbrød jeg. »De her! Men hvor er den gamle?«

»Her er han,« sagde han og rakte en hvid Paryk i Vejret. »Jeg syntes nok, at min Maske var meget god, men jeg troede dog ikke, den kunde bestaa denne Prøve.«

»Ah — Skælm, som De er!« udbrød Jones meget fornøjet. Hvilken Skuespiller er der ikke

gaaet tabt i Dem. De havde den rigtig ægte Fattighus-Hoste og Deres rystende Ben var ganske ubetalelige. Alligevel syntes jeg nok, jeg kunde kende Deres Glimt i Øjet. Der kan De se, De slap ikke fra os.«

»Jeg har støvet omkring i denne Forklædning hele Dagen for ikke at vække Mistanke,« vedblev han. »De fik vel mit Telegram?«

»Ja, det er det, som førte mig her hen.«

»Hvorledes er det gaaet med Deres Opdagelse?«

»Den er bleven til ingen Ting. Jeg har maattet løslade to af mine Fanger, og jeg har ingen Beviser mod de andre to.«

»Naa — bryd Dem blot ikke om det. Vi skal give Dem to andre i Stedet for; men saa maa De underordne Dem min Kommando. De maa gerne tage al den officielle Ros, men De maa som sagt gøre, hvad jeg siger. Indvilger De i det?«

»Ja, fuldstændig, hvis De vil skaffe mig fat i Mændene.«

»Naa, først og fremmest maa jeg nu have fat i et hurtigt Politifartøj — en Dampbaad —, som maa være ved Westminster-Trappen Kl. 7 i Eftermiddag.«

»Den skal De faa; der ligger næsten altid en parat der; men for en Sikkerheds Skyld skal jeg dog gaa over og telefonere om den.«

»Dernæst maa jeg have to haandfaste Mænd i Tilfælde af, at Flygtningene skulde gøre Modstand.«

»Ja, der skal nok være et Par Stykker af den Slags i Baaden. Men hvad saa videre?«

»Naar vi har sikret os Mændene, vil vi ogsaa faa fat i Skatten. Jeg antager, at det vil være en stor Fornøjelse for min Ven der at bringe Kisten hen til den unge Dame, hvem Halvdelen af den med Rette tilhører. Lad det være hende, som først aabner den — hvad, Watson?«

»Ja, det vil ganske vist være mig en stor Fryd.«

»Dette her ligger rigtignok lidt udenfor Regelen,« sagde Jones og rystede paa Hovedet; »men der er jo noget uregelmæssigt ved hele Sagen, og dette kan vel ogsaa nok til Nød tillades. Skatten kan jo siden hen overleveres til Øvrigheden, indtil Forhørene ere sluttede.«

»Ja, vist saa. Men saa endnu en Ting. Jeg kunde have stor Lyst til at høre lidt om Sagens Enkeltheder fra Jonathan Smalls egne Læber; de ved jo, at jeg holder meget af at kende alle Detailler i mine Sager. Der er vel ikke noget i Vejen for, at jeg kan faa en privat Samtale med ham enten her i mit Værelse eller et andet Sted, naar blot han er ordentlig bevogtet?«

»Vel — De er jo Situationens Herre. Jeg har endnu ikke set noget Bevis for, at der eksisterer en saadan Jonathan Small; men kan De faa fat paa ham, saa skal jeg heller ikke have noget imod, at De taler sammen med ham her.«

»Saa er vi altsaa enige om alt dette?«

»Ja, fuldstændig — er der mere?«

»Nej, ikke andet, end at jeg nu forlanger, at De spiser til Middag med os. Maden vil være parat om en halv Time. Jeg har Østers og et Par Hjerper tillige med en god hvid Vin. Lad os nu gøre os tilgode og derefter skride til Arbejdet.«

Tiende Kapitel.

Andamanerens Endeligt.

Det blev et meget fornøjeligt Maaltid. Holmes kunde være Elskværdigheden selv og meget underholdende, naar han var i Humør til det, og denne Aften var han rigtig oppe. Det lod til, at han var i en Tilstand af nervøs Exaltation, og jeg har aldrig set ham saa livlig. Han slog ind paa alle mulige Emner: Stradivarius Violiner, Middelalderens Industri, Fremtidens Krigsskibe, Buddhismen paa Ceylon, og behandlede enhver af disse, som om han havde gjort den til sit specielle Studium. Dette straalende Humør var en Reaktion mod de foregaaende Dages mørke, nedtrykte Sindsstemning. Jones viste sig ogsaa at være en meget selskabelig anlagt Natur

uden for Tjenesten og nød Middagen som en ægte *bon vivant*. Hvad mig selv angaar, da følte jeg mig meget løftet ved den Tanke, at vi nu nærmede os Maalet for vore Bestræbelser, og jeg blev derfor smittet af Holmes's Munterhed. Saa længe vi sad ved Bordet, blev der imidlertid ikke med et Ord hentydet til den Sag, som havde bragt os sammen. Da Dugen var taget af Bordet, saa Holmes paa Uret og fyldte derpaa tre Glas med Portvin.

»Nu, et Glas paa Falderebet,« sagde han, »og lad os drikke ud paa et godt Udfald af vor Expedition. Det er den høje Tid, vi komme af Sted; har De en Pistol, Watson?«

»Jeg har min gamle Militær-Revolver i mit Skrivebord.«

»Saa tag den med; det er bedst at være forberedt paa alt. Jeg ser, at Vognen holder for Døren, jeg gav den Ordre til at møde $6^1/_2$.«

Klokken var lidt over syv, før vi naaede Westminster Værftet og fandt Dampbaaden ventende paa os. Holmes underkastede den et kritisk Eftersyn.

»Er der ikke noget, der gør den kendelig som Politi-Baad?«

»Jo, den grønne Lampe der paa Siden.«

»Saa tag den bort.«

Denne lille Forandring blev foretaget, vi traadte om Bord, og der blev kastet los. Jones, Holmes og jeg sad i Forstavnen; der var en Mand ved

Roret, en til at passe Maskinen og to robuste Politibetjente i Bagstavnen.

»Hvorhen?« spurgte Jones.

»Til Tower. Giv dem Ordre til at standse ved Jacobsons Gaard.«

Fartøjet var ojensynlig meget hurtigsejlende; vi skød forbi den lange Række lastede Sejl- og Dampskibe, som om de laa helt stille. Holmes smilede tilfreds, da vi indhentede en Passagerdamper og lod den langt bag efter os.

»Med den Fart maa vi jo kunne indhente alt, hvad der bevæger sig paa Floden,« sagde han.

»Ja, omtrent; der skal ikke findes mange Dampbaade, som kan løbe fra os.«

»Vi har til Opgave at gribe *Aurora*, og hun har Ord for at være Pokkers levende. Nu skal jeg tilfredsstille lidt af Deres Nysgerrighed, Watson, for jeg ser nok, at De er ladet med en god Portion af den Slags. De husker jo nok, hvor ærgerlig jeg blev, da jeg fandt mig standset af en saa ubetydelig Ting.«

»Ja.«

»Naa — jeg fik allerførst mine Tanker bragt til Ro og i Orden ved at kaste mig paa Hovedet i en kemisk Analyse. En af vore Statsmænd har sagt, at den bedste Hvile faas ved at skifte Arbejde, og deri har han Ret. Da jeg var kommen til Ende med mit Forsøg, vendte jeg atter tilbage til Sholto-Problemet og gennemtænkte endnu en Gang hele

Sagen. Mine Drenge havde været oppe ad Floden og nede ad den uden noget Resultat. Baaden var ikke ved nogen Landingsplads eller ved noget Værft, og den var heller ikke kommen tilbage. Alligevel kunde jeg ikke tro, at den var bleven boret i Sænk for at skjule Forbrydernes Spor, skont den Mulighed jo altid blev tilbage, naar alle andre Formodninger slog fejl. Jeg vidste, at denne Small besad megen naturlig Snuhed, men jeg tiltroede ham dog ikke noget i Retning af mere udspekulerede Finesser; thi saadanne er for det meste Produktet af gode Kundskaber. Endvidere tænkte jeg mig, at eftersom han havde opholdt sig i London i nogen Tid — vi har jo Bevis for, at han stadig havde holdt Øje med Pondicherry Landstedet — saa kunde han ikke godt forlade Landet med et Øjebliks Varsel, men maatte behove en lille Tid, selv om det kun var en Dag, til at ordne sine Affærer. I alt Fald var der Rimelighed for det, syntes jeg.«

»Den forekommer mig at være temmelig svag,« sagde jeg. »Det er dog mere rimeligt, at han har arrangeret sine Affærer, for han begik Forbrydelsen.«

»Nej, det tror jeg ikke. Hans Tilholdssted vilde være af altfor stor Vigtighed for ham i Tilfælde af en Flugt, til at han skulde opgive det, for han var vis paa at kunne undværе det. Men jeg gjorde ogsaa en anden Betragtning gældende. Jonathan Small maa absolut have haft en Følelse af, at

hans Fælles ejendommelige Udseende maatte vække Opmærksomhed og give Anledning til Omtale samt rimeligvis blive sat i Forbindelse med Norwood Tragedien. De har forladt deres Tilholdssted ved Nattetid, og har selvfølgelig ogsaa ønsket at komme tilbage dertil, før det blev lyst. Men i Følge Mrs. Smiths Udsagn har Klokken jo været over tre, før de kom af Sted med Baaden, og det vilde altsaa blive lyst om en god Times Tid, og Folk vilde allerede være paa Benene. Derfor mente jeg, at de ikke kunde være sejlet ret langt. De har betalt Smith godt for at holde ren Mund, har forbeholdt sig hans Baad til den endelige Flugt og har derefter skyndt sig til deres Logis med Skatkisten. Efter et Par Nætters Forlob, naar de havde haft Tid til at se, hvad Bladene sagde, og om Mistanken var bleven rettet paa dem, vilde de saa nok i Skjul af Natten søge ud til et Skib ved Gravesend eller Dynerne, hvor de uden Tvivl alt i Forvejen har bestilt Plads til Amerika eller Kolonierne.«

»Men Dampbaaden? Den kan de da ikke have taget med til deres Logis.«

»Nej; men jeg tænkte som saa, at den heller ikke trods sin Usynlighed kunde være ret langt borte. Saa satte jeg mig selv i Smalls Sted og saa paa det, som en Mand med hans Evner og Egenskaber vilde gøre. Han vilde rimeligvis tænke som saa, at en Tilbagesendelse af Baaden eller en Tilbageholden af den paa et Værft vilde gøre For-

følgelsen let, hvis Politiet traf til at komme paa Spor efter ham. Men hvorledes skulde han kunne skjule Baaden og dog have den ved Haanden, naar han trængte til den. Hvad vilde jeg selv gøre, hvis jeg skulde klare dette? Der var kun een Ting at gribe til, forekom det mig, og det var at lægge Baaden ind hos en eller anden Skibsbygger under Paaskud af, at der skulde laves en eller anden Ubetydelighed ved den. Den vilde da blive halet ind paa hans Bedding og paa den Maade skjult, medens den dog var disponibel med nogle faa Timers Varsel.«

»Ja, det ser jo meget simpelt ud.«

»Det er netop disse simple Ting, der er saa meget udsatte for at blive oversete. Men nu handlede jeg efter denne Slutning. Jeg forklædte mig i denne Sømandsdragt og hjemsøgte alle Værfterne ned ad Floden. I de første femten gik jeg forgæves, men ved det sekstende — Jacobsons — fik jeg at vide, at *Aurora* for to Dage siden var bleven indlagt af en træbenet Mand, der vilde have Roret efterset. »Der er s'gunte mere i Vejen med hendes Ror end med mit,« sagde Formanden. »Men der ligger hun nu med sine røde Streger.« Jeg kiggede lidt paa den, og mens jeg stod der, hvem skulde saa netop komme til Stede andre end hendes savnede Ejermand Mordecai Smith. Han var dygtig drukken, og jeg vidste naturligvis ikke af, at det var ham, før han selv bralrede sit Navn ud tillige

med Baadens. »Jeg maa ha'e hende i Aften Kl. 8 bestemt,« sagde han, »for der er to Herrer, som skal med, og de vil ikke vente et Minut.« De havde ojensynlig betalt ham godt, for han gik og var meget vigtig af sine Penge og strøede Shillings ud til Mændene. Jeg fulgte ham i nogen Afstand; men til sidst forsvandt han ned i en Beværtning. Saa gik jeg tilbage til Beddingen, og da jeg var saa heldig at træffe en af mine Drenge paa Vejen derhen, satte jeg ham som Skildvagt over Baaden. Han skal staa nede ved Flodbredden og vifte til os med mit Lommetørklæde, naar de skyder *Aurora* i Vandet. Vi vil holde os parat ude i Strømmen, og det skulde dog gaa til med Fandens Kunster, om vi saa ikke kan faa fat i baade Mændene, Skatten og det hele.«

»Ja, det er jo en meget snild Plan, De der har udtænkt, hvad enten det nu er de rigtige Mænd eller ej,« sagde Jones; »men hvis det havde været mig, saa havde jeg dog foretrukket at stille med en Politistyrke paa Jacobsons Værft for at arrestere dem, naar de kom.«

»Hvilket saa aldrig vilde være sket. Denne Small er en snu Rad; han vil sikkert sende Spejdere ud i Forvejen, og opdager han noget mistænkeligt, vover han sig ikke ud.«

»Ja, men saa kunde De jo have holdt Dem til Mordecai Smith og paa den Maade blive ført til deres Tilholdssted.«

»Dermed vilde jeg kun have spildt min Tid; jeg tor sætte hundrede mod een paa, at Smith ikke ved, hvor de opholder sig. Saa længe han kan faa nok at drikke og rigelig med Penge, plager han dem naturligvis ikke med Spørgsmaal. Nej, jeg har tænkt over alt det, der kunde gøres, og jeg tror nok, at dette er det bedste.«

Under denne Samtale havde vi efterhaanden passeret under alle Broerne over Themsen. Idet vi passerede City, gled de sidste Solstraaler hen over Poulskirkens forgyldte Kors, og det var Tusmørke, for vi naaede Tower.

»Dette her er Jacobsons Værft,« sagde Holmes, idet han pegede paa en lille Masteskov paa Surrey Siden. »Nu maa vi krydse saa smaat frem og tilbage her. Han tog en Natkikkert op af Lommen og stirrede i nogen Tid ind mod Bredden. »Jeg ser min Skildvagt paa sin Post,« sagde han, »men endnu intet Tegn med Lommetørklædet.«

»Skal vi ikke gaa et lille Stykke ned ad Floden og ligge paa Vagt efter dem der?« foreslog Jones meget ivrig.

Vi vare alle blevne meget ivrige, ogsaa Politibetjentene og Baadens Mandskab, der havde faaet en Anelse om, at det var en Fangst, det gjaldt.

»Vi har ikke Lov til at holde noget for givet,« sagde Holmes. »Ganske vist er der allermest Udsigt til, at de gaar ned ad Floden, men aldeles sikre paa det kan vi ikke være. Herfra kan vi

imidlertid se Indløbet til Værftet, medens de næppe kan se os. Derfor maa vi helst blive, hvor vi er. Men hvad — er det nu ikke Lommetorklædet, vi ser der? Der er i alt Fald noget hvidt, som flagrer.«

»Jo, det er vor Dreng!« udbrød jeg. »Jeg kan tydelig se ham.«

»Og der er ogsaa *Aurora!*« raabte Holmes. »Og hvilken Fart, hun skyder. Fuld Kraft, Fyrboder! Vi maa efter Baaden der forude med det gule Lys. Guds Død! Jeg vil aldrig tilgive mig selv, hvis hun løber fra os.«

Baaden var sluppen uset gennem Værfts-Indløbet og havde passeret bag ved et Par Smaaskibe, saa den havde faaet fuld Fart paa, før vi opdagede den. Nu skummede den ned ad Floden lige inde ved Bredden med frygtelig Fart. Jones saa alvorlig efter dem og rystede paa Hovedet.

»Hun løber forbandet gesvindt,« sagde han. »Jeg er ikke sikker paa, at vi kan fange hende.«

»Vi *skal* fange hende!« raabte Holmes, idet han skar Tænder af Ivrighed. »Mere Kul paa, Fyrboder! Fuld Kraft! Selv om vi skal brænde Baaden, maa vi naa dem!«

Vi vare nu komne i fuld Fart. Det bragede paa Ildstedet, og den kraftige Maskine hvæsede og stampede, saa det rystede i hele Fartøjet. Den skarpe Bov plojede igennem det stille Flodvand og sendte to høje skumtoppede Bølger ud til begge

Sider. Dén store gule Lanterne i Forstavnen kastede en lang Lysstribe foran sig; længere borte viste en stor mork Plet paa Vandet os, hvor *Aurora* befandt sig, og den hvide Skumstribe bag ved den fortalte tydelig, hvilken Fart den skod. Vi brusede forbi Flodpramme, Dampskibe, Sejlskibe ind og ud, bag ved denne og frem foran hin. Ud fra Mørket prajedes vi af vrede Røster; men *Aurora* vedblev at tordne fremad, og vi fulgte den, saa godt vi kunde.

»Mere Kul paa, Mand — fyld dog paa, for Fanden!« raabte Holmes ned i Maskinrummet, medens det stærke Lys der nede fra skinnede op i hans spændte, høgeagtige Ansigt. »Skaf os al den Damp, De paa nogen Maade kan.«

»Jeg synes, vi vinder lidt ind paa hende,« sagde Jones.

»Ja, jeg er vis paa det,« sagde jeg. »Om faa Minutter er vi paa Siden af hende.«

Men uheldigvis skød en Bugserdamper med tre store Flodpramme paa Slæb i dette Øjeblik ind foran os. Det var kun ved at lægge Roret haardt om, at vi undgik et Sammenstød, og for vi kunde komme uden om dem og faa ordentlig Fart igen, havde *Aurora* vundet et Forspring paa over tre Hundrede Alen. Dog var den endnu i Sigte, vi halede saa smaat ind paa den igen, og den morke Plet foran os viste sig igen snart tydelig som den pyntelige *Aurora*. Jones kastede nu Reflektorens

Lys lige paa den, saa at vi tydelig kunde se de morke Skikkelser paa Dækket. Der sad en Mand i Bagstavnen med noget sort foran sig, over hvilket han bøjede sig. Ved Siden af ham laa en mork Masse, der nærmest saa ud som en Newfoundlands Hund. Den unge Fyr ved Roret maatte være Jim, og ved Ildstedets gloende Lys kunde jeg se gamle Smith nogen til Bæltestedet skovle Kul paa, som gjaldt det Livet. I Begyndelsen har de vel sagtens haft nogen Tvivl om, hvorvidt vi virkelig forfulgte dem, men nu, da vi fulgte hver Vending og Drejning, de gjorde, maatte det staa dem klart, at det var dem, det gjaldt.

Jeg har jaget mange forskellige Dyr i mange forskellige Lande, men aldrig har nogen Forfølgelse givet mig en saa vild bævende Fryd som denne Menneskejagt ned ad Themsen. Vi halede langsomt, men stot ind paa dem, og i Nattens Stilhed kunde vi nu tydelig høre deres Maskines Pusten og Stampen. Manden i Bagstavnen sad stadig bøjet over den morke Genstand, og hans Arme bevægede sig, som om han havde meget travlt, medens han nu og da saa op, som om han vilde maale den Afstand, der skilte os. Vi kom stedse nærmere, og nu raabte Jones til dem, at de skulde standse. Vi vare da ikke mere end fire Baadlængder fra dem, og begge Baadene skod en frygtelig Fart. Vi befandt os her paa et bredt og roligt Sted af Floden. Da Jones raabte, sprang Manden i Bagstavnen op

og truede ad os med sine knyttede Næver, medens han med høj, kvækkende Røst udstødte Forbandelse imod os. Han var en velbygget, kraftig Skikkelse, men medens han stod der og skrævede ud paa Benene, kunde jeg tydelig se, at det højre kun var en Træstump fra Knæet og ned efter.

Saa snart han begyndte at skrige, kom der Liv i det mørke Bundt ved hans Fod. Det rettede sig ud til en lille sort Mand — den mindste, jeg nogen Sinde har set — med et stort vanskabt Hoved og et vældigt sammenfiltret Haar. Holmes havde allerede spændt sin Revolver, og ved Synet af dette vilde, skrækkelige Væsen fik jeg ogsaa min frem i en Fart. Han var indhyllet i en stor mørk Kappe eller et Tæppe, saa at kun hans Ansigt var synligt, men dette var ogsaa tilstrækkeligt til at give en Mand en søvnløs Nat. Aldrig har jeg set Ansigtstræk saa tydelig mærkede af Bestialitet og Grusomhed. Hans smaa Øjne gloede og brændte med mørk uhyggelig Glans, og hans tykke Læber vare trukne tilbage fra Tænderne i et afskyeligt Grin.

»Brænd løs paa ham, saa snart han løfter Haanden,« sagde Holmes rolig.

Vi vare kun en Baadlængde fra hinanden. Jeg kan endnu tydelig se for mig de to Mænd, som de stod der foran os, den ene skrævende ud og udstødende Forbandelser, og den modbydelige Dværg skærende Tænder ad os, medens

det stærke Lys fra vor Lanterne faldt lige ind paa hans Ansigt med de store gule Tænder.

Det var heldigt for os, at vi saa tydelig kunde se ham. Endnu mens vi betragtede ham, tog han et kort Stykke rundt Træ frem fra sin Kappe og satte det til Munden. Vore Pistoler knaldede af samtidig. Han hvirvlede rundt, strakte Armene i Vejret og faldt med en Slags kvalt Hosten sidelængs i Vandet. Midt i Kølvandets Skumhvirvler opfangede jeg et sidste Glimt af hans onde, hadefulde Øjne. I samme Sekund kastede Manden med Træbenet Roret haardt om, saa at Baaden styrede lige ind mod Flodens sydlige Bred, medens vi skød forbi dens Bagstavn i kun faa Fods Afstand. Saa hurtig vi kunde, drejede vi da ogsaa om efter den, men den var nu kommen lige ind til Bredden. Vi befandt os paa et af Flodens vilde og ensomme Steder, hvor Maanen skinnede paa en udstrakt Sump-Grund, opfyldt af smaa Vandpytter og Tuer af Skargræs. Med en dump Lyd løb Baaden ind paa den mudrede Bred, Forstavnen skød op ad og Bagstavnen et Stykke ned i Vandet. Flygtningen sprang over Bord, men hans Træben sank straks ned i Mudderet. Forgæves arbejdede han og sparkede for at komme op igen, han kunde ikke bevæge sig et eneste Skridt frem eller tilbage. Han hylede i afmægtigt Raseri og sparkede som en afsindig i Mudderet med den forlige Fod. Men al

hans Arbejden borede ham kun dybere ned i Mudderet. Da vi lagde vor Baad ind til Bredden, sad han saa fast, at vi kun ved at kaste et Reb under Armene paa ham bleve i Stand til at hale ham op til os ligesom et andet skadeligt Kryb. De to Smith'er vare blevne siddende i Baaden og skulede mørkt over til os, men de kom dog villigt om Bord, da Jones befalede dem det. Med nogen Møje fik vi halet *Aurora* ud fra Bredden og tog den paa Slæb efter os. Et svært Jærnskrin stod paa Dækket. Dets Udseende tydede paa indisk Oprindelse, og der kunde ikke være nogen Tvivl om, at det indeholdt Sholto'ernes skæbnesvangre Skat. Der sad ingen Nøgle i, men det var meget tungt, og med stor Forsigtighed bar vi det ned i vor lille Kahyt. Idet vi langsomt dampede op ad Floden, kastede vi vor Reflektors Lys i alle Retninger, men der var ikke Spor af nogen Ølænder at opdage. Et eller andet Sted paa Themsens dyndede Bund ligger endnu Levninger af denne sælsomme fremmede.

»Se her,« sagde Holmes og pegede paa Kahytskappen. »Vi har dog ikke været hurtige nok med vore Revolvere.« Og ganske rigtig, i Træværket bag ved det Sted, hvor vi havde staaet, sad en af de morderiske Pile, som vi nu kendte saa godt. Den maa have suset imellem os i det Øjeblik, vi fyrede. Holmes smilede ad den og trak paa Skul-

drene, men jeg fik Kvalme ved at tænke paa den skrækkelige Død, som havde passeret saa tæt forbi os den Aften.

Ellevte Kapitel.

Den store Agra-Skat.

Vor Fange sad i Kahytten lige over for Jærnskrinet, som han havde gjort saa meget for og ventet saa længe efter at faa fat i. Han var en solbrændt Fyr med et dristigt Øjekast og med utallige Rynker i det mahognifarvede Ansigt. Den noget fremstaaende skæggede Hage vidnede om en Karakter, der ikke let lod sig bøje eller afholde fra et engang fattet Forsæt. Hans sorte, krusede Haar var stærkt graasprængt, og han saa ud til at være hen ved et halvt Hundrede Aar. Nu, da hans Ansigt var i Ro, var der ikke noget frastødende ved det. Han sad med de lænkede Hænder i Skodet og med nedbøjet Hoved, medens han skarpe, gennemtrængende Blik hvilede paa Skrinet, som havde været Ophav til alle hans Misgerninger. Det forekom mig, at der var mere Sorg end Vrede i hans faste, rolige Træk, og en Gang saa han op paa mig med noget, der lignede et sarkastisk Smil i de klare Øjne.

»Naa, Jonathan Small,« sagde Holmes og tændte sig en Cigar, »det gør mig ondt, at det er endt saadan med Dem.«

»Det gør ogsaa mig ondt,« svarede han frisk. »Men jeg tror dog ikke, at jeg kan blive hængt, for hvad jeg har gjort. Jeg giver Dem mit Æresord paa, at jeg ikke har lagt Haand paa Mr. Sholto. Det var den lille Helvedeshund til Tonga, som skød ham med en af sine forbandede Pile. Jeg havde ingen Del i det, Sir, tværtimod, jeg blev lige saa ked af det, som om han havde været min Broder. Jeg tampede den lille Djævel med Rebenden for det, men det kunde jo ikke bringe Liv i den døde.«

»Vil De ikke have en Cigar,« sagde Holmes. »Og se her, tag en Slurk af min Flaske, for De er jo helt gennemblødt. Hvor kunde De nu ogsaa tænke, at saa lille og svag en Fyr som denne sorte Andamaner kunde overmande Mr. Sholto og holde ham fast, mens De klavrede op ad Tovet!«

»Det lader jo til, at De ved lige saa god Besked om det hele, som jeg, Sir. Sagen er, at jeg haabede at finde Værelset tomt. Jeg kendte Husets Orden ud og ind og vidste, at det var paa den Tid, da Mr. Sholto plejede at gaa ned og spise til Aften. Jeg vil ikke gøre nogen Hemmelighed af det skete, jeg mener, at jeg bedst forsvarer mig ved at sige Sandheden aabent og ærligt. Havde det været den gamle Major, da skulde jeg med Glæde have dinglet i Galgen for hans Død; jeg vilde ikke have betænkt

mig længere paa at dolke ham end paa at ryge denne Cigar. Men det gaar mig haardt til Hjerte, at jeg skal bære Lænker for denne unge Sholtos Død, for ham havde jeg jo intet Udestaaende med.«

»Ja, nu er de under Varetægt af Mr. Jones fra Scotland Yard, og han vil føre Dem op til min Lejlighed, hvor jeg vil anmode Dem om at afgive en udførlig Forklaring over Sagen. De maa ikke lægge Skjul paa noget, hvis De skal vente, at jeg skal gøre noget for dem. Jeg antager, at jeg kan godtgøre, at Giften har virket saa hurtig, at Manden var død, før De naaede ind i Værelset.«

»Ja, det var han, Sir. Aldrig i mit Liv har jeg været saa elendig, som den Gang jeg saa ham sidde og grine til mig med Hovedet nede paa Skulderen, da jeg kravlede ind gennem Vinduet. Jeg var lige ved at synke i Knæ, Sir, og jeg kunde gerne have myrdet det Uhyre til Tonga, hvis han ikke havde smuttet væk fra mig straks. Det var af den Grund, han efterlod sin Hammer og nogle af sine Pile, og det var vel igen dette, som hjalp Dem til at komme paa Spor efter os; skønt hvordan De kunde blive ved at følge det, er mig rigtignok en Gaade. Jeg bærer intet Nag til Dem for det, De har gjort; men det forekommer mig alligevel underligt,« tilføjede han med et bittert Smil, »at jeg, der har et berettiget Krav paa en halv Million Pund, har skullet øde den første Halvdel af mit Liv med at bygge Moler paa Andamanerne og nu rimeligvis

skal henslide den sidste Halvdel med at grave Drainsrender i Dartmoor. Det var en Ulykkesdag for mig, da jeg første Gang saa Kobmanden Achmet og fik med Agra-Skatten at gøre; thi den har stadig bragt Forbandelse over den, der ejede og attraaede den. Ham bragte den Døden, Major Sholto bragte den Dødsangest og Samvittighedskval, og mig bringer den livsvarigt Slaveri.«

I dette Øjeblik stak Jones sit brede Ansigt og svære Skuldre ind i den lille Kahyt.

»Naa, I har det jo ganske hyggeligt her,« sagde han. »Jeg kan vel faa en lille Slurk af Flasken med, hvad Holmes? Jeg synes, vi har god Grund til at ønske hinanden til Lykke allesammen. Det var jo rigtignok Skade, at vi ikke fik fat i det lille Kryb! men der var vel ikke andet at gøre end fyre løs paa ham. Men De maa bekende, Holmes, at det var mere af Lykken end af Forstanden, vi naaede at snuppe dem, for det var nær ved, at de var løbet fra os.«

»Nu — naar Enden er god, er jo alting godt,« sagde Holmes. »Men jeg havde ganske vist ikke ventet, at *Aurora* var saadan en Udhaler.«

»Smith siger, hun er en af de hurtigste Baade paa hele Floden, og at vi aldrig skulde have taget hende, hvis han havde haft en Mand til Hjælp ved Maskinen. Han sværger ogsaa paa, at han slet ikke kender noget til denne Norwood-Historie.«

»Nej, det gør han heller ikke,« raabte vor

Fange, »ikke et Ord. Jeg valgte hans Baad, netop fordi jeg hørte, den var saa hurtig; og vi sagde ham slet ikke noget om vore Hensigter, men betalte ham godt, og han skulde have mere, naar vi naaede vort Skib »Esmeralda« ved Gravesend. Det gaar endnu i Aften til Brasilien.«

»Nu — naar han ikke har gjort sig skyldig i noget lovstridigt, skal vi nok sørge for, at han ikke kommer til at lide nogen Straf. Vi er nok hurtige til at gribe vore Mænd, men vi er ikke saa hurtige til at straffe dem.« Det var ganske morsomt at lægge Mærke til, hvorledes den brøsige Jones nu allerede begyndte at give sig selv Æren for at have grebet Forbryderne. Af det lune Smil, som spillede om Sherlock Holmes's Læber, kunde jeg se, at disse Ord ikke vare gaaet ham upaaagtede forbi.

»Vi er nu straks ved Vauxhall Broen,« vedblev Jones, »og der vil vi sætte Dem i Land, Dr. Watson, tillige med Skatkisten. »Jeg behøver nappe at forklare Dem, at jeg paadrager mig et alvorligt Ansvar ved at gøre dette; det er uden for alle Regler; men naturligvis — en Aftale er en Aftale. Dog er det min Pligt at sende en Betjent med Dem, eftersom De har saa store Værdier hos Dem. De kører vel?«

»Ja, naturligvis.«

»Det er en Skam, at der ikke er nogen Nøgle; nu maa De jo have den Ulejlighed at brække den op. Hvor er Nøglen, Slubbert?«

»Paa Bunden af Floden,« sagde Small kort.

»Hm! De havde ikke haft nødig at gore os den Ulejlighed; vi har haft Arbejde nok for Deres Skyld: Naa — jeg behøver jo ikke at formane Dem til, Doktor, at være forsigtig. Bring Skrinet tilbage med Dem til Baker Street. Der vil De finde os.«

De satte mig i Land ved Vauxhall med mit tunge Jærnskrin og med en faatalende Betjent til Ledsager. Et Kvarters Korsel bragte mig til Mrs. Forresters Bolig. Tjenestepigen lod til at blive meget forbavset over denne sene Visit. Mrs. Forrester var ude, sagde hun, og kom vist først sent hjem; men Miss Morstan var inde i Dagligstuen. Der gik jeg da ind med Skrinet i Armene og efterlod Betjenten ude i Vognen.

Hun sad ved det aabne Vindue klædt i en hvid, klar Kjole med røde Baand ved Halsen og om Livet. Lampens bløde Lys faldt hen over hende, idet hun sad der tilbagelænet i Kurvestolen, det legede om hendes yndige, blide Ansigt og gav hendes fyldige Haarlokker en mørk, metallisk Glans. Den ene hvide Arm og Haand hang ned ved Siden af Stolen, og hele hendes Stilling tydede paa, at hun var hensunken i sorgfulde Drømmerier. Ved Lyden af mine Trin sprang hun imidlertid op, og en levende Overraskelses- og Glædesrødme farvede hendes blege Kinder.

»Jeg hørte nok, at der kom en Cab,« sagde hun; men jeg troede, at det var Mrs. Forrester, der

kom tilbage før Tiden; jeg tænkte slet ikke paa, at det kunde være Dem. Hvilke Efterretninger bringer De med.«

»Jeg bringer noget, der er langt bedre end Efterretninger,« sagde jeg, idet jeg satte det store Skrin paa Bordet og bestræbte mig for at tale med munter Stemme, skønt mit Hjerte var meget tungt. »Jeg har medbragt noget, der er bedre end al Verdens Efterretninger, nemlig en hel Formue.«

Hun skottede ned til Jærnskrinet.

»Er det da Skatten?« spurgte hun meget koldsindigt.

»Ja, det er den store Agra-Skat. Halvdelen af den er Deres, og den anden Halvdel Thaddæus Sholtos. Der er nok et Par Hundrede Tusinde til hver. Tænk engang! Det samme som en aarlig Rente af ti Tusinde Pund. Nu er De en af de rigeste unge Piger i England. Er det ikke herligt!«

Jeg har vist overdrevet min Begejstring, saa hun har mærket Hulheden i min Lykønskning; thi jeg saa, at hun hævede Øjenbrynene lidt og skottede sporgende hen til mig.

»Er jeg bleven saa rig,« sagde hun, saa er det Dem, jeg kan takke derfor.«

»Nej, nej!« svarede jeg, »ikke mig, men min Ven Sherlock Holmes. »Om jeg saa havde faaet hele Verden for det, kunde jeg dog ikke have fundet ud af dette Mysterium, som har givet selv hans

geniale Aand nok at bestille. Og saa havde vi endda nær gaaet Glip af det hele.«

»Vil De ikke tage Plads og fortælle mig det alt sammen, som det gik til, Dr. Watson,« sagde hun.

I al Korthed fortalte jeg hende, hvad der var sket, siden jeg sidst havde talt med hende. Holmes's nye Forskning, hans Opdagelse af *Aurora*, Jones's Ankomst, vor Ekspedition om Aftønen og den vilde Jagt ned ad Themsen. Hun lyttede med halvaaben Mund og skinnende Øjne til min Fortælling; men da jeg kom til Pilen, der havde været saa nær ved at ramme os, blegnede hun saaledes, at jeg troede, hun var ved at besvime.

»Aah, det er intet,« sagde hun, da jeg skyndte mig hen for at give hende noget Vand. »Nu er det ovre igen. Det rystede mig saadan at høre, at De havde bestaaet saa store Farer for min Skyld.«

»Ja, nu er jo alt dette overstaaet,« svarede jeg. »Men det er ikke værd at dvæle mere ved denne triste og mørke Historie. Lad os tænke paa noget lysere, paa Skatten. Hvad kan vel være fornøjeligere? Jeg fik Lov at bringe den her hen til Dem, da jeg troede, det kunde interessere Dem at være den første, som fik den at se.«

»Det interesserer mig meget — grumme meget,« sagde hun. Men hendes Interesse gav sig rigtignok ikke Udtryk i den Tone, hun sagde det i. Hun tænkte formodentlig, at det vilde se ud som Utaknemmelighed, hvis hun lod mig mærke den Ligegyldighed,

hun i Virkeligheden følte over for den Skat, det havde kostet os saa store Anstrengelser at vinde.

»Hvilket smukt Skrin!« sagde hun og bøjede sig ned over det. »Det er indisk Arbejde, kan jeg tænke.«

»Ja, Metalarbejde fra Benares.«

»Og hvor tungt!« udbrød hun, idet hun prøvede at løfte det. Alene Skrinet maa jo være af stor Værdi. Hvor er Nøglen?«

»Small kastede den i Themsen,« svarede jeg. »Jeg maa derfor laane Mrs. Forresters Ildrager.«

Paa Forsiden af Skrinet fandtes en tyk og bred Haspe forestillende en siddende Buddha. Under den stødte jeg Ildrageren ind og brugte denne som en Brækstang, saa at jeg fik Haspen brudt fra. Den sprang op med et lydeligt Smæk, og med rystende Fingre kastede jeg derefter Laaget tilbage. I den højeste Bestyrtelse stirrede vi begge to derned — Skrinet var tomt!

Intet Under, at det var tungt. Jærnpladerne, som det var lavet af, vare overalt to Tredjedel Tomme tykke, og det var i det hele meget massivt, omhyggelig forarbejdet og solidt som et Skrin plejer at være, der bruges til Opbevaring af kostbare Ting. Men der fandtes ikke eet Gran Metal eller andre Kostbarheder i det. Det var fuldstændig tomt.

»Skatten er borte,« sagde Miss Morstan rolig.

Idet jeg hørte disse Ord, og det gik op for mig, hvad de betød, var det, som om en stor Byrde

løftedes fra mit Hjerte. Jeg havde ikke rigtig forstaaet, hvorledes denne Agra-Skat havde nedtrykt mit Sind, før nu, da den var tabt for bestandig. Det var i høj Grad egenkærligt, det vil jeg gerne indrømme — uvenligt, ganske urigtigt; men alligevel kunde jeg ikke lade være at tænke paa og glæde mig over, at den gyldne Bom, som havde været rejst imellem os, nu var nedbrudt.

»Gud ske Lov!« udbrød jeg uvilkaarlig og af et oprigtigt Hjerte.

Hun saa hen til mig med et hurtigt, spørgende Smil.

»Hvorfor siger De det?« spurgte hun.

»Fordi De nu ikke længer er saa langt fjernet fra mig,« sagde jeg og tog hendes Haand. Hun trak den ikke tilbage. »Fordi jeg elsker Dem, Mary, saa inderlig og sandt som nogen Mand nogen Sinde har elsket en Kvinde. Fordi denne Skat, denne Rigdom hidtil har lukket Munden paa mig. Nu, da den er forsvunden, nu tør jeg sige Dem, hvor inderlig jeg tilbeder Dem. Derfor er det, jeg sagde: »Gud ske Lov«.«

»Det siger jeg ogsaa. »Gud ske Lov«,« hviskede hun, idet jeg drog hende til mit Bryst.

Den Aften var en stor Skat gaaet tabt, men jeg vidste, at jeg havde vundet en, der var langt større og bedre.

Tolvte Kapitel.

Jonathan Smalls sælsomme Historie.

Betjenten derude i Cab'en var en meget taalmodig Mand; han forholdt sig meget rolig, skønt det varede en god Stund, før jeg kom ud til ham igen. Men han blev rigtig nok noget lang i Ansigtet, da jeg viste ham det tomme Skrin.

»Der gik Belønningen!« sagde han med et modfaldent Ansigt. »Hvor der ingen Penge er, der er der heller ingen Ducør. Denne her Nats Arbejde vilde ellers have været sine ti Pund værd for Sam Brown og mig, hvis Skatten havde været der.«

Mr. Thaddæus Sholto er en rig Mand,« sagde jeg, »og han vil nok sørge for, at De faar Deres Belønning, enten der saa er nogen Skat eller ej.«

Men Betjenten rystede sørgmodig paa Hovedet.

»Det er et daarligt Stykke Arbejde,« gentog han, »og det vil Mr. Athelney Jones ogsaa synes.«

Hans Forudsigelse viste sig at slaa til; thi Opdageren saa meget fortrædelig ud, da jeg naaede hen til Baker Street og viste ham det tomme Skrin. De var lige nylig ankomne, Holmes, Fangen og han, thi de havde taget en anden Bestemmelse og havde meldt sig paa en Station undervejs. Min Husfælle laa henslængt i sin Lænestol paa sin sædvanlige skødesløse Maade, medens Small sad sløv lige over

for ham med Træbenet lagt hen over det andet. Da jeg fremviste det tomme Skrin, lagde han sig tilbage i Stolen og lo højt.

»Det er Deres Værk, Small,« sagde Athelney Jones arrig.

»Ja, jeg har faaet den anbragt paa et Sted, hvor De aldrig skal faa Fingre i den,« udbrød han hoverende. »Det er *min* Skat, og kan jeg ikke selv faa Gavn og Fornøjelse af den, saa skal jeg dog nok sørge for, at heller ingen andre faar det. Jeg forsikrer Dem, at ingen levende Sjæl har Ret til den andre end tre Mænd i Forbryder-Barakkerne paa Andamanerne og jeg. Jeg ved nu, at jeg ikke kan faa Gavn af den, og at de heller ikke kan. Jeg har gjort alt, hvad jeg kunde, for dem og for mig selv. Det har været de Fires Tegn med os altid. Men jeg ved ogsaa, at de vilde have haft mig til at gøre akkurat det, jeg nu har gjort, og kaste Skatten i Themsen hellere end lade den gaa over til Morstans og Sholtos Unger og anden Familie. Det var ikke for at gøre dem rige, at vi gjorde det for Achmet. De vil kunne finde Skatten, hvor Nøglen er, og hvor den lille Tonga er. Da jeg saa, at Deres Jagt maatte naa os, anbragte jeg Skatten paa et sikkert Sted. Der bliver ikke noget at tjene for Dem, denne Gang.«

»De vil jo narre os, Small,« sagde Athelney Jones strengt, »hvis De havde Lyst til at kaste

Skatten i Themsen, saa vilde det jo have været langt lettere for Dem at kaste hele Skrinet derud.«

»Ja, det er rigtigt, lettere for mig at kaste ud, men ogsaa lettere for Dem at finde igen,« svarede han med et snu Sideblik. »Den Mand, der var snild nok til at fange mig, maatte ogsaa være snild nok til at fiske et Jærnskrin op fra Flodens Bund. Men nu, da den ligger spredt over fem Kvartmil eller saa — nu vil det blive et drøjere Stykke Arbejde. Det skar mig i Hjertet at gøre det, maa De tro; men jeg var omtrent helt vanvittig, da jeg saa, at De vilde indhente os, og nu er det jo til ingen Nytte at sorge over, hvad der en Gang er sket. Det er gaaet op for mig her i Livet, og det er gaaet ned, og derfor har jeg lært, at det ikke er værd at græde over spildt Mælk.«

»Ja, dette her bliver nu ellers en meget alvorlig Historie, Small,« sagde Opdageren. »Hvis De havde assisteret Loven, i Steden for at chikanere den paa denne her Maade, saa vilde det have set nok saa godt ud for Dem ved Forhørene.«

»Loven!« snerrede den forhenværende Deporterede, »ja, en nydelig Lov, skal jeg svare for! Hvis Skat var denne her vel, naar den ikke var vor? Hvad er det vel for en Lov, der siger, at jeg skal overgive den til Folk, der aldrig har tjent den? Nej, hør nu, hvorledes jeg har tjent den! Tyve lange Aar i hin febersvangre Sump, hele den udslagne Dag slide under Mangrove-Træerne, hele

Natten lænket i de snavsede Forbryder-Hytter, bidt af Mosqitoer, halvdød af Feber og plaget halvt til Vanvid af enhver forbandet sorthovedet Opsynsmand, hvis Lyst det var at pine enhver hvid Mand. Saaledes var det, jeg tjente Agra-Skatten, og saa taler De endda til mig om Lov og Retfærdighed, fordi jeg ikke kan taale at tænke paa, at jeg skal have betalt denne Pris, blot for at andre kan nyde godt af den! Nej, hellere vilde jeg da svinge en halv Snes Gange i Galgen eller have en af Tongas Pile i Livet end leve i en Deporterets Barak og vide, at en anden Mand sidder og lever højt i et Palads af de Penge, der med Rette er mine.«

Small havde nu ganske ladet al sin tidligere paatagne Stoicisme fare, og alt det oven for anførte kom frem i en sand Hvirvelvind af Ord, medens hans Øjne funklede og Haandjærnene klingrede sammen ved hans Hænders heftige Bevægelser. Da jeg saa Mandens Raseri og Lidenskab, kunde jeg forstaa, at det ikke var nogen grundløs eller unaturlig Rædsel, der havde grebet Major Sholto, da han erfarede, at den forurettede Deporterede var kommen ham paa Spor.

»De glemmer, at vi slet ikke kender noget til alt dette,« sagde Holmes rolig. »Vi har ikke hørt Deres Historie og kan derfor ikke afgøre, hvor vidt Retten fra Begyndelsen har været paa Deres Side.«

»Nu vel, Sir, De har talt meget aabent og ærligt til mig, skønt jeg nok kan se, at det er Dem,

jeg kan takke for, at jeg har disse her Armbaand om Haandledene; men derfor bærer jeg dog intet Nag til Dem, for det er altsammen ærligt og ovenbords Spil. Og er det Dem om at gøre at faa min Historie at høre, saa vil jeg heller ikke forholde Dem den. Hvad jeg nu vil sige Dem er den rene skære Sandhed hvert evige Ord. Tak skal De ha'e. De kan sætte Glasset der ved min Side, saa kan jeg sætte Munden til det, naar jeg bliver tør i Halsen.

»Jeg er en Worcestershirer og født i Nærheden af Pershore. Jeg er vis paa, at De vilde finde en god Bunke Small'er boende paa det Sted nu, hvis De forhørte Dem om det. Jeg har for Resten saa tit selv tænkt paa at se derud en Gang, men Sagen er, at Familien aldrig har haft nogen synderlig Grund til at være stolt af mig, og jeg tror ikke, de vilde føle nogen overdreven stor Glæde ved at se mig. Det var allesammen jævne og adstadige Smaabønder, der passede deres Jord, gik til Kirke hver Søndag og var kendt og agtede rundt om i Sognet, medens jeg altid har været noget af en Vildkat og en Landløber. Men da jeg til sidst blev atten Aar, gjorde jeg dem ikke flere Knuder, for jeg kom i Forlegenhed med en Pige og kunde kun redde mig ud af det ved at tage mod Dronningens Penge. Jeg lod mig hverve til det 3dje Buffs, der just skulde afgaa til Indien.«

»Men det var nu ikke bestemt, at jeg skulde

gøre meget ved Soldatervæsenet. Jeg var lige kommen over Geværgrebene og havde begyndt paa Marchøvelserne, da jeg var idiotisk nok til at gaa ud at svømme i Ganges. Til al Held og Lykke for mig var min Kompagni-Sergeant, John Holders var hans Navn, i Vandet paa samme Tid, og han var en af de fermeste Svømmere i hele Regimentet. En Krokodil kom efter mig, da jeg var midt ude i Floden, og den naaede mig da ogsaa og klippede mit højre Ben af lige over Knæet, og det saa nydeligt, som om det havde været en Doktor, der havde besørget det. Dels af Skræk og dels af Blodtab faldt jeg i Besvimelse derude og vilde ogsaa være druknet, hvis Holders ikke havde slaaet sine Klør i mig og halet mig ind til Land. Saa laa jeg fem Maaneder paa Hospitalet oven paa den Historie, og da jeg til sidst var kommen saa vidt, at jeg kunde humpe ud af det med denne Tømmerstok hængt paa Stumpen, saa var jeg med det samme færdig som Soldat og uskikket til alt, hvad der hed ordentligt rørigt Arbejde.

»Det var, kan De vel nok forstaa, kun sørgelige Udsigter for mig, thi jeg var nu kun en stakkels Krøbling, skønt jeg knap var fyldt mine tyve Aar. Alligevel viste det sig snart, at min Ulykke var en forklædt Velsignelse. En Mand, der hed Abel White, og som havde nedsat sig derovre i Indien som Indigo-Planter, manglede en Opsynsmand til at see efter sine Coolier og holde dem til

Arbejdet. Det traf sig, at han var en Ven af min Oberst, der havde interesseret sig en Del for mig siden Ulykkestilfældet, og kort at fortælle, Obersten anbefalede mig meget stærkt til denne Plads, og da Arbejdet mesten Dels skulde udføres paa Hesteryggen, saa var Mangelen af mit Ben ikke nogen stor Hindring; thi jeg havde endnu saa meget Knæ tilbage, at jeg kunde klemme mig godt fast paa en Hest. Det, jeg havde at gøre, var at ride over Plantagen og holde Øje med Folkene, mens de arbejdede, samt melde Dovenkroppene. Lønnen var rigelig, jeg fik et pænt Logis, god Føde og en venlig Behandling i det hele taget, og var kort sagt meget tilfreds med Udsigten til at skulle tilbringe Resten af mit Liv paa Indigo-Plantagen. Mr. Abel White var en flink og venlig Mand, og tit søgte han ind i min lille Hytte for at ryge en Pibe sammen med mig; thi der ovre søger de hvide Folk altid sammen, og selv om det er Herre og Tjener, staar de dog paa en meget hjertelig og fortrolig Fod med hinanden, meget mere end de gør her hjemme.

»Naa, men jeg har nu aldrig haft Lykken med mig ret længe ad Gangen. Pludselig, uden mindste Varsel kom det store Oprør over os. Den ene Maaned laa Indien tilsyneladende saa stille og fredelig som Surrey eller Kent, og den næste var to Hundrede Tusinde sorte Djævle slupne løse, og hele Landet var som et sandt Helvede. Det kender De

naturligvis altsammen, mine Herrer, og vel sagtens meget bedre end jeg, eftersom jeg aldrig har givet mig meget af med at læse, saa jeg kender kun, hvad jeg saa med mine egne Øjne. Vor Plantage laa paa et Sted, der kaldes Muttra tæt ved Grænsen af de nordvestlige Landskaber. Nat efter Nat var hele Himlen rød af de brændende Bungalows, og Dag efter Dag løb Smaaflokke af Europæere med deres Hustruer og Børn gennem vor Ejendom paa Vejen til Agra, hvor de nærmeste Tropper stod.

Men Mr. Abel White var en meget stædig Herre. Han havde sat sig i Hovedet, at hele Historien var bleven meget overdreven, og at den vilde brænde ud lige saa hurtig, som den var blusset op. Han blev siddende paa sin Veranda, drak sin Whiskytoddy og røg sine Keruter, medens hele Landet stod i Luer omkring ham. Naturligvis blev vi hos ham, jeg og Dowson, der tillige med sin Kone besørgede hele Regnskabet og Husholdningen. Naa — en skøn Dag kom da saa ogsaa Katastrofen. Jeg havde været borte paa en langt bortliggende Mark og red langsomt hjemad hen ved Aftenstid, da mit Øje faldt paa noget, der laa sammenbøjet nede i Bunden af en stejl Nullah. Jeg red ned for at se, hvad det var, og den kolde Sved sprang frem paa min Pande, da jeg saa, at det var Dowsons Kone, sønderflænget med Knive og bag efter halvt opædt af Chakaler og vilde Hunde. Lidt længere oppe paa Vejen laa Dowson

selv med Ansigtet nedad, stendød, med en tom Revolver i Haanden og fire Sepoyer liggende tværs over hinanden foran ham. Jeg holdt Hesten an og betænkte mig lidt paa, hvor jeg nu helst skulde ride hen, men i det samme saa jeg en tyk Røg stige op fra Abel Whites Bungalow, og straks derpaa begyndte Flammerne at slikke op gennem Taget. Jeg vidste da, at jeg slet ikke kunde være min gode Herre til nogen Nytte, men at jeg kun vilde kaste mit Liv hen, hvis jeg blandede mig i Sagen. Derfra, hvor jeg sad, kunde jeg se Hundreder af de sorte Djævle, der endnu havde deres røde Soldaterkapper paa, danse rundt om det brændende Hus, medens de vrælede og hylede af Glæde i vilden Sky. Nogle af dem pegede paa mig og et Par Kugler peb forbi mit Hoved. Saa sporede jeg Hesten og satte af Sted tværs over Markerne, og henved Midnat samme Aften befandt jeg mig i Sikkerhed inden for Agras Mure.

Imidlertid viste det sig snart, at det kun var saa som saa med Sikkerheden der ogsaa. Hele Landet var i Oprør, de Indfødte sværmede omkring som Bier. Hvor som helst Englænderne kunde samle sig i en Flok, kunde de holde sig paa saa stor en Plet, deres Bøsser beherskede, men alle andre Steder var de hjælpeløse Flygtninge. Det var en Kamp af Millioner mod Hundreder, og det grueligste af det hele var, at de Mænd, vi kæmpede imod, baade Fodfolk, Ryttere og Artillerister, var

vore egne udvalgte Tropper, hvem vi selv havde ekserseret med og oplært og givet vore Vaaben i Hænde. Ved Agra var der det 3die bengalske Fusilierer, nogle Sikhs, to Eskadroner Kavalleri og et Batteri. Der var bleven dannet et frivilligt Korps af Kontorister, Købmænd og saadanne Folk, og det lod jeg mig optage i med Træben og det hele. Vi drog ud i Begyndelsen af Juli for at møde Oprørerne. Vi traf dem ved Shabyunge og slog dem ogsaa tilbage for en kort Tid, men til sidst slap vort Krudt op, og vi maatte atter trække os tilbage til Byen.

»Det var kun onde Tidender, der indløb til os fra alle Sider — hvilket da heller ikke er saa underligt; thi naar De vil kaste et Blik paa Kortet, vil De se, at vi befandt os lige i Hjertet af det hele. Luknow er knap et Hundrede Kvartmil øst for Agra og Cawnport omtrent lige saa langt mod Syd. Til hver af Kompassets Streger var der ikke andet end Tortur og Mord og Afskyeligheder.

»Agra er en stor By, der er fuld af fanatiske Bramandyrkere og vilde Djævletilbedere af alle Slags, og vor lille Klat Folk forsvandt helt i de snævre krogede Gader. Vor Fører trak derfor over Floden med os og tog Stilling i Agras gamle Fort. Jeg ved ikke, om nogen af Dem nogen Sinde har læst eller hørt noget om dette gamle Fort. Det er et meget underligt Sted, det særeste jeg nogen Sinde har set, og jeg har dog været i adskillige

mærkelige Kroge. For det første er det nu af en kolossal Størrelse. Jeg tror nok, at det er over en Snes Tønder Land stort. Der er en nyere Del, som med Lethed optog hele vor Garnison, med Kvinder, Børn og Forraad, uden at det fyldte stort i den; men denne nyere Del er dog intet at regne med Hensyn til Størrelse i Sammenligning med den gamle, hvor ingen kommer, men som er overladt til Skorpioner og Tusindben og andet Kryb. Den er helt overfyldt af forladte Haller, krogede Gange og lange Korridorer, som gaar ind og ud, saa det er meget let for Folk at fare vild i den. Af denne Grund kom der ogsaa sjælden nogen der over, skønt det nok kunde hænde, at et Selskab med Fakler en Gang imellem hjemsøgte den for at gaa paa Opdagelser.

»Floden strømmer lige forbi Forsiden af det gamle Fort og beskytter det fra den Side; men til de andre Sider er der mange Porte; disse maatte naturligvis bevogtes, og det lige saa vel i den gamle Del som i den, der var besat af vore Tropper. Men vi havde knap nok tilstrækkelig Styrke til at besætte Hjørnerne af Bygningen og betjene Kanonerne, og derfor var det umuligt for os at sætte en ordentlig stærk Vagt ved enhver af de utallige Porte. Vi maatte følgelig nøjes med at organisere et stærkt Vagthold midt i Fortet og saa ellers overlade hver Port til Bevogtning af een hvid Mand og to eller tre Indfødte. Jeg blev udvalgt til visse

Timer hver Nat at passe paa en lille isoleret Port paa den sydvestlige Side af Bygningen. To Sikh Soldater blev sat under min Kommando, og jeg fik Ordre til at affyre min Musket, saa snart der var noget paa Færde, der vilde da, hed det sig, straks komme Hjælp til Stede fra Central-Vagten. Men da denne laa over to Hundrede Skridt fra os, og Rummet imellem os var en Labyrint af Gange og Korridorer, havde jeg dog ikke megen Tiltro til, at de kunde komme tidsnok til at blive til nogen Hjælp i Tilfælde af et rigtigt Angreb.

»Nu — jeg var ganske stolt over, at man havde betroet mig denne lille Kommando, skont jeg kun var en grøn Rekrut og eenbenet oven i Kobet.

I to Nætter holdt jeg Vagt med mine Pendschjaber. Det var høje Folk med et barsk Udseende og begge to gamle Soldater, der fordum havde staaet i Vaaben imod os ved Chilian Wallah. Mahomed Singh og Abdullah Khan var deres Navn, de talede meget godt Engelsk, men jeg fik ikke mange Ord ud af dem. De foretrak at staa for dem selv og plapre sammen hele Natten i deres løjerlige Sikh Sprog. Hvad mig selv angaar, saa plejede jeg at staa uden for Porten og se ned paa den brede, bugtende Flod og paa de blinkende Lys inde i den store Stad. Trommernes Buldren, Tom-tom'ernes Skratten og Oprørernes Hylen og Vræl, for de var for det meste drukne af Opium og Risbrændevin, var tilstrækkelig til hele Natten igennem at minde os om vore far-

lige Naboer paa den anden Side af Floden. Hver anden Time plejede den Officer, der havde Overbefalingen for Natten, at gaa rundt til alle Vagtposterne for at se efter, om alt var i Orden.

»Den tredje Nat, jeg havde Vagt, var meget mørk og blæsende med en fin Støvregn. Det var temmelig uhyggeligt under disse Forhold at staa Time efter Time ude i Portaabningen. Jeg forsøgte den ene Gang efter den anden at faa mine Sikhs til at passiare lidt med mig, men uden at det hjalp stort. Klokken to om Morgenen kom Runden og gav for et Øjeblik lidt Afveksling i Nattens Kedsommelighed. Da jeg fandt, at mine Mænd ikke vare at formaa til at tale, tog jeg min Pibe frem og lagde Musketten ned paa Jorden, medens jeg strøg en Svovlstik.

»Øjeblikkelig havde jeg de to Sikh'er over mig. En af dem snappede Bøssen op og rettede Mundingen mod mit Hoved, medens den anden satte en stor Kniv mod min Strube og hviskende svor, at han vilde skære til i samme Nu, jeg rørte mig.

»Min første Tanke var, at Slynglerne vare i Ledtog med Oprørerne, og at dette var Indledningen til et Angreb. Hvis vor Port kom i Sepoyernes Besiddelse, maatte Fortet falde, det var saa sikkert som noget, og Kvinderne og Børnene vilde da lide samme Skæbne som dem i Cawapore. Maaske De nu tror, at jeg er ved at lave Undskyldninger for mig selv, men jeg giver Dem mit Ord paa, at da

hin Tanke faldt mig ind, medens jeg følte det kolde Staal paa min Hals, aabnede jeg Munden for at give et Skrig fra mig og alarmere Vagten, selv om det skulde blive mit sidste. Manden, der holdt mig, lod imidlertid til at kunne læse mine Tanker, thi lige idet jeg vilde til at skrige, hviskede han: »Gør ingen Støj! Fortet er sikkert nok; der er ingen Oprører-Hunde paa denne Side Floden.«

»Der var noget i hans Stemme, som tydede paa, at han talte sandt, og jeg vidste, at saa snart jeg sagde et Ord, var jeg Dødsens. Det kunde jeg læse mig til i Fyrens brune Øjne. Derfor ventede jeg i Tavshed for at se, hvad det var, de vilde gøre med mig.

»Hør nu, hvad jeg vil sige jer, Sahib,« sagde den højeste og barskeste af de to Soldater, han der hed Abdullah Khan. »Enten maa I gaa med os nu eller ogsaa blive bragt til Tavshed for bestandig; der staar alt for meget paa Spil for os, til at vi kan betænke os paa det. Enten sværger I nu en dyr Ed ved jert Kristenkors paa at staa Last og Brast med os, elier ogsaa skal jer Krop endnu i Nat blive kastet ud i Grøfterne, og vi ville flygte over til vore Brødre i Oprørshæren. Der gives ingen Middelvej. Hvad skal det saa være — Død eller Liv? Vi kan ikke give jer mere end tre Minutter til at betænke jer i, for Tiden gaar, og det maa være bestilt, før Runden kommer igen.«

»Hvorledes skal jeg kunne betænke mig?«

sagde jeg. »I har jo ikke endnu fortalt mig, hvad det er, I forlanger af mig. Men det siger jeg jer dog straks, at hvis det er noget, der gaar ud over Fortets Sikkerhed, saa vil jeg ikke have med det at gøre, i saa Fald kan I lige saa godt støde til straks.«

»Det er ikke noget imod Fortet,« sagde han. »Vi vil bare have jer til at gøre det, som jeres Landsmænd kommer her til dette Land for. Vi vil bare have jer til at blive rig. Hvis I vil være en af vore i Nat, saa sværger vi jer til paa den dragne Kniv og ved den trefoldige Ed, som aldrig nogen Sikh hidtil har brudt, at I skal komme til at dele lige med os. En Fjerdedel af Skatten skal da tilhøre jer. Mere kan I vel ikke forlange.«

»Ja, men hvad er det for en Skat?« spurgte jeg. »Jeg er lige saa villig til at blive rig, som I kan være, naar I blot vil lade mig vide, hvorledes det kan lade sig gøre.«

»Saa sværg da,« sagde han, »ved eders Faders Ben, ved eders Moders Ære, ved eders Tros Kors ikke at løfte Haand imod os hverken nu eller senere.«

»Det sværger jeg,« svarede jeg. »Forudsat at Fortets Sikkerhed ikke trues derved.«

»Saa vil min Kammerat og jeg tilsværge jer, at I skal faa en Fjerdedel af den Skat, som skal deles ligelig imellem os fire.«

»Ja, men vi er jo kun tre,« indvendte jeg.

»Jo, Dost Akbar maa ogsaa have sin Andel. Vi kan forklare jer Sagen, medens vi venter paa dem. Stil du dig hen ved Porten, Mahometh Singh, og giv Signal, naar de kommer. Sagerne staar saaledes, Sahib, og jeg aabenbarer jer det, fordi jeg ved, at en Ed er bindende for en Feringhee, saa at vi kan stole paa jer. Havde I været en Løgner til Hindu, da vilde jert Blod nu have siddet paa Kniven, og jert Lig ligget i Vandet, selv om I havde svoret ved alle Guderne i de falske Templer. Men Sikh'en kender Englænderen, og Englænderen kender Sikh'en. Hør da nu, hvad jeg har at sige.

»Der er en Rajah i de nordlige Provinser, som har megen Rigdom, skønt hans Land kun er lidet. Meget er kommet til ham fra hans Fader og endnu mere ved ham selv, thi han er en lav Natur og samler hellere Guldet, end han spreder det. Da Urolighederne brød ud, vilde han være Ven baade med Løven og Tigeren — baade med Sepoyen og Kompagniets Raj. Men snart syntes det ham dog, at den hvide Mands Undergang var kommen; thi fra hele Landet hørtes der ikke andet end om deres Død og Nederlag. Dog — da han var en meget forsigtig Mand, lagde han saadanne Planer, at hvad der end maatte ske, vilde i det mindste Halvdelen af hans Rigdomme blive levnet ham. Den Del, der bestod i Sølv og Guld, opbevarede han i sit Slots Hvælvinger, men de ædle Stene og kostbare Perler, som han ejede, lagde han i et Jærnskrin

og sendte det med en paalidelig Tjener, der under en Kobmands Forklædning skulde føre det til Agra-Fortet, hvor det skulde blive liggende, indtil Landet kom i Ro. Hvis Oprørerne vandt, vilde han saaledes beholde sine Penge, men hvis Kompagniet gik af med Sejren, vilde hans Juveler blive bevarede for ham. Efter saaledes at have delt sit Mammon, sluttede han sig til Sepoyernes Sag, eftersom de huserede vildt ved hans Grænser. Men eftersom han gjorde dette, mærk jer det, Sahib, blev hans Ejendom hjemfalden til dem, der forbleve tro mod deres Herrer.

»Den forklædte Kobmand, der rejste under Navnet Achmet, befinder sig nu i Byen Agra og ønsker at komme ind i Fortet. Han har en Rejsekammerat, nemlig min Fosterbroder Dost Akbar, der kender hans Hemmelighed. Dost Akbar har lovet ham i Nat at føre ham til en Sideport i Fortet, og han har valgt denne. Her vil han altsaa nu snart komme, og her vil han finde Mahometh Singh og mig ventende paa sig. Stedet er ensomt, og ingen vil vide noget om hans Komme. Verden skal heller ikke herefter vide noget om Kobmanden Achmet, men Rajahens store Skat skal blive delt imellem os. Hvad siger I til det, Sahib?«

»I Worcestershire forekommer et Menneskeliv os en stor og hellig Ting; men helt anderledes er det, naar der er Ild og Blod rundt omkring en, og man er bleven vænnet til at møde Døden ved hvert

Fjed. Om Købmanden Achmet levede eller døde, var en Ting, der var mig fuldstændig ligegyldig, men ved at høre Tale om Skatten optændtes mit Hjerte af Begær efter den, og jeg tænkte paa, hvad jeg kunde blive til i det gamle England, naar jeg ejede den, og hvorledes mine gamle vilde glo sig Øjnene ud af Hovedet, naar de saa deres Døgenigt af en Søn komme hjem med Lommerne fulde af Guldstykker. Jeg havde derfor straks bestemt mig til, hvad jeg vilde gøre. Men Abdullah Khan, der troede, at jeg endnu betænkte mig, trængte endnu mere ind paa mig.

»Husk vel paa, Sahib,« vedblev han, »at hvis denne Mand bliver greben af Kommandanten, saa vil han blive hængt eller skudt, og hans Skat vil Regeringen bemægtige sig, saa at intet Menneske vil faa den ringeste Nytte af den. Men naar vi nu som Fortets Vogtere tager ham, hvorfor skulde vi da ikke lige saa godt tage det andet med? Juvelerne kan jo have det lige saa godt hos os som i Kompagniets Skatkammer, og der vil være nok til at gøre os alle hver for sig til rige Mænd og store Høvdinger. Ingen Sjæl vil faa noget at vide om det; thi vi er her afskaarne fra alle Mennesker. Lejligheden kan ikke tænkes bedre. Sig saa nu, Sahib, om I vil staa Last og brast med os, eller om vi skal betragte jer som Fjende?«

»Jeg gaar med jer i tykt og tyndt,« sagde jeg.

»Det er godt,« svarede han og rakte mig min

Bøsse tilbage. I ser, at vi stoler paa jer; thi eders Ord maa ikke brydes lige saa lidt som vort. Nu har vi altsaa intet andet at gøre end vente paa min Broder og Kobmanden.«

»Ved din Broder noget om, hvad I har i Sinde at gøre?« spurgte jeg.

»Ja. Planen er hans; det er ham, der har funden paa det hele. Men lad os nu gaa hen til Porten og tage Vagt sammen med Mahometh Singh.«

»Det blev ved at regne tæt og stadigt; thi vi havde lige begyndt paa den vaade Tid. Tunge, sorte Skyer drev hen under Himlen, og det var umuligt at se andet end de allernærmeste Omgivelser. En dyb Grav laa lige uden for vor Port; men paa sine Steder var Vandet i den ikke dybere, end at en Mand uden Fare kunde vade over den. Det var underligt for mig at staa der sammen med de to vilde Pendschjaber og vente paa Manden, der gik sin Død i Møde.

»Pludselig opfangede jeg et Glimt af en Blendlygte paa den anden Side af Graven. Lyset forsvandt mellem Jordhobene, men kom igen til Syne og nærmede sig i Retning lige mod os.

»Der er de!« udbrød jeg.

»I maa raabe ham an som sædvanlig, Sahib,« hviskede Abdullah. »Han maa ikke ane noget ondt. Send os ind med ham, saa skal vi besørge Resten, medens I bliver staaende her paa Vagt.

Hold Lygten rede, at I kan lade Lyset falde paa ham, for at vi kan se, om det er den rette.«

Lyset var stadig kommen nærmere, snart standsende og snart igen skridende frem, indtil jeg til sidst kunde skelne to mørke Skikkelser paa den anden Side Graven. Jeg lod dem stavre ned ad den stejle Skraaning, vade gennem Vandet og klavre halvvejs op til Porten, for jeg raabte dem an.

»Hvem der?« sagde jeg med dæmpet Stemme.

»Venner!« lød Svaret. Jeg drog Skærmen fra min Blendlygte og kastede en klar Lysstribe lige paa dem. Den forreste var en vældig stor Sikh med et tykt, sort Skæg, der bølgede lige ned til hans Bælte. Naar jeg undtager de Kæmper, jeg har set for Penge, har jeg aldrig truffet paa saa stor en Mand. Den anden var en lille, fed, trivelig Fyr, med en stor gul Turban og en Byldt i Haanden, indsvøbt i et Shawl. Det lod til, at han var meget bange, thi hans Hænder rystede, som om han havde Feber, og han drejede i et Væk Hovedet til højre og venstre og stirrede omkring sig med sine to smaa skinnende Øjne, som en Mus, der vover sig ud af sit Hul. Jeg gyste ved Tanken om, at han skulde slaas ihjel, men saa tvang jeg mig til at tænke paa Skatten, og gjorde mit Hjerte haardt som Flint. Da han saa mit hvide Ansigt, udstødte han et dæmpet Frydeskrig og løb hen imod mig.

»Eders Beskyttelse, Sahib,« pustede han, »eders

Beskyttelse for den ulykkelige Købmand Achmet. Jeg er rejst tværs over Rajputana for at søge Sikkerhed i Agra-Fortet. Jeg er bleven plyndret og pryglet og udskældt, fordi jeg har holdt med Kompagniet. Men dette er en velsignet Nat; thi nu er jeg atter i Sikkerhed — jeg og mine faa, fattige Ejendele.«

»Hvad har I der i eders Byldt?« spurgte jeg.

»Et Jærnskrin,« svarede han, »som kun indeholder et Par faa Familiesager, der slet ikke have nogen Værdi for andre, men som jeg dog nødig vil miste. Dog er jeg ingen Tigger, og jeg skal belønne eder anstændig, unge Sahib, og eders Høvedsmand tillige, hvis han vil forunde mig den Beskyttelse, jeg begærer.«

»Jeg kunde ikke holde ud at tale længere med denne Mand. Jo mere jeg saa paa hans fede, forskræmte Ansigt, des afskyeligere forekom det mig, at vi med koldt Blod skulde myrde ham. Det var bedst saa hurtig som mulig at faa Ende paa det.

»For ham til Hovedvagten,« sagde jeg. De to Sikh'er traadte hen en paa hver Side af ham, og Kæmpen gik bag ved, idet de vandrede ind gennem den mørke Port. Aldrig har nogen været tættere omringet af Døden. Jeg blev staaende i Porten med Lygten.

»Jeg kunde høre deres taktfaste Fjed lyde gennem de tomme Gange. Pludselig blev det stille, og derefter hørte jeg Raab og Støj som af Mennesker,

der brødes. Et Øjeblik efter hørte jeg til min store Rædsel et Menneske komme styrtende hen imod mig. Jeg lod Lygtens Skin falde ned gennem den lange Gang og saa nu, at den fede Mand kom farende som en Vind; han havde et fælt Saar tværs over Ansigtet, og lige bag efter ham kom den store, sortskæggede Sikh springende som en Tiger med en blinkende Kniv i Haanden. Aldrig har jeg set noget Menneske løbe saa hurtig som denne lille Købmand. Han fik større og større Forspring, og jeg kunde se, at hvis han naaede forbi mig og kom ud i det fri, da vilde han endnu kunne redde sig.

»Jeg ynkedes et Øjeblik over ham; men straks derefter gjorde Tanken om hans Skat mig igen haard og ubarmhjertig. Jeg kastede min Bosse imellem Benene paa ham, idet han for forbi mig, og han rullede overende som en skudt Hare. Før han igen kunde komme paa Benene, var Sikh'en over ham og begravede to Gange sin Kniv i hans Side. Manden gav ikke en Lyd fra sig og rørte ikke et Lem, men blev liggende, hvor han var falden. Jeg er nær ved at tro, at han har brækket Halsen, idet han faldt. I ser, mine Herrer, at jeg holder mit Løfte og fortæller jer det hele, akkurat som det gik til, kvad enten det tjener til min Undskyldning eller ej.«

Her standsede han og rakte den lænkede Haand ud efter Glasset med Whisky og Vand, som Holmes havde lavet sammen til ham. Hvad mig angaar, da

tilstaar jeg, at Manden indgod mig stor Rædsel, ikke alene paa Grund af den afskyelige Forbrydelse, han havde deltaget i, men endnu mere, fordi han fortalte om den paa en saa fræk og ligegyldig Maade. Hvilken Straf han saa end kunde have i Vente, kunde han ikke gøre Regning paa nogen Medfølelse fra min Side. Sherlock Holmes og Jones sad med Hænderne paa Knæerne, meget stærkt optagne af Historien, men med den samme Afsky udtrykt i deres Ansigter. Han har sikkert lagt Mærke til dette; thi der var et Anstrøg af Trods i hans Stemme og Væsen, da han atter begyndte.

»Ja, det var naturligvis en slet Handling — men jeg gad vide, hvor mange, der i mit Sted vilde have bortvist en Andel af en saadan Skat, naar de vidste, at det vilde koste dem Livet. Og blev jeg ikke slaaet ihjel af Sikh'erne, saa vilde jeg dog miste min Hals, naar han undslap ind til Fortet; thi da vilde jo hele Historien komme for Dagen, og jeg vilde blive stillet for en Krigsret og skudt. Det var saa sikkert som noget; for Folk var ikke meget omme over Menneskeliv i den Tid.«

»Gaa kun videre med Deres Historie,« sagde Holmes kort.

»Naa — vi bar ham saa ind, gjorde Abdullah, Akbar og jeg. Han havde en ganske antagelig Vægt, endskønt han ikke var ret lang. Mahometh Singh blev tilbage for at passe paa Døren. Vi førte ham hen til et Sted, som Sikh'erne allerede havde

lavet i Stand. Det var et Stykke borte, hvor en kroget Gang førte til en stor, tom Hal, hvis Murstensvægge vare ved at falde sammen. Lergulvet var sunket sammen paa et Sted, saa at der var fremkommen en Slags Grav, og der lagde vi saa Købmanden Achmet og dækkede ham til med løse Murbrokker. Da det var i Orden, vendte vi alle tilbage til Skatten.

»Den laa der, hvor han havde ladet den falde, da han først blev overfaldet. Skrinet var det samme som det, der nu ligger paa eders Bord. En Nøgle hang i en Silkesnor ved den udskaarne Hank paa Laaget. Vi aabnede dette, og Lygtens Lys funklede og flimrede paa en Samling af Ædelstene og Perler, som dem man læser om i Tusind og een Nat. Vore Øjne blendedes helt ved at se paa den. Da vi havde mættet vort Blik, tog vi dem ud allesammen og skrev dem op paa en Liste. Der var hundrede og tre og fyrretyve Diamanter af det reneste Vand, deriblandt en, som, saa vidt jeg ved, er bleven kaldet »Stormogulen«, og som siges at være den næststørste af de Diamanter, der eksisterer. Derhos var der syv og halvfemsindstyve smukke Smaragder, og hundrede og halvfjerdsindstyve Rubiner, af hvilke mange dog var temmelig smaa. Endvidere var der fyrretyve Karfunkler, to Hundrede og ti Saffirer, en og tresindstyve Agater og en stor Mængde Beryller, Onyxer, Turkiser og andre Stene, som jeg den Gang slet ikke kendte Navnene paa; men som

jeg senere fik mere Kendskab til. Desforuden var der omtrent tre Hundrede meget smukke Perler, af hvilke de tolv vare indfattede i et Diadem. Men for Resten vare de tagne ud af Skrinet, da jeg atter fik fat i det.

»Da vi havde talt og sorteret vor Skat, lagde vi den tilbage i Skrinet og bar dette tilbage til Porten for at vise Mahometh Singh det, og derefter gentog vi højtidelig vor Ed at holde trofast sammen og bevare vor Hemmelighed. Vi blev enige om at skjule det hele paa et sikkert Sted, indtil Landet kom i Ro igen, og derpaa at dele det ligelig imellem os. Det vilde ikke være til nogen Nytte at dele det straks; thi hvis saa store Kostbarheder fandtes paa os, maatte det uundgaaelig vække Mistanke, og der var intet Sted i Fortet, hvor vi med Tryghed kunde gemme Skatten. Vi bar derfor Skrinet hen til den samme Hal, hvor vi havde begravet Liget, og i den bedst bevarede Mur der gjorde vi et Hul, hvor vi satte det ind. Vi optegnede Stedet nøjagtigt, og næste Dag tegnede jeg fire Planer, en til hver af os, og satte vi fires Tegn paa Foden af hver Tegning, thi vi havde svoret, at hver enkelt af os altid skulde handle for de andres Sag, saa at ingen gjorde sig nogen Fordel paa de øvriges Bekostning. Jeg kan lægge Haanden paa Hjertet og med god Samvittighed sværge, at jeg aldrig nogen Sinde har brudt denne Ed.

»Naa — det er jo overflødigt at fortælle I

Herrer, hvad Enden blev paa den indiske Opstand. Efter at Wilson havde taget Delhi og Sir Colin havde undsat Lucknow, var Braadden taget fra Oprørerne. Der kom friske Tropper strømmende til, og Nanna Sahib trak sig tilbage over Grænsen. En Hærafdeling under Anførsel af Oberst Greathed kom i Ilmarsch til Agra og forjog Pandierne fra den. Det lod til, at Landet nu skulde faa Fred, og vi fire begyndte at haabe paa, at Timen var nær, da vi i Sikkerhed kunde komme af Sted med vort Bytte. Men pludselig tilintetgjordes dette Haab derved, at vi bleve fængslede som Achmets Mordere.

Dette gik saaledes til. Da Rajahen betroede Achmet sin store Skat, gjorde han det, fordi han vidste, at han var en meget paalidelig Mand. Men derovre i Østen er Folk meget mistroiske og forsigtige, og hvad gør derfor Rajahen — han sætter en endnu mere paalidelig Tjener til at udspejde den første. Denne Mand fik Befaling til aldrig at tabe Achmet af Syne, og han fulgte ham derfor som hans Skygge. Han kom ogsaa bag efter ham hin Nat og saa ham passere gennem Porten. Naturligvis troede han da, at han havde fundet et Fristed i Fortet og bad selv den næste Dag om at blive indladt der, men da han var kommen ind, kunde han ikke finde mindste Spor af Achmet. Dette forekom ham saa sælsomt, at han betroede sig til en Sergeant, der atter fortalte det til Kommandanten. Der blev anstillet nøjagtige Undersøgelser, og Liget

blev fundet. Saaledes gik det til, at vi, i det Øjeblik, da vi troede alt vel forvaret, alle fire bleve fængslede og bragte i Forhør som anklagede for Mord — de tre af os, fordi det var os, der havde bevogtet Porten hin Nat, og den fjerde, fordi det blev bevist, at han havde fulgt med den myrdede. Men i Forhøret kom der ikke et eneste Ord frem om Juvelerne; thi Rajahen var under Krigen bleven dreven ud af Landet, saa der var ingen, som havde nogen Interesse af dem. Mordet derimod blev tydelig bevist, og det var klart, at vi alle vare medskyldige i det. De tre Sikh'er bleve da idømte Straffearbejde paa Livstid, medens jeg blev dømt til Døden. Dog blev min Dom senere formildet, saa at jeg fik samme Straf som de andre.

Det var en underlig Stilling, vi nu befandt os i. Alle fire gik vi der med Lænker om Benene og med meget lille Udsigt til at komme ud igen, medens vi hver for sig bar paa en Hemmelighed, der kunde sætte os i Stand iil at bo i et Palads, hvis vi blot kunde komme til at gøre Brug af den. Det var nok til at ærgre Livet af en Mand, at maatte taale Spark og Stød og Skældsord af enhver grøn Opsynsmand, og at maatte leve paa Ris og Vand, naar en enorm Formue var tilrede uden for og kun krævede at blive samlet op. Det var mer end nok til at berøve et Menneske Forstanden; men jeg har altid været haardhudet og udholdende, og derfor

taalte jeg det altsammen og ventede paa, at min Tid skulde komme.

»Endelig mente jeg da ogsaa, at den var kommen. Jeg blev flyttet fra Agra til Madras og derfra igen til Blair Øen i Andamanerne. Der er meget faa hvide Deporterede i denne Straffekoloni, og da jeg lige fra Begyndelsen havde opført mig godt, tillod man mig snart adskillige Friheder. Der blev overladt mig en lille Hytte i den lille By Hope, som ligger paa Harriet Bjærgets Skraaning, og jeg blev meget overladt til mig selv. Det var et uhyggeligt, febersvangert Sted, og hvor vi kom, hjemsøgtes vi af vilde, menneskeædende Indfødte, der altid vare rede til at puste en forgiftet Pil efter os, naar de kunde se deres Snit. Vi gravede Grøfter, opkastede Diger, plantede Yams og havde mange andre Ting at gøre, saa vi vare travlt beskæftigede, saa lang Dagen var; men om Aftenen havde vi lidt Tid for os selv. Iblandt andet lærte Lægen mig at tillave forskellige Slags Lægemidler, og paa den Maade lagde jeg mig efter en Del af hans Lærdomme og Raad. Hele Tiden var jeg paa Vagt efter en Lejlighed til at slippe bort; men Andamanerne ligger mange, mange Mil fra den nærmeste Kyst, og der er næsten aldrig ordentlig Vind i disse Farvande, saa det var omtrent umuligt at flygte derfra.

Lægen, Dr. Somerton, var en livlig og selskabelig anlagt ung Mand, og de andre unge Officerer kom tit til ham om Aftenen og spillede Kort.

Værelset, hvor jeg plejede at tilberede Lægemidlerne, stødte lige op til hans Dagligstue, og i Døren derind til var der et lille Vindue. Tit, naar jeg følte mig ensom, slukkede jeg Lampen i Værelset, hvor jeg opholdt mig, og stillede mig hen ved Vinduet, hvor jeg kunde se dem spille og lytte til deres Tale. Jeg holder selv meget af at spille Kort, og det var næsten lige saa godt som selv at spille, naar jeg saaledes stod og saa paa dem. Der var Major Sholto, Kaptajn Morstan og Lieutenant Bromley Brown, som havde Kommando over de indfødte Tropper, og endvidere Doktoren selv og et Par andre Embedsmænd, gamle snedige Fyre, der vare voldsomt drevne i al Slags Spil. Det var meget hyggelige, smaa Selskaber at overvære.

»Nu var der en Ting, som jeg meget snart blev opmærksom paa, og det var, at Soldaterne altid plejede at tabe og Civilisterne at vinde. Jeg vil ikke dermed sige, at der var noget uærligt ved Spillet; men det slog altid til. Disse Fange-Embedsmænd havde ikke bestilt stort andet end spille Kort lige fra den Dag, de kom til Andamanerne, og de kendte hinandens Spil paa en Prik, medens de andre kun spillede for at faa Tiden til at gaa og kastede Kortene til efter den øjeblikkelige Indskydelse. Aften efter Aften gik Officererne hjem med Lommerne adskillig lettere, end de kom, men jo mere de bleve blankede af, des mere ivrige vare de paa at fortsætte. Allermest gik det dog ud over Major Sholto.

Han plejede at begynde med smaa Indsatser, men eftersom han tabte, blev de større og større, saa at han gerne endte med betydelige Summer. En Gang imellem vandt han lidt, saa at han rigtig blev opsat paa at forcere Spillet, men saa endte det altid med, at han tabte endnu værre end før. Om Dagen vandrede han omkring og lod sit onde Humør gaa ud over de Deporterede og tordnede og lynede over dem, saa det var en Gru, og tillige slog han sig til Flasken for at slukke Ærgrelserne.

»En Aften havde han tabt endnu mere end sædvanlig. Jeg sad i min Hytte, da han og Kaptajn Morstan kom stavrende hjemad til deres Kvarter. De vare Hjertens Venner disse to, og vare uadskillelige. Majoren gik og rasede over sit Tab.

»Det er forbi med mig, Morstan,« sagde han, idet de passerede min Hytte. »Jeg maa sende mine Papirer ind; jeg er en ødelagt Mand.«

»Vrøvl, gamle Dreng!« sagde den anden og slog ham paa Skulderen. »Det er gaaet galt nok med mig; men —« mere kunde jeg ikke høre, men det var ogsaa nok til at give mig en Del at tænke paa.

»Et Par Dage efter gik Majoren og drev om nede ved Strandbredden, og jeg greb da Lejligheden til at give mig i Snak med ham.

»Jeg vilde gerne bede Dem om et godt Raad, Hr. Major,« begyndte jeg.

»Naa, Small, hvad er der?« spurgte han og tog Cigaren af Munden.

»Jeg vilde gerne spørge Hr. Majoren, hvad for en Person en skjult Skat rettelig bør overleveres til. Jeg ved, hvor der ligger en halv Million, men da jeg ikke kan faa Nytte af den selv, saa mener jeg, at det kunde være rigtigst at overgive den til rette Vedkommende, saa kunde det jo være, at de vilde skaffe mig lidt Afkortning i min Tid.«

»En halv Million, Small?« gispede han og saa vist paa mig for at se, om jeg talte alvorlig.

»Ja, en halv Million mindst, Sir — i Ædelstene og Perler. Den ligger parat til hver den, som vil grave den op; thi den rette Ejermand er landflygtig og maa ikke eje den, saa den tilhører ham, som tager den først.«

»Til Regeringen, Small,« stammede han; »til Regeringen!« Men han sagde det paa en saadan Maade, at jeg tydelig kunde forstaa, jeg havde faaet Hold i ham.

»De mener altsaa, Sir, at jeg skal gaa hen og melde Guvernøren det?« spurgte jeg rolig.

»Nej, nej, det er ikke værd at gøre noget overilet, saa kunde du gerne fortryde det bag efter. Lad mig høre hele Historien, Small; sig mig alt, hvad du ved.«

»Jeg fortalte ham det hele, men med nogle smaa Forandringer, saa at han ikke kunde kende Stederne. Da jeg var færdig, blev han staaende stok stille helt henfalden i Tanker. Jeg kunde se paa hans Ansigt, at der stod en svær Kamp hos ham.

»Dette her er en meget vigtig Sag, Small,« sagde han saa til sidst. »Du maa ikke sige et eneste Ord til nogen om den, saa skal jeg med det første tale med dig om den igen.«

»To Nætter efter kom han og hans Ven, Kaptajn Morstan, til min Hytte midt om Natten og havde en Lygte med.

»Jeg vilde gerne have, at Kaptajn Morstan ogsaa skulde høre den Historie fra dine egne Læber, Small,« sagde han.

»Jeg gentog den, som jeg havde fortalt den før.

»Den lyder meget troværdig, ikke sandt?« sagde han. »Vi kan nok stole paa, at den er rigtig.«

»Kaptajn Morstan nikkede.

»Hør nu engang, Small,« sagde Majoren. »Min Ven her og jeg har talt med hinanden om det hele, og vi er kommen til den Slutning, at din Hemmelighed næppe kan vedrøre Guvernementet, men er en privat Sag, som kun vedkommer dig selv, og som du altsaa kan gøre ved, hvad du selv finder for godt. Men nu er Spørgsmaalet — hvad forlanger du for den. Vi er nemlig tilbøjelige til at overtage den og i det mindste undersøge den nærmere, hvis vi kan blive enige om Betingelserne.« Han forsøgte at tale i en ligegyldig Tone, men hans Øjne skinnede af Gridskhed og Spænding.

»Nu, hvad det angaar, I Herrer,« svarede jeg, idet jeg ogsaa forsøgte at tage det ligegyldigt, skønt

jeg var lige saa ophidset som de andre, »saa er der jo kun een Pris, som en Mand i min Stilling kan forlange. Jeg kræver, at De hjælper mig til min Frihed, og at De ligeledes skaffer mine tre Kammerater deres. Saa vil vi optage Dem som Partnere og give Dem en Femtedel, som De kan dele efter Overenskomst.«

»Hm!« sagde han. »En Femtedel! Det er egentlig ikke meget fristende.

»Aah, der vil dog blive et halvt Hundrede Tusinde til hver,« sagde jeg.

»Men hvorledes kan vi skaffe dig Friheden? Du ved jo meget godt, at du der forlanger en Umulighed.«

»Nej, aldeles ikke,« svarede jeg. »Jeg har udtænkt det hele lige indtil den mindste Enkelthed. Det eneste, der stiller sig i Vejen for vor Flugt er, at vi ikke kan faa fat i nogen Baad, der er stor nok til vor Overfart, eller i saa megen Proviant, at den kan holde ud i saa lang Tid. Men der er fuldt op af Smaajagter i Calcutta eller Madras, som passer fortrinlig til vort Forehavende. Bring en af dem over. Vi vil nok kunne komme om Bord i den herfra ved Nattetide, og naar De saa vil sætte os af paa et eller andet Sted paa den indiske Kyst, saa har De udført Deres Del af Arbejdet.«

»Naar der endda kun var een,« sagde han.

»Alle eller ingen,« svarede jeg. »Vi have

svoret at være trofaste mod hinanden. Vi maa altid handle i Fællesskab.«

»Der ser du, Morstan,« sagde han, »at Small er en ordholden Mand; han fornægter ikke sine Venner. Ham maa vi kunne stole paa.«

»Det er en muggen Sag,« svarede den anden. »Men som du siger, Pengene kan nok erstatte vore Officerspatenter.«

»Nu vel, Small,« sagde Majoren, »vi gaar ind paa dit Forlangende. Men først maa vi naturligvis overbevise os om, at det er sandt, hvad du har sagt. Sig os, hvor Skrinet er skjult, saa skal jeg se at faa Orlov og rejse tilbage til Indien med Maanedsbaaden for at forhøre mig nærmere om Sagen.«

»Nej, stop lidt,« sagde jeg, idet jeg blev roligere, alt som han blev ivrigere. »Jeg maa først have mine tre Kammeraters Tilladelse. Jeg siger Dem jo, at det er os alle fire eller ingen af os, og —«

»Sludder!« afbrød han mig. »Hvad har de tre sorte Bæster at gøre med vor Aftale?«

»Enten de er sorte eller blaa, saa staar de Last og Brast med mig, og jeg skiller ikke min Sag fra deres.«

»Naa, det endte saa med, at der blev aftalt et andet Møde, ved hvilket Mahometh Singh, Abdullah Khan og Dost Akbar alle vare til Stede. Vi underhandlede atter om det forfra og kom til sidst til

Enighed. Vi skulde forsyne begge Officererne med Kort og Planer over den Del af Agra Fortet, hvor Skatten var, og mærke det Sted paa Muren, hvor den var skjult. Derefter skulde Major Sholto gaa til Indien for at prøve Sandheden af vor Historie. Fandt han Skrinet, skulde han lade det blive der og derefter sende en lille Jagt forsynet med Proviant til en længere Rejse, den skulde holde sig krydsende ud for Rutland Øen, og vi skulde saa se at flygte ud til den, hvorefter han skulde vende tilbage til Tjenesten. Saa skulde Kaptajn Morstan søge om Orlov og møde os i Agra, hvor vi skulde dele Skatten saaledes, at han fik baade sin og Major Sholtos Part. Alt dette beseglede vi med de højtideligste Eder, som Tanken kunde opfinde, og Læberne udtale. Jeg sad oppe hele Natten og arbejdede med Pen og Blæk, og om Morgenen havde jeg de to Kort færdige og undertegnet med de fires Tegn — det vil sige Abdullahs, Akbars, Mahometh's og mit.

»Nu vel, mine Herrer, jeg trætter Dem nok med min lange Historie, og jeg ved, at min Ven Mr. Jones er utaalmodig efter at faa mig stuvet ned i Sikkerhed i sin Kachot, derfor skal jeg gøre mig færdig, saa hurtig jeg kan. Skurken Sholto tog af Sted til Indien, men han kom aldrig mere tilbage. Kaptajn Morstan viste mig kort efter hans Navn paa en Passagerliste fra en af de store Dampbaade, der gaar til England. Hans Onkel var død

og havde efterladt ham en stor Formue, og derfor havde han taget sin Afsked. Kort efter tog Morstan over til Agra og fandt, som vi jo nok havde ventet, at Skatten var taget. Skurken havde stjaalet det hele og ikke opfyldt en eneste af de Betingelser, mod hvilke vi havde solgt ham Hemmeligheden.

»Fra den Dag levede jeg alene for min Hævn. Jeg tænkte kun paa den om Dagen og grublede paa den om Natten, den blev en alt overvældende, mægtig Lidenskab hos mig. Jeg brød mig ikke det mindste om Lov eller om Galgen. At flygte bort, at opspore Sholto, at lægge min Haand paa hans Hals — det var min eneste Tanke. Selv Agra-Skatten blev en underordnet Ting for mig i Sammenligning med den at dræbe Sholto.

»Naa — jeg har foresat mig mange Ting i mit Liv, og jeg har ogsaa udført dem; men det varede mange og lange og sure Aar, før Hævnens Time endelig slog. Jeg har jo fortalt, at jeg havde lagt mig en Del efter Lægekunsten. En Dag, da Dr. Somerton laa syg af Feber, blev en lille Andamaner samlet op af nogle af Fangerne ude i Skoven. Han var ved at opgive Aanden og havde derfor slæbt sig hen til et ensomt Sted for at dø. Jeg tog ham under Behandling, skønt han var lige saa bidsk og afskyelig som en Slangeunge, og efter et Par Maaneders Forløb havde jeg virkelig faaet ham stablet paa Benene igen. Han viste sig meget taknemlig imod mig, jeg kunde knap formaa ham til

at gaa tilbage til sin Skov igen, thi han vilde altid gaa bag efter mig ligesom en Hund, og om Natten laa han for det meste uden for min Hytte. Jeg lærte lidt af hans løjerlige Sprog af ham, og det bevirkede, at han sluttede sig endnu nøjere til mig.

Tonga — thi det var hans Navn — var en dygtig Fisker og ejede en stor rummelig Kano. Da jeg saa, hvor stor Hengivenhed, han var kommen til at nære for mig, saa at han vilde gøre alt for at tjene mig, gik det op for mig, at han kunde hjælpe mig til at flygte. Jeg talte med ham om Sagen. Han skulde paa en bestemt Nat bringe sin Baad ned til et gammelt Værft, der aldrig blev ordentlig bevogtet, og der skulde han tage mig om Bord. Endvidere paalagde jeg ham at forsyne Kanoen godt med Vand, Yams, Kokes- og Jordnødder.

»Han var paalidelig nok, den lille Tonga, ingen har nogen Sinde ejet en mere trofast Kammerat, og paa den aftalte Nat lagde han ogsaa til med sin Baad nede ved Værftet. Men det traf sig nu, at der alligel var en af Fangevogterne dernede, en skurkagtig Pathaner, der aldrig havde ladet en Lejlighed til at krænke og skade mig gaa ungttet hen. Ham havde jeg ogsaa tit svoret Hævn, og nu havde jeg endelig faaet Lejlighed til at fuldbyrde den. Det var, som om Skæbnen havde ført ham paa min Vej, for at jeg kunde betale min Gæld, før jeg forlod Øen. Han stod paa Bredden med Ryggen

imod mig og med Karabinen paa Skulderen. Jeg saa mig omkring efter en Sten til at knuse hans Hoved med, men der var ingen at opdage.

»Da faldt det mig pludselig ind, at jeg havde et bedre Vaaben langt nærmere ved Haanden. Jeg satte mig ned i Mørket og spændte mit Træben af. Med tre lange Hop var jeg dernæst henne hos ham. Han kastede Karabinen til Kinden, men jeg gav ham et saa eftertrykkeligt Slag i Hovedet, at hele den forreste Del af Hjerneskallen knustes. De kan endnu se Bulen i Træbenet, der hvor det ramte ham. Vi styrtede begge to til Jorden, thi efter det drabelige Slag kunde jeg ikke holde Balance; men da jeg kom op igen, laa han paa Stedet stendød. Saa skyndte jeg mig ned til Baaden, og en Time efter vare vi et godt Stykke ude paa Havet. Tonga havde bragt alle sine Ejendele med sig, baade sine Vaaben og sit Gods. Iblandt andet havde han ogsaa et langt Bambusspyd og nogle Kokosmaatter, af hvilke jeg tilriggede os en Slags Sejl. I ti Dage drev vi omkring haabende paa, at Lykken skulde være os gunstig, og paa den ellevte blev vi da ogsaa samlede op af et Sejlskib, der gik fra Singapore til Jedda med en Ladning Malay Pilegrimme. Det var en meget medgørlig Besætning, og det lykkedes straks Tonga og mig at komme til Rette med dem. De havde i det mindste een god Egenskab, den nemlig, at de lod os skøtte os selv uden at gøre os noget Spørgsmaal.

»Naa — skulde jeg fortælle Dem alle de Eventyr, som min lille Kammerat og jeg gennemgik, vilde De vist blive meget utilfredse, for saa maatte jeg beholde Dem her til den lyse Morgen. Vi drev vidt omkring i Verden, og altid indtraf der en eller anden Hændelse, der holdt os borte fra London. Men ingen Sinde tabte jeg dog mit Maal af Syne. Jeg drømte stadig om Sholto om Natten og over hundrede Gange har jeg i Søvne taget Livet af ham. Endelig for tre—fire Aar siden naaede vi at sætte Foden paa Englands Grund. Det faldt mig ikke vanskeligt at opspore, hvor Sholto boede, og jeg gav mig straks i Færd med at opdage, om han havde gjort Skatten i Penge, eller om han endnu ejede den. Jeg gjorde mig gode Venner med nogen, som kunde hjælpe mig — jeg nævner ingen, thi jeg vil ikke have, at andre skal komme i Forlegenhed for min Skyld — og jeg fandt snart, at han endnu havde alle Juvelerne. Saa prøvede jeg paa at komme til ham, og prøvede det paa mange Maader, men han var snu og forsigtig, foruden sine Sønner havde han altid to berømte Boksere og sin Khilmutgar til at holde Vagt ved Huset.

»Saa en Dag fik jeg at vide, at han laa for Døden. Jeg skyndte mig øjeblikkelig til Haven, helt vanvittig ved den Tanke, at han paa den Maade skulde siippe fra mig, og da jeg kom hen til Vinduet og kiggede ind, saa jeg ham ligge i Sengen og de to Sønner staa en ved hver Side af ham. Det

var min Hensigt at bryde ind og i min Fortvivlelse gaa løs paa dem alle tre, men endnu mens jeg stod og stirrede paa ham, saa jeg ham falde sammen og vidste da, at det var forbi med ham. Alligevel brød jeg ind i hans Værelse samme Nat og gennemsøgte hans Papirer for at se, om der var nogen Redegørelse for, hvor han havde gemt vore Juveler; men der var ikke een Linie om det, og jeg maatte gaa bort med uforrettet Sag, saa vild og bitter i Sindet, som et Menneske kan blive. For jeg forlod Huset, kom jeg til at tænke paa, at hvis jeg nogen Sinde mødte mine Venner Sikh'erne igen, vilde det glæde dem at høre, at jeg havde efterladt et Minde om vort Had, derfor nedkradsede jeg vort Mærke, de fires Tegn, paa et Stykke Papir, ligesom der havde staaet paa vore Kort, og hængte det paa hans Bryst. Det var dog for meget, syntes jeg, at han skulde blive ført til Graven uden noget som helst Tegn fra de Mennesker, som han havde bedraget og plyndret.

»Vi tjente paa den Tid vort Brød derved, at jeg paa Markeder og andre saadanne Steder fremviste den stakkels Tonga som en vild Menneskeæder. Han slugte sit raa Kød og dansede sine Krigsdanse, mens Folk saa paa det, og oven paa en saadan Forestilling havde vi for det meste en Hat fuld af Kobbermønter. Jeg vedblev at faa Besked om alt, hvad der foregik i Pondicherry Landstedet, og i nogle Aar hændte der ikke noget af Betyd-

ning, naar undtages det, at de altid var paa Jagt efter Skatten. Men saa til sidst kom dog det, vi havde ventet efter saa længe. Skatten blev funden. Den var øverst oppe i Huset oven over Mr. Bartholomæus's kemiske Laboratorium. Jeg indfandt mig naturligvis straks og saa paa Stedet, men jeg kunde ikke indse, hvorledes jeg med mit Træben skulde kunne komme derop. Imidlertid fik jeg noget at vide om en Lem oppe paa Taget, og tillige blev det sagt mig, hvornaar Mr. Sholto spiste til Aften. Jeg mente da, at jeg ved Tongas Hjælp nok skulde kunne faa fat i det, vi nu i saa mange Aar havde higet efter.

»Jeg tog ham med mig derhen og bandt et langt Reb om Livet paa ham. Han kunde klatre som en Kat og kom snart op paa Taget og ind igennem det, men nu vilde Ulykken, at Bartholomæus Sholto endnu var i sit Værelse. Det kom til at gaa ud over ham selv. Tonga mente, at han havde gjort noget meget fortjenstfuldt ved at dræbe ham, thi da jeg ved Hjælp af Rebet var kommen op, fandt jeg ham spankende omkring deroppe saa stolt som en Paafugl. Han blev meget forbavset, da jeg slog efter ham med Rebenden og forbandede ham for hans Blodtørst.

»Jeg tog nu Skrinet med Skatten og firede det ned, hvorpaa jeg selv lod mig glide ned, efter først at have efterladt de fires Tegn paa Bordet for at vise, at Juvelerne nu til sidst vare komne tilbage

til dem, der havde mest Ret til dem. Derefter trak Tonga Rebet op, lukkede Vinduet og klavrede ned den Vej, han var kommen op.

»Og nu er der vel ikke mere at fortælle Dem, for Resten kender De jo. Jeg havde hørt en Færgemand tale om, hvor hurtig Smiths *Aurora* var, og derefter tænkte jeg, at det vilde være en Baad for os. Jeg gjorde Aftale med gamle Smith om at føre os ud til vort Skib imod en rigelig Betaling. Han kunde vel nok forstaa, at der var noget muggent ved Sagen, men der var ikke Tale om, at han ellers kendte noget til vor Hemmelighed. Alt dette er den rene, skære Sandhed, og naar jeg fortæller Dem det, mine Herrer, saa er det ikke for at more Dem eller gøre mig interessant — for jeg har ikke noget at være Dem taknemlig for — men fordi jeg mener, at det tjener bedst til mit Forsvar ikke at holde det mindste tilbage, men lade hele Verden vide, hvor slet jeg er bleven behandlet af Major Sholto, og hvor uskyldig jeg er i Mordet paa hans Søn.« —

»En højst mærkværdig Beretning,« sagde Sherlock Holmes. »En passende Indledning til denne meget interessante Sag. I den sidste Del af Deres Fortælling er der dog slet intet nyt for mig med Undtagelse af, at De medbragte Deres eget Reb; det vidste jeg ikke. Jeg stolede for Resten paa, at Tonga havde mistet alle sine forgiftede Pile; men

han skod dog paa os med en, mens vi satte efter Dem i Baaden.«

»Han havde ogsaa mistet dem alle Sir, med Undtagelse af den, der var i hans Pusterør.«

»Ah, ja naturligvis!« udbrød Holmes; »det havde jeg ikke tænkt paa.«

»Er der ellers andre Ting, som De ønsker Oplysning om?« spurgte den Deporterede høflig.

»Nej Tak, der er ikke mere,« svarede min Husfælle.

»Naa, Holmes,« sagde Athelney Jones, »De er en Mand, som vi gerne vil føje os efter, og vi ved jo allesammen, at de er en stor Forbryder-Kender; men Pligt er nu engang Pligt, og jeg har strakt mig saa vidt, som jeg paa nogen Maade kunde for at efterkomme Deres egne og Deres Vens Ønsker. Jeg vil føle mig en Del mere rolig, naar vi har vor Historiefortæller her under Laas og Lukke. Cab'en venter endnu, og der staar to Betjente dernede ved Trappen. Jeg er Dem begge to meget forbunden for Deres Hjælp, og naturligvis vil De blive tilsagt til Forhørene. Og nu Godnat.«

»Godnat, mine Herrer,« sagde Jonathan Small.

»Gaa De foran, Small,« bemærkede den forsigtige Jones, idet de forlod vort Værelse. »Jeg maa jo sikre mig imod, at De knuser Hovedskallen paa mig med Deres Træben, ligesom De gjorde ved ham derovre paa Andamanerne.« —

»Nu, det er altsaa Slutningen paa vort lille Drama,« bemærkede jeg, efter at vi i nogen Tid havde siddet tavse og røget paa vore Cigarer. Jeg er næsten bange for, at det bliver den sidste Sag, hvori jeg faar Lejlighed til at studere Deres Methode. Miss Morstan har gjort mig den Ære at modtage mit Ægteskabstilbud.«

Holmes udstødte et misfornøjet Grynt.

»Jeg havde nok en Mistanke herom,« sagde han. »Ja, undskyld, at jeg ikke ønsker Dem til Lykke.«

»Jeg følte mig lidt fornærmet.

»Har De nogen Grund til at være misfornøjet med mit Valg?« spurgte jeg.

»Ikke paa nogen Maade. Jeg betragter hende som en af de mest henrivende Damer, jeg nogen Sinde har truffet paa, og hun har jo i denne Sag vist, at hun var sjælden fornuftig, af en Dame at være; jeg behøver i saa Henseende kun at henvise til den Omstændighed, at hun af alle sin Faders Papirer straks kunde vælge Kortet som det for os vigtigste Dokument. Men Kærligheden er jo nu en Gang en Ting, der kun har med Følelsen at gøre, og hvad der vedrører den, staar i Strid med den sande og sunde Fornuft, som jeg sætter over alt. Det kunde aldrig falde mig ind at tænke paa at gifte mig, det vilde være helt at ødelægge min Dømmekraft.«

»Da haaber jeg dog paa,« sagde jeg leende, »at min Dommekraft maa overleve denne Prøvelse. Men De ser meget træt ud.«

»Ja, Reaktionen er allerede kommen over mig. Jeg vil nu i den kommende Uges Tid blive saa slatten som en Klud.«

»Det er højst forunderligt,« sagde jeg, »hvorledes det, som jeg hos en anden vilde kalde for Ladhed, hos Dem veksler med Anfald af næsten overmenneskelig Energi og Kraft.«

»Ja,« svarede han, »der er Stof i mig til en storartet Dagdriver, saa vel som til et meget virksomt Medlem af Samfundet. Jeg tænker ofte paa hine Linier af Goethe:

„Schade, dass die Natur nur einen Menschen aus dir schuf,
Den zum würdigen Mann war und zum Schelmen der Stoff."

»*A propos* om denne Norwood Historie, De ser, at de, som jeg nok tænkte, havde en Medskyldig i Huset, og det kan ikke være nogen anden end Tjeneren Lal Rao, saa Jones faar virkelig den uvisnelige Ære at have fanget een Fisk i sin store Dræt.«

»Ja, men Lønnen for, hvad der er udrettet i denne mærkelige Sag, bliver ellers meget uretfærdig fordelt,« bemærkede jeg, »De har haft alt det egentlige Arbejde, jeg har faaet mig en Hustru ved det,

Jones faar al Æren, sig mig, hvad bliver der saa til Dem?«
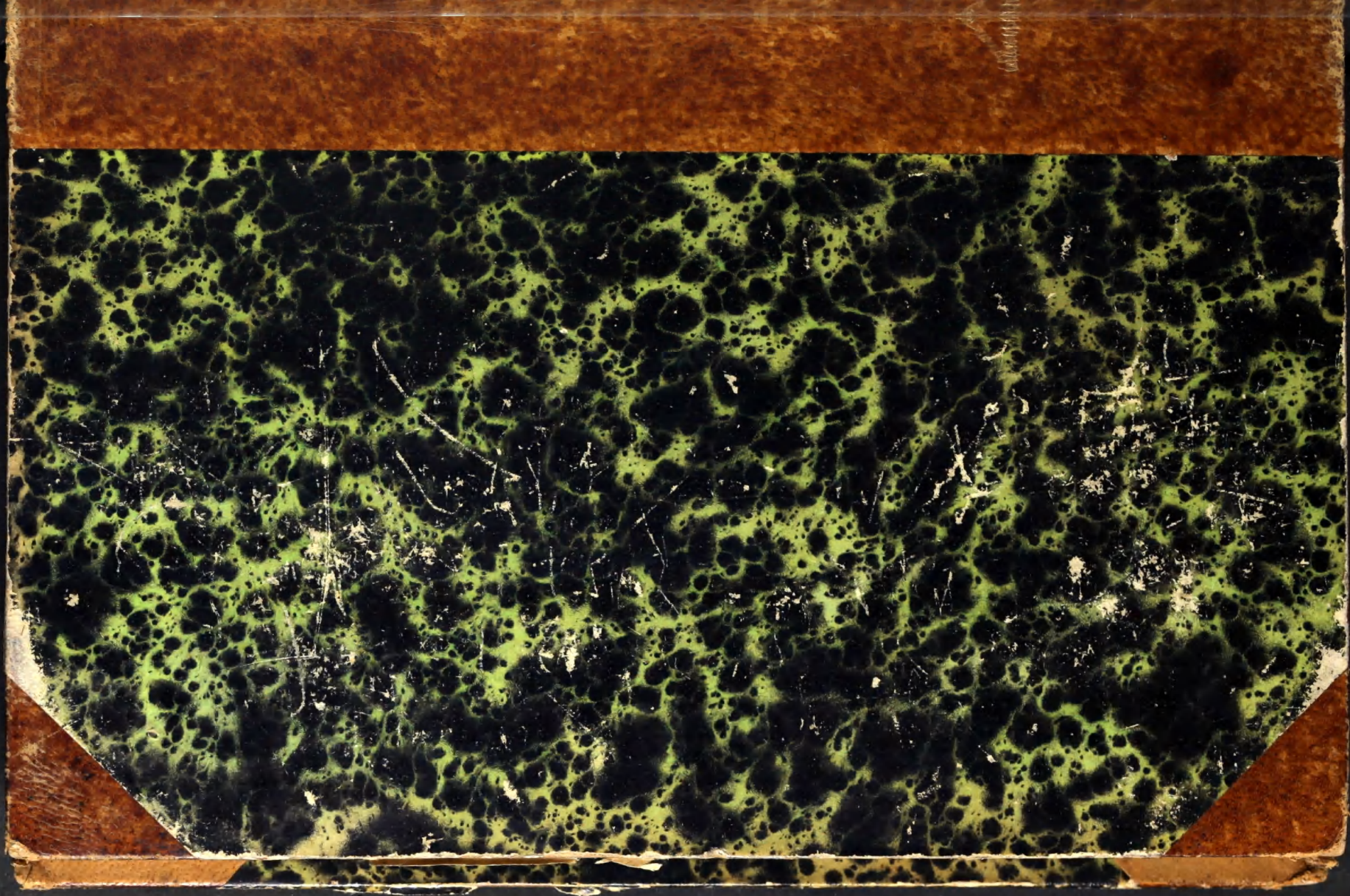
»For mig,« sagde Sherlock Holmes, »er der altid Cocain-Flasken tilbage,« og dermed rakte han op efter den med sin lange, hvide Haand.